

RAMP

ÜRGARMIKAS

**Hannes
Kaljujärv**

Balletilegend **Elena Poznjak** - "Ma ei saa elada ilma tööta" • **Jaan Willem Sibula** erakordne tee lavale
Margus Tammemägi trummilööja saatusest • Nukkude emand **Eva Kõiv** • "Täiesti tavalised" lavalapsed
BALLETIPOISTEGA **LÄBI VÄIKSE TARTU LINNA** • **VÄRSKE REPERTUAARIÜLEVAADE**

VANEMUISE TEATRIBUSS

toob mugavalt ja soodsalt Tartusse teatrisse!

TEATRIBUSS SÕIDAB:

29.09.2013 KALENDRITÜDRUKUD

Jõgeva-Palamuse-Luua-Tabivere-Lähte
Teatripaketi hind 15 €

23.10.2013 THRILLER

Pärnu-Viljandi-Puhja
Teatripaketi hind 22 €

17.11.2013 MUSTA PORI NÄKKU

Räpina-Mooste-Ahja-Võnnu
Teatripaketi hind 15 €

22.11.2013 THRILLER

Valga-Puka-Rõngu-Elva
Teatripaketi hind 22 €

26.01.2014 PÄHKLIPUREJA

Pala-Kallaste-Koosa-Vara
Teatripaketi hind 11 €

08.02.2014 HELISEV MUUSIKA

Valga-Puka-Rõngu-Elva
Teatripaketi hind 16 €

21.02.2014 JEVGENI ONEGIN

Tallinn
Teatripaketi hind 22 €

02.03.2014 CABARET

Võru-Kanepi-Saverna-Kambja
Teatripaketi hind 22 €

TEATRISSE!

Address:
Teater Vanemuine
Vanemuise 6
51003 Tartu

Piletid:
744 0165
kassa@vanemuine.ee
Piletimaailm
Piletilevi
Ticketpro

www.vanemuine.ee
www.facebook.com/vanemuine

Teatripaketi hinnas sisaldub teatripilet ja edasi-tagasi bussisõit.

Infot teatripaketi ning bussi väljumiskellaegade ja peatuste kohta saab
Vanemuise teatri kassast **kassa@vanemuine.ee** või telefonil **744 0165**

Kaanefoto: Alan Proosa
Kujundus: Aide Eendra

Eestlased on teatrirahvas – aastal 2012 külastasid Eesti elanikud teatrit 1 142 918 korda. Pöörane number, aga siiski ainult number, mis ei ütle midagi selle kohta, miks või kuidas me teatrit armastame või kust ja kuidas see armastus alguse sai. Samuti ei saa me seda numbrit vaadates teada, mitu korda said saalisviibijad mõtlema pandud, raputatud, emotsionaalselt üles tõstetud.

Otsides enda teatriarmastuse juuri ja vaadates tagasi lapsepõlve, ei meenu siinkirjutajale esimese elamusena mitte teatrisaalis nähtud etendus, vaid see, kuidas meie pisikesse maakooli tuli külla Nukuteatri näitleja Helle Laas. Mida ta täpselt mängis või kas üldse – ehk oli tegemist kohtumisõhtuga – sellest kõigest puudub mul mälupilt. Meeles on tunne, et kohtusin millegi/kellegi erakordsega. Teismeeast meenub Jüri Krjukov Eesti Draamateatri lavastuses „Tagasitulek isa juurde“, tudengi-põlvest Vanemuises „Undiin“ ja „Iwona, Burgundia printsess“ – jällegi on tegemist vaid emotsionaalse mälestusega, et sain osa millestki erilisest. Kindlasti ei osanud ma siis analüüsida, kas lavastus on õnnestunud või kas näitleja mängib hästi. Täiskasvanuna teatris käies olen täheldanud, et lavastuse õnnestumise/ebaõnnestumise ning näitleja mängu kvaliteediga jääb mul saalis aega tegeleda vaid siis, kui lavalt

nähtav tervik mind täielikult kaasa ei haara. Kui aga haarab, siis valdab mind seesama tunne – kohtumine erakordsega.

Ka seekordse Rambi kaanekuju, Hannes Kaljujärvi, kohustus teatriga enda mäletuste kohaselt mitte teatrisaalis, vaid umbes kolmeaastaselt, leides kodus sahtlist katkise Buratino-nuku. Koorilaulja Liina Tordik veetis lapsepõlves oma isa kõrval palju aega teatris, nii tundub loogiline, et tema endagi tee lõpuks teatrisse tõi. Seevastu ooperisolist Jaan Willem Sibul nägi professionaalset teatrit alles 20-aastaselt ja ei vaimustunud sugugi. Ometi sai temastki artist.

Kuidas seda teatriarmastust siis ikkagi edasi antakse: kas geenidega vanematelt lastele, teatrisaalis või kuidas teisiti? Oleks põnev teada, aga küllap on sellele küsimusele vastamine ka teadlaste jaoks liiga kõva pähkel. Vesteldes Rambi peategelastega sai selgeks niipalju, et selget reegliti ei ole. Teatriarmastus võib meid tabada kõikjal ja üsna ootamatult.

Olen siiski seda meelt, et päris juhuse hooleks ei tasuks selle armastuse tekkimist jätta. Usun, et laps õpib kiiresti armastama seda, mis on talle tuttav. Seega, laske lastel teatrisse tulla! Lastele suunatud repertuaar Vanemuises on viimastel hooaegadel jõudsalt kasvanud. Valikut on. Aga ärge tooge last vaatama vaid neid tegelasi, kes teile endale lapsepõlvest juba tuttavad: uskuge, et teie laps võib ja tahab saada teatrisaalis ka üllatatud ja puudutatud, mitte ainult turvaliselt meelelahutatud! Laske oma lapsel kohtuda erakordsega: isegi, kui tal vanemas eas ei ole selle kohta ehk selgeid mäletusi, siis oma jälle jätab see kohtumine kindlasti. Küllap väljendub see jälg nõndaviisi, et ta erakordsega ikka ja jälle kohtuda soovib. Ja nii pole meil põhjust muretseda, et jutu alguses mainitud pöörane number kuidagi kahanema hakkaks.

Teatris näeme!

Ave-Marleen Rei,
ajakirja koostaja

46

30

42

15

- 5** Ürgsarmikas Hannes Kaljujärv
- 10** Intervjuu Eesti nõutuima trummari Margus Tammemäega
- 15** Fotoseeria - Ühe suve akvarellid
- 25** Balletipoiste bänd „Läbi linna“
- 30** Elena Poznjaki 58 aastat Vanemuises
- 36** Portreelugu ooperisolist Jaan Willem Sibulast
- 42** Nukumeister Eva Kõivu tippteosed
- 46** Intervjuu tõlkijast koorilaulja Liina Tordikuga
- 50** Andres Sarv Vanemuise uuest valgustehnikast
- 53** Intervjuu „täiesti tavaliste“ lavalastega
- 58** Noortetööst
- 67** Priit Strandbergiga köögis
- 69** DRAAMAREPERTUAAR
- 81** MUUSIKAREPERTUAAR
- 91** TANTSUREPERTUAAR
- 97** LASTELAVASTUSED
- 103** Mängukava 2013/2014

53

25

TOOMAS PETERSON alustas Vanemuise teatri juhina tööd 1. jaanuaril 2013. Enne seda töötas ta kümme aastat teatri finantsjuhina, nii võib öelda, et ta on läbi ja lõhki teatrimees ning kaugeltki mitte ainult administratiivse poole pealt, sest Toomase kokkupuude teatriga algas palju varem. Lisaks sellele on ta saksofonisti ja arranžeerijana tegev mitmetes muusikalistes kooslustes.

Allpool mõned küsimused ja vastused seoses teatriga.

Foto: Alan Proosa

Sinu esimene kokkupuude Vanemuise teatriga?

Esimene kokkupuude Vanemuise teatriga toimus juba õige noores eas, 1970ndatel. Mul on ähmased mälestused, kuidas "Kolmes pörsakeses" hunt mööda vahekäiku jooksis ning see oli mõneaastasele poisile kahtlemata hirmus pilt. Varsti peale seda väike maja põles ja taastati poolakate poolt alles 1989. aastal. Vanemuise lavale jõudsin esmakordselt ooperi "Porgy ja Bess" 4. vaatuse poistekoori koosseisus 1984. aastal, siiani on eredalt meeles maestro Erich Kõlari 60. juubeli tähistamine just selle etendusega. Sellest ajast ja kusagilt teatri koridoridest pärineb ka mälu pilt legendaarsest Kaarel Irdist endast.

Sinu võimsaim teatrielamus?

Võimsaimaid teatrielamusi on aja jooksul kogunenud mitmeid, raske on neist midagi eraldi välja tuua ja nimekiri saaks pikk. Olgu siin vaid neli kõige esmalt meenuvat: ballett "Suveöö unenägu" (2005), muusikal "Evita" (2002), setu lugu "Taarka" (2005), Toomas Vavilovi juhatatud ooper "Tosca" (2007).

Sinu lähedaimad hetked Vanemuise laval?

Lähedaimad hetki Vanemuise laval on samuti kogunenud rohkem kui üks. Väga võimsa mälestuse jättis Verdi "Reekviem" dirigent Carlo Felice Cillario juhatusel Vanemuise kontserdisaalis 1997. aastal, mis koorilauljana oli minu jaoks esimene täispikk suurvorm. Samuti ei lähe meelest Valter Ojakäär 80. juubeli kontsert sümfooniaorkestri koosseisus. Orkestris kaasamängitud muusikalistest on kindlasti mu lemmikuks "West Side Story", mille keeru-

lissee ja vaimustavas muusikasse tuli saksofonistina täie tähelepanuga suhtuda ka peale 45ndat etendust.

Sinu parim päev teatri finantsjuhina?

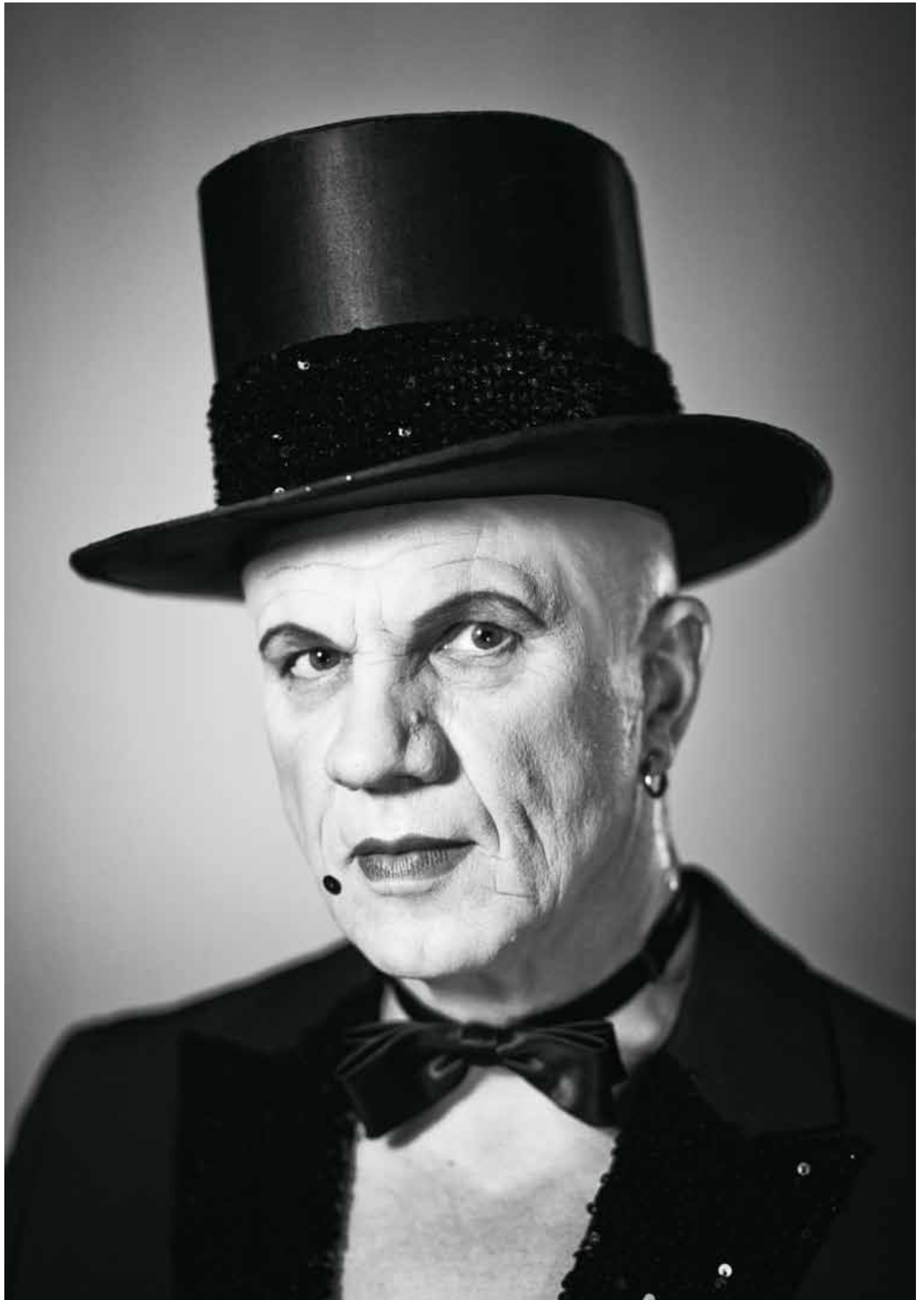
Parimat päeva teatri finantsjuhina on keeruline välja tuua, neid on kogunenud palju ja seonduvad kõik meeskonnatöö parimate aspektidega. Märksa eredamalt on paraku meeles üks halvemaid päevi, mil olin numbritest leidnud väga olulise arvestusvea (ikka enda oma) ja pidin selle infoga teatrijuhi ette ilmuma. Üks lõbusamaid päevi seostub Tarmo Leinatamme näoga, kui talle selgus, et tubli lisajõud orkestrist osutus mingist hetkest hoopis erialasele tööle saabunud finantsjuhiks.

Sinu suurim väljakutse teatrijuhina?

Suurim väljakutse teatrijuhina on hoida siinseid inimesi nii, et teater kõigi oma žanritega Tartus edasi kehtaks. Siinsete all mõtlen teatris töötavaid inimesi, kelle vaimustus teatrit teha hoiab olude kiuste teatrit ja siin esitatavat arengus ning ka publikut, kellele on tore seda vaimustust edasi anda ja keda on vahva teatrisikuga nakatada.

Sinu sõnum publikule uuel hooajal?

Uueks hooajaks soovin publikule aega igapäevaaskeldusest välja astuda ja maailma eri palgeid kogeda. Nii naudingut kui mõtisklusi, nii vaimustust kui rahu, nii kaasaelamist kui arusaamist... Või hoopis pulbitsevat energiat ja väitlemistahet. Teater on kahtlemata üks selline koht, kus kõik erinevad emotsioonid on võimalikud. Loodetavasti saab tänases valikute rohkuses ja mitmekesisuses just teater SELLEKS valikuks.

Tekst **Ave-Marleen Rei**

Fotod **Alan Proosa, erakogu, Vanemuine**

Grimm **Erle Vannus**

Hannes Kaljujärv

„Kui võtame, et töö on hapnik,
siis seda peab olema parasjagu.“

Vanemuise teater ja Hannes Kaljujärv on olnud lahutamatud kaaslased. 1979. aastal Evald Hermaküla stuudio lõpetanud mees asus pärast seda kohe teatris tööle ja on töine siiani.

„Ega ma selle üle väga suurt uhkust ei tunne, et olen nii paikne olnud. Vahel mõtlen, et oleks pidanud siiski kohta vahetama. Et miks ei vahetanud? Ehk alalhoidlikkus või laiskus...“ tõdeb Hannes.

Hermaküla stuudio aegu meenutades tuleb Hannesele esimesena pähe märksõna väsimus. „Eks väsimus tuli sellest, et õppisin ju tol ajal kehakultuuriteaduskonnas ja seal nõutakse treeninguid. Kolm-neli korda nädalas treeningud, stuudios sinna otsa jooga ja akrobaatika. Nii et jah, permanentne väsimusseisund, lakkamatu suitsetamine ja aina süvenev teadasaamine oma rumalusest on kristalliseerunud mälestused sellest ajast.“ Väsimusseisund võib loomeinimesele Hannese sõnul mõjuda diametraalselt erinevalt – võib täiesti kokku joosta, aga võib ka leida endas avanevaid kanaleid, millest muidu poleks teadnudki.

Väsitavate stuudioaegade järel teatris esimest rolli tehes sai Hannes kogeda aga tõelist mängulusti. „Minu esimese tegelase nimi kutselise näitlejana Vanemuises oli Harry Berlin Murray Schisgali komöödias „LUV“. Mängisime koos Liina Orlova ja kadunud Tiit Lutsuga. See oli õnnestunud lavastus ja ka publikumenukas. Mul on meeles, et ma kogesin seda mängides iga kord joovastust. Etenduskordi tuli üle 90. Võisin vabal ajal endale terve tüki mälus ette mängida, sest ka

Mati Undi lavastuses
„Hamleti tragöödia“ (1997)

„Permanentne väsimusseisund, lakkamatu suitsetamine ja aina süvenev teadasaamine oma rumalusest on kristalliseerunud mälestused sellest ajast.“

Komöödia „LUV“ -
ehe mängurõõm
koos Liina Orlova ja
Tiit Lutsuga. (1979)

Üks pidu Hermaküla stuudio
aegadest - pildil koos Evaldi ja
väikese Maria Avdjuškoga

teiste tekstid olid peas. Laval olemine oli puhas nauding, lust ja lillepidu,” meenutab Hannes.

Noored näitlejad on reeglina iga töö üle rõõmsad ja võtavad seda väljakutsena, kas selles suhtumises aastate jooksul midagi muutub? „Ma saan ju aru, et töötan teatris ja kui teater ütleb, et on vaja teha see või teine komöödia, siis minu arengule see ehk enam midagi ei lisa, aga tuleb ikka teha. Üldiselt olen olnud viimastel aastatel pakutuga rahul. Repertuaari valik on teatris väga keeruline – et hundid oleks söönud ja lambad terved. Et oleks, mida mängida, rahvas vaataks ja näitleja areneks. Kõige selle juures peaks kusagil tiksuma üks Ingmar Bergmani mõte, mis mulle väga meeldib: näitlejalt ei tohi rõõmu ära võtta...”

Hannes tõdeb, et midagi pole parata, näitleja ja tema karjäär sõltuvad paljuski teiste inimeste otsustest. „Mõttes seisad käsi

püsti ja hüüad: „Võta mind, võta mind!“. Aga päriselt pole ma kunagi endale rolle küsimas käinud. Muidugi oli nooruses mõtteid, et ma tahaks ise hoopis seda või teist rolli teha. Seda enam, et ma olen aeglase tõusuga olnud – ma olin ju aastaid nn hellebardimees. Aga juhuste kokkusattumise tõttu liikusid male-nupud edasi...” Koos Mati Undi lavastustega saabus Hannese jaoks tõusuaeg, peaosajärgnes peaosale. Kuidas sellises olukorras vältida läbipõlemist? „Kui mõelda põlemisele kui protsessile, siis kuidas oleks kõige ökonoomsem? Hapniku juurdevool peab olema paras. Kui see on liiga suur, põleb kõik vuhh! ära, ajab kärsahaisu ja toasoe jääb olemata. Kui hapnikku üldse ei anna, siis ei põle midagi. Kui võtame, et töö on hapnik, siis seda peab olema parasjagu, siis sa põled pikalt ja annad kõige rohkem sooja,” leiab Hannes.

Teater on andmise ja saamise kunst. Publik tuleb saali emotsioone saama, näitleja peaks neid jagama ja siis omakorda publikult tagasi saama. Kas see saamise, andmise ja jälle tagasi-saamise balanss on alati paigas? „Neid kordi, kui sa saad, on ka väga palju, aga enne pead ikka andma. Nii ju ei ole, et sa midagi

Hermaküla stuudio lavastuses
„Ukse taga“ (1977)

Pille-Riin Purje
teatriteadlane

Margus Kasterpalu lavastuses
„Quevedo“ (2010)

„Kell seitse olen ma nagu tsirkusehobune, hüppan ja ongi.“

ei anna ja siis saad. Sageli on nii, et annan-annan ja vastu ei tule midagi. Täissaalid on ka nii erinevad: on need kuu faasid või mis inimesi mõjutab, mina ei tea.” Kui ainult annad ja midagi vastu ei saa, peab seda emotsionaalset lõhet millegagi kompenseerima. Hannes maandas pikka aega pingeid alkoholiga. Oli see põgenemine reaalsusest? „Ma ei põgenenud alkoholi juurde, ta kutsus mind ja mina kuulasin, ma läksin rõõmuga, kohe esimese kutse peale. Mis seal salata, tol ajal kuulus see lihtsalt elu juurde...Praegu püüan pärast etendust lihtsalt oma mõtteid korrastada. Olen selili, lõdvestun ja püüan mitte mõelda. See on natuke nagu meditatsioon, eriti ei õnnestu, aga vahel olen uinunud nii, et ei pannud seda täheleegi.“

Kuidas aga käivituda enne etendust? Kuidas ennast ületada, kui konkreetset päeval ei ole inspiratsiooni lavale minna? „Sellega

Esimene mälupilt Hannes Kaljujärvest on komöödia „Lavv-stoori“ ehk „LUV“. Laval kargles üks meele-tult liikuv tüüp, keeras end suisa sõlme. Ei meenu muud kui ta keha- ja näovigurid. Mõneks ajaks nii jäigi: Kaljujärvega seostus võimatult pikk hüpe või pöörane piruett. Ta rollide sisemaailma avastamine sai alguse Jaan Toominga lavastustest „Metspart“ ja „Ma olen siin varem olnud“ – see hingeside ei ole katkenud.

Paljudest on näitlejaid, kes sama veenvad nii Vargamäe Andrese kui Indrek Paasina? Selle läbi-nagemiseks oli Mati Unti vaja. Ju eeldaks tavaloogeta Kaljujärve pärisosana Andrese jõulist rähklemist, ent temas peitub Indrekut rohkem kui pealispind aimata laseb. Küllap ongi ta ürgsarmi enam pruugitud kui intellektuaalseid kihte. Õnneks leidub rolle, kus need poolused kohtuvad: neetult huvitav oli jälgida, mismoodi tema Quevedo mõtles ja salvas, filosoferis ja luuletas (Jaan Unduski – Margus Kasterpalu „Quevedo“).

Introvertsus on tähtis osa Kaljujärve isikupärast. Sestap mulle kangesti meeldib, kui ta roll laulma ja tantsima puhkeb, otseses või kujundlikus mõttes. Kõlab absurdelt, aga muusikal oleks justkui tema žanr! Mitte tingeltangel, vaid tõsine laul kui sisemonoloog, kirglik sööst hingeduristiku põhja. Nagu külalisrollides Rakvere Teatris: Taaniel Tina („Arabella ja Taaniel“) ja Rochester („Jane Eyre“).

Põnev, et ial ei tea, kuis Kaljujärve konkreetset etendusel puhkeb. Ta võib täna rõõgatada ja homme lausuda sama teksti tasa-tasa, kuna tõetunne tõkestab mölluvood. Talle sobib „virtuoosne ohjeldamatus“ (Kaljujärvelt endalt kuulnud väljend). Professionaalsus kui sulam stabiilsusest ja prognoosimatusest.

Hea, et me teatrimaastikul ikka leidub meistristaatuses näitlejaid, kes jäänud koduteatrile truuks. Mõistagi teeb rõõmu kohata neid meistreid külalisena mujal, ometi on näitleja eneseotsingud püstitrupis üks arengu läte. Seda usku kinnitab Kaljujärve, Tommingase ja Lumiste hooliv ja südame-lik koosmäng Vanemuise lavastuses „Paplid tuules“.

on nii, et ei olegi vaja midagi ületada. Kui kell saab kuus, siis algavad mul haigutused, mis on närvilisuse sümptom ja seejärel saabub jõuetus. Aga kell seitse olen ma nagu tsirkusehobune, hüppan ja ongi.“ Vanemuises on teisigi staažikaid näitlejaid, kes on koos Hannesega aastakümneid õhtul kell seitse lavale hüpanud. Kuidas säilitada värskest omavahelistes suhetes ja ka lavapartnerluses nii pikaagegsete kolleegidega? Hannes vastab naljaga pooleks, et aitab see, kui kolleegidest eemale hoiad, et tema küll telefonikõnedele vastab, aga muidu hoiab distantsti. „Oleks ka veider, kui ma töötan kolmkümmend aastat inimes- tega koos ja siis ootan kannatamatult õhtut, millal nendega suhelda saaks. Nooremad kolleegid ikka käivad ja suhtlevad, hommikul on näha, et õhtul on kuskil käidud. Ma ei taha kedagi solvata, aga ma olen siin liiga kaua olnud, nii et distantsti hoid- mine aitab säilitada värskest ja näida natuke salapärase.“

Teised näitlejad kiidavad sageli Hannese kõrget töödistsipliini ja seda, et ta on väga kiire tekstiomandaja. Vastab see tõele? „Ma õpin teksti hommikul enne proovi. Vanasti ma ei pidanud seda üldse tegema, kõik jäi proovide käigus meelde. Lavaproovide alguseks ma enamasti tean, millest räägin. See on minu kärsi- tus. Ma ei saa sellest hästi aru, kui keegi kogu aeg tekstiraama- tuga vastas seisab. Teatud hetkel võib see proove segama

hakata. Tööeetika mõiste hakkab üldiselt hääbuma. Mina ei ole küll õige mees sellest rääkima, sest noorena eksisin ka ise palju, aga mingid asjad peavad olema pühad. Piltlikult öeldes: püüan kingades üle lava mitte minna, aga reaalses elus ikka juhtub. Eks eetika mõiste ongi kummist.“

Hannes töötab sageli ka suviti, aga üks pelgupaik on temal ja ta perel ometi olemas, kuhu suure töö eest pageda. Koosalaane küla, Peipsi lähedal. „Seal näevad lapsed, et piima annab lehm ja kartul kasvab maas ja et saunas viheldakse,“ tõdeb Hannes. Päriselt ta siiski maale kolida ei soovi. „Ma jääksin seal hätta. Päril maainimesel peavad olema kuldseid käed, mida mul ei ole. Mul on seal külas sõber Aivar, kes mind aitab. Lisaks abitustun- dele tabab mind maal olles kurbus. Eriti metsa sees. Koosa on õnneks lageda peal, kaks talu paistavad eemalt. See mulle sobib. Avarust on vaja. Linnas seda niikuinii ei saa.“

Linnas on Hannesel aga üks koht, kus ta käib ilmselt sama meelsasti kui Koosal - see on linnasaun. „Voldemar Panso käis ka Kivimäe saunas ja Mihkel Mutt armastab õllekaid. Ma kohtan seal tavalisi inimesi. Mulle meeldivad tavalised inimesed võrdlu- ses kunstiinimestega sellepärast, et kunstiinimese puhul varit- seb oht, et ta suhtleb sinuga kunstlikult, aga tavalise inimese rikutuse aste pole nii suur, et esineda kellegi teisena. Ja ma olen

Koos Liisa Pulgaga
Urmas Lennuki lavastuses
„Tappa laulurästast” (2012)

seal saunas oma, see sümpaatia on vastastikune,” põhjendab Hannes on armastust linnasauna vastu.

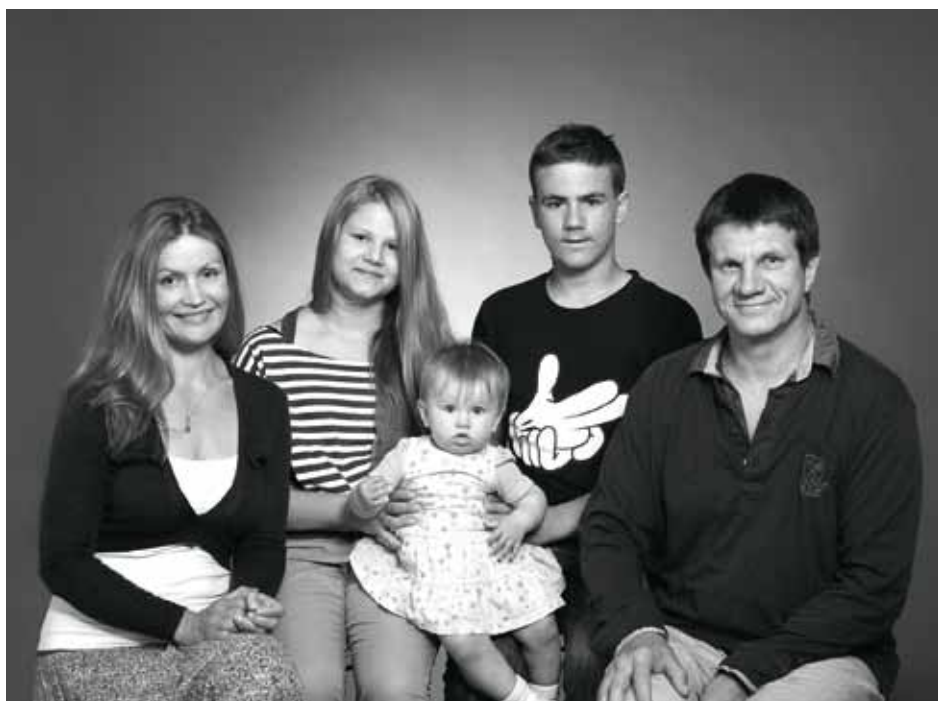
„Mulle meeldivad tavalised inimesed.”

Kuidas tavalised inimesed väljaspool linna- sauna aga näitlejasse suhtuvad; olid ju ajad, kus näitlejate ees avanesid kõik uksed? Kas näitleja prestiiž on ajas kuidagi muutunud? „Kui me mõtleme ameti lugupeetavust, siis see nagu pole muutunud, lavakoolide uksed on ikka soovijatest ummistunud. Aga ametinimetusi jagatakse tänapäeval küll väga kergelt. Inimene, kes kirjutab ühe artikli, on ajakirjanik ja inimene, kes teeb ühes seriaalis kaasa, on näitleja. Ma taunin seda. Ma ei taha olla ühe ameti pidaja nendega, mul on oma uhkus.”

Loomerõõmu on Hannesele viimastel aastatel pakkunud kõige enam rollid lavastustes „Tappa laulurästast” ja „Paplid tuules”. Milline on aga Hannese rõõm väljaspool lava? „Vastuseks sellele küsimusele võiksin rääkida ühe loo. Hakkasime koos Võsu vanaema ja vanaisa, Elmuti ja Liiaga, mõlemad üle kaheksakümne, koos lõunat sööma ja suur vaagen koos kogu toiduga kukkus lihtsalt maha. Mis oli nende reaktsioon? Nad hakkasid naerma. Minu arvates see ongi õnn. Ma tahaks ise ka väga selline olla, et lõunasöök kukub maha ja sa mitte ei vihasta, vaid hakkad naerma. Liigun tasapisi sinna poole. Ning muidugi laste kasvatamine on puhas rõõm – üleeile ta veel ei liikunud, aga täna paneb juba nagu mardikas, neljakäpakil. Hoiad kätt tagumikul ja aitad tal tõugata...”

Väike Hannes

Hannese sõnul on laste kasvatamine puhas rõõm – abikaasa Keiu, Saara, Jakob, Jette Johanna ja Hannes

Päris lõpuks tahaks minna aga päris algusesse, lapsepõlve. Milline on Hannes Kalujärve kõige esimene mälestus teatrist? „Ma ei läheneks sellele küsimusele saalis saadud elamuse kaudu. Mulle tuleb meelde mälu pilt väga varasest lapsepõlvest, olin vast kolmene. Meil oli üks suur laud, millel oli sahtel ja selles sahtlis oli igasugu kila-kola ja muu hulgas üks katkine Buratino nukk. Mulle tundub, et see ongi minu esimene teatrielamus. Buratino on ju kuidagi teatraalne nukk, teistsugune. Võib-olla olen ma selle ka välja mõelnud. Aga isegi kui ma olen selle välja mõeldud, siis ka see näitab midagi.” **RAMP**

Margus Tammemägi

„Trummar peab bändis olema
üks kõvemaid muusikuid”

Margus on üks Eesti nõutumaid trummareid. Virtuuos, kes saab hakkama pea igas muusikastiilis, igasuguse repertuaariga. Vanemuise orkestris on ta löökpille mänginud üle 20 aasta. Bände, kellega ta koostööd teinud on, pole mõtet üles lugema hakata. Küll aga oli mul suur tahtmine teada saada, milline on trummilööja saatus, mida see amet tähendab ja endaga kaasa toob?

Küsinud **Ave-Marleen Rei**

Fotod **Alan Proosa, Lauri Kulpsoo**

Kui vanalt sul löökpillide vastu huvi tekkis?

Ma õppisin lastemuusikakoolis 7 aastat flööti. Koolibändis olin hoopis kitarrist. Trummide vastu tekkis huvi 10-11 aastasel – siis hakkasin lihtsalt igasugu asju taguma. 15-aastaselt Ellerisse tulles teadsin juba täpselt, et tahan just löökpille õppida.

Mängid mitut pilli – kitarr, flööt, trummid...

Mul oli lastemuusikakoolis väga hea flöödiõpetaja. Siiamaani tuleb flöödi-mäng välja, kui kätte võtan. Põsed jäävad muidugi valusaks ja võhma pole enam niipalju kui vaja, aga saan hakkama. Mida rohkem pille valdad, seda parem. Kui mina õppisin, siis oli muusikakoolis kohustuslik aine üldklaver. Mind hämmastab, et tänapäeval pannakse see valikaineiks. See peaks olema õppekava osa. Ma olen ju Elleris õpetaja ja seal noored õnneks ikka veel õpivad neid olulisi asju – solfedžo, klaver, heliredelid. Ega ma ise klaverit hästi ei oska – olin noor ja rumal ja ei viitsinud harjutada. Mul oli koordinatsiooniga suuri raskusi. Läksin närvi. Aga praegu pean vahest olude sunnil mängima ja õpilaste käest erialas nõuan ka. Üldse ma õpetan seda, mis mul endal puudu jäi, mida ma ei viitsinud ja ei teinud. Nüüd nõuan oma õpilaste käest.

Miks sa õpetad?

Mul on emapoolsest suguvõsast õpetaja geen sees. Noorena olin küll täiesti kindel, et ma ei lähe eluilmaski õpetajaks. Nüüd saan aru, et mida rohkem ma õpetan, seda rohkem ma ise õpin. See on trafaretne lause, aga no mis teha – nii see on. Kui ma õpilastele midagi üles annan, siis pean seda ka ise valdama. Hiilin salaja harjutamisruumi ja püüan kõik läbi proovida.

Kas järeltulevat põlve on ja kas õpilased on motiveeritud?

Ma olen kuulnud, et huvikoolides on väga palju õpilasi, aga ma kardan, et see huvi kestab täpselt sinnamaani, kuni peab harjutama hakkama. Siis selgub, et see ei olegi nii lihtne, et tulen ja hakkam kohe mängima. Lapsevanemad räägivad ikka, et: „Oi minu laps nii armastab trummi peksta“. Nojah, las peksab siis. Kui ta õppima tuleb, siis ma näen juba kolmandas tunnis, kuidas tüüp ei viitsi. Aga tõelisi fänne on ka. Kes on fänn, sellest saab asja. Jõuame jälle sinna, et tänapäeva noored arvavad, et nad vaatavad *Youtube*’ist järele ja siis selle järgi mängivad. Nii see ei käi.

„Mis see trummikomplekt siis muud on, kui neljamehebänd – vasak käsi, parem käsi, vasak jalg, parem jalg.“

Kui erinevad on trummi-komplektid – kas sümfoonia-orkestris mängitakse hoopis millegi muuga kui hevibändis?

Trummikomplekt on ju ikka klassikast tekkinud. Klassikalises repertuaaris on kõik olemas – basstrumm, plaadid, soolotrums jne. Mängitakse lihtsalt teise kõlaga ja teistmoodi. Aga sisu on sama. Mis see trummikomplekt siis muud on, kui neljamehebänd – vasak käsi, parem käsi, vasak jalg, parem jalg. Ja see kvartett tuleb panna süngelt ja maitsekalt koos mängima.

Kas sul on oma sett?

Ikka, muidugi, see seisab mul teatris. Mul on siin harjutusruum. Kui võimalik, siis mängin enda setiga ka etendusi, see on kodune, saund on oma.

Kui kaua võtab aega seti ülespanek, kui kuhugi mängule lähed?

Kui on täiskomplekt, siis üles panen 10-15 minutiga. Maha läheb 5-7 minutiga. See on lihtsalt nii käpas ja pärast mängu – siis on juba oma aeg, siis käib kõik ülikähku. Lahtipakkimine võtab kõige rohkem aega, kui on väike lava. Ma alguses alati küsin ka, et kuhu ma trummid panen ja kõige tüütum on see, kui mul on kõik valmis ja siis tuleb keegi ja ütleb, et kuule, kas sa saaksid üks 5 sentimeetrit sinnapoole nihuks. Aga vaat ei saa! Ma peaks siis kõiki asju 5 sentimeetrit nihutama. Tavaliselt on see trompetimängija, kellel ei mahu noodipult ära – no pane 5 sentimeetrit tahapoole!

Palju trummar improviseerida võib?

Ikka võib, aga soolo ajal. Siis on see lubatud. Põhimõtteliselt hoiab ju trummar kogu masinavärki koos. Seda ei panda võib-olla tähele, sest trummar istub kõige taga, aga trummar peab bändis olema üks kõvemaidsid muusikuid. Tal pole küll meloodiat, aga pulsi hoidmine on ju puhtalt tema töö. Nii et väga palju gruuvimist seal ei ole. Trummar annab igale bändi liikmele infot. Kui improviseerijal lähedavad tsakrad nii lahti, et ta ise ka enam ei tea, kus ta on, siis trummar peab ta tagasi tooma.

Trummar on siis nagu dirigent?

Jah. Bigbändides ju väga tihti ei olegi dirigenti. Kui trummar mängib *fortes*, siis teeb seda terve bänd ja kui trummar tõmbab tagasi, siis teeb seda ka bänd.

Kas sul on oma kodubänd ka või rändad sinna, kuhu kutsutakse?

Aktiivsed bändid on Folk Highlights Orchestra, Cassanova, Estradiraadio ja Oort. Mul on põhimõte, et mida rohkem, seda parem – mida rohkem erinevaid stiile mängid, seda rohkem arened. Töötrummareid – selliseid, et viskad noodi ette ja mängib – neid Eestis tõesti palju pole. Paratamatus, Eesti on väike. Bassimehi on ka vähe – Alari Piispea ei saagi meil lavaaugust välja.

Kas sulle võib noodi ette visata ja mängid?

Ma arvan, et ilma ülbitsemata võin öelda: on küll nii. Lähimängitud kilometraaži on juba nii palju ja väga suure teene on teinud teatritöö. Siin on noodist lugemine väga tähtis. Istud pilli taha maha, tuleb Paul Mägi ja sa pead juba mängima, ega siis ei hakata enam harjutama. Muidugi – partiid saame ju varem kätte ja harjutame. Aga esimesed proovid ja koosmäng on ikkagi noodist lugemine. Olen ka palju erinevates projektides kaasa teinud. Tehakse kontsertsari: viis kontserti, aga proove on ainult kolm. Siis sa pead kolme prooviga olema nii valmis, et lähed lavale rahuliku näoga. Iseasi, mis sisemine pulss teeb.

Kas üks stiil on sinu jaoks kontimurdivam kui teine?

Eks nad kõik on keerulised. Üks raske- maid oli Oorti minek. *Metalit* mängima hakata oli füüsiliselt raske. Ma olin harjunud vaikselt džässikest nokitsema, aga Oortiga lähed suurele lavale ja sul peab ikka jõuga laks sees olema. Siis ma harjutasin jube kõvasti füüsilist trummimängu. Aga jah, kõik stiilid on omamoodi rasked, sest ei võta ju ühtegi mängu lõdvalt. Mul on üks halb komme – kui helistatakse, et meil tuleb selline kontsert, kas tulete trumme mängima, siis mina vastan, et muidugi, saatke aga noodid. Kui ma noodid kätte saan, siis kirun küll, et no miks ma selle vastu võtsin. Kõige hullem oli muidugi Ehala kontserdiga. Ma olen Ehala fänn ja siis veel Kiigelaulukuuik sinna juurde – muidugi ma tahtsin kaasa teha. Aga mida lähemale see kontserdipäev jõudis ja mida rohkem ma neid noote vaatasin, seda rohkem tuli vibra sisse. Üldiselt olen ma enda juures sellega juba harjunud ja

„Teinekord juhtub ka seda, et mängid, vaatad nooti ja lööd mööda, mul lendab siis küll pulk kohe käest ära.“

võtan pakkumisi vastu teadlikult, sest see on väljakutse ja kohustus ennast vormi ajada.

Milliseid viperusi trummaritel laval juhtub? Kas trummi annab lõhki ka mängida, pulkasid kindlasti annab?

Pulgad lähevad muidugi. Mul on seal trummi kõrval neid terve kott.

Palju sul neid läheb siis?

Ei, väga vähe tegelikult. See sõltub mängutehnikast: kui tehnika on puhas, siis läheb vähe. Aga „Musta pori“ esieten- dusel läks küll pulk pläuhtil pooleks. Mul polnud enam sada aastat ükski pooleks läinud. Nad kuluvad küll ja siis ma ostan uued, aga pooleks polnud ammu läinud. Ega seal muud teha pole, kui võtad uue ja mängid edasi. Teinekord juhtub ka seda, et mängid, vaatad nooti ja lööd mööda, mul lendab siis küll pulk kohe käest ära. Viuh! ja läinud! Eks seda juhtub ka, et hakkad vale lugu mängima. Ehala kontserdil juhtus – esimene lugu pidi olema „See on kodu, siin on kodu“ ja ma ei tea, miks ma lava taga ümisesin: „Päikeseratas, päikeseratas“. Peas kummitas ja käed mängisid vale lugu. Midagi hullu polnud, kaks takti jõudsin mängida. Selline viga tuleb ruttu ära peita, et publik aru ei saaks, aga pillimehed saavad muidugi.

Trummari eksimust on tavalisel kuulajal vist üldse raske märgata?

Ma arvan, et selle nimi on imbumis- tehnika, et sa peidad oma vea ära. Aga kui ikka pea ees vastu seina sõita, siis saavad kõik aru. Kui meetrum kõigub ja laperdab, siis seda on vägagi kuulda. Trummar ei saa vigade parandamiseks käsi ka üles tõsta. Kitarri ja klahvpilli puhul on see võimalik – kui sa ei ole endas kindel, võtad korra käed ära ja lugu läheb tegelikult

edasi. Aga trumm on põhialus, meie seda teha ei saa. Meie masin peab edasi käima.

Kas trummaritel esineb kutsehaigusi?

Käed väsivad vahel, aga see pole kõige hullem. Kõige hullem kutsehaigus on seljavalu. See on vist kõikidel trumma- ritel, sest sa istud, sirge seljaga ja vahe- peal on ju mõlemad jalad töös, nii et sisuliselt toetud ainult selgroole. Vahest on kuulmekeskusega probleeme. Kui ma Tšaikovski asju mängin, siis kasutan kõrvatroppe. Lavaaugus on siis tõeline sepikoda... Tšaikovskil on niisugune *forte*, et sure ära. Vahest on tasakaaluhäireid. Muusika taob lihtsalt vastu kõrvas olevat tasakaalukeskust.

Trummarid on ju trikimehed ka?

No mina ei suuda seda, olen harjutanud küll, aga ma lähen nii närvi sellest... Ei ole vaja tegelikult – peaasi, et mootor tiksub.

Sul on mootoriga ju teist- sugune seos ka, sa sõidad mootorrattaga...

Mulle ei meeldi mootorid, mulle meeldib lihtsalt tsikliga sõita. Mootorit ma ise ei paranda, viin teenindusse. Õppisin Valgas autoklassis ja olen Volga mootori koost lahti võtnud ja kokku pannud ning see läks uuesti käima. Aga mind see ei köida. Mulle meeldib loodus, käin linde vaatamas. Mul on teleskoop ka, ma vaatan planeete, tegelen astronoomiaga.

Sul on teleskoop?

Jah, viis aastat juba, juubeliks kingiti – Messier 130. See on harrastusvaatleja le päris paras, hinna ja kvaliteedi suhe on paigas. Astronoomia on talvine hobi. Alates sügisest läheb taevas huvitavaks. Orion oma udukoguga tuleb välja ja Andromeda. Planeetide poolest oli kõige rikkam märts. Siis sai kõiki vaadata – neli planeeti oli väljas. Vaatan ja pildistan – see ei ole teadus, see on mõnus tegevus. Sõidan natuke mööda Röpina maanteed linnast välja ja panen sinna kuhugi teles- koobi püsti, võtan õlle, panen kirja, mis ma nägin. Sa kas kuulad muusikat plaadi pealt või lähed kontserdile, astronoomiaga on sama lugu: on suur vahe, kas näed Saturni pildi pealt või vaatad ise.

**Paljud astrofüüsikud pidavat
usklikud olema. Kas sul ka
eksistentsiaalsed mõtted tekkivad?**

Kui natuke teleskoopi liigutada, siis see on mitusada valgusaastat ja kui vaatad mingit objekti, siis 30 sekundi jooksul on ta mul vaateväljast läinud, sest ainuüksi maakera pöörleb 465 meetrit sekundis. (See on ilmselt ka põhjus, miks joodikud ümber kukuvad.) Nii et jah, seda tajun küll, kui jube pisike see meie maailm on. Ja probleemid, mis tunduvad jube suured, muutuvad selles mõõtkavas väga väikeseks. **RAMP**

Ühe suve akvarellid

Teatris töötavate inimeste päevad on sageli pikad. Proovid võivad alata juba kella 10 paiku hommikul ja etendused lõpevad õhtul umbes samal ajal. Kui aga hästi läheb, on pikk ka teatriinimese suvi – seda muidugi juhul, kui suudetakse loobuda suvistest töökiusatustest. Kuhu suvi ja puhkus tõmbavad? Millised paigad ja tegevused annavad vaimurammu, et nii sügisel, talvel kui kevadel taas laval särada?

Vanemuise artistid **Marika Barabanštšikova, Ragne Pekarev, Maria Kallaste** ja **Julia Kaškovskaja** kutsuvad teid kaasa kohtadesse, mis neid laevad.

Fotod **Julia-Maria Linna**
Täname **Erle Vannus, Kersti Nigas**

Marika Barabanštšikova

Vanemuise draamanäitleja

Puhkus seostub minu jaoks eelkõige sõnaga Vaikus. Ja kummalisel kombel pakub meri seda küllaga – oma väega, sügavusega, oma iseolemises. Nii kaua, kui ma ennast mäletan, olen ma alati teel mere poole ja alati ootab mind seal ees üllatus. See on taevas. Mulle tundub, et taevas avab oma saladused kõige selgemalt just mere kohal. Ja veel. Sõna Vaikus ei seostu minu jaoks ilmtingimata sõnaga vaikne. Aastaid tagasi telkisin ja ööbisin Euroopa suurima kose kõrval. Ja see vaikus, puhkus ja uni, mida seal kogesin, on siiani mu unistus.

Maria Kallaste

Vanemuise ooperisolist

Minu maailm on suures osas mustvalge. Suvi mulle ei meeldi. Mulle meeldib talv. Suured toidupood ei meeldi ka. Meeldib turg. Autoga sõita ka ei meeldi. Tahan sõita jalgrattaga, aga talvel hakkab nii liikudes ikkagi külm. Kui kunagi jalgratta ostsin, panin talle nimeks Vigurvänt. Suve teengi siis endale meeldivaks nii, et sõidan Vigurvändaga turule. Seal saab osta küüslauku ilma triipkoodiga paberit peale kleepimata ja tomateid ilma kilekotita, maksta sularahas, nii et kviitung jääb trükkimata ja müüjaga saab suhelda näost näkku. Turuhoones oli minu lemmik Koidula nimeline proua, kellel oli soengu otsa seotud gaasirätik, kõrvas rippusid helkivad lühtrikujulised kõrvarõngad ja käes oli alati nuga marineeritud kurgiviiluga, mida ta pakkus lahkesti maitsta. Kõik nagu lapsepõlves emaga turul käies, kui sai maitsta veel ka hapukapsast ja muudki. Sellel suvel Koidulat enam kahjuks ei olnud. Aga õnneks oli alles proua juustuleti tagant, kes asetab alati oma keemiliste lokkide keskele, ilmselt ise õmmeldud, šoti ruudulisest kangast kirjaklambriga kokku kinnitatud ja valge pitsiribaga kaunistatud nõ letimüüja vormiriietuse juurde kuuluva võrukujulise “mütsikese”.

Tema järjekord ulatub alati “uksest välja”, aga kahaneb ka sama kiiresti, kui kasvab, sest tal on energiat rohkem kui tervel maailmal kokku. Eks ma huvitavaid inimesi sealt otsima lähen. Ja kui satun olema jalgrattaga Tallinnas ja päev juhtub olema väga palav, siis lähen Nõmme turule, ostan lahtist piima ja kukeseeni, sõidan Vändaga Nõmme mäest alla koju Mustamäele ja olen õnnelik, et jalgratas töötab ka jahutussüsteemina. Maal mulle ei meeldi. Mulle meeldib linnas. Ja esimese Eesti Vabariigi aeg, nii nagu ma teda ette kujutan, meeldib rohkem kui praegune. Siis sõitsid naised, kleit seljas ja “kõpsikud” jalas, jalgrattaga tööle ja pärast turule toidukraami ostma. Mulle meeldib, kui fantaasimaailm muutub reaalsemaks kui reaalsus ise ja ma saan “mängida” esimest Eesti Vabariiki.

Mis siis, et suuresti välise atribuutika abil nagu jalgratas, mis sellel hetkel muutub ülepea ajamasinaks. Aga seda saab mängida ainult suvel!

Ragne Pekarev

Vanemuise draamanäitleja

*Ma armastan raba. Kesk-Eesti tüdrukuna polnud mul ei merd ega mägesid, aga see-
eest olid mul metsad ja rabad. Emalt olen pärinud tugeva korilase geeni –
võin istuda tundide kaupa põõsaste taga või kükitada metsalangul, et korjata marju.
Metsa tõmbab ka, aga metsast ma energiat ei saa, pigem annan. Seal silmad muudkui
otsivad. Pean endale ikka meelde tuletama, et rahu – las olla, ära korja, ära otsi!
Rabas on teisiti, kuna raba ei anna sulle eriti võimalusi. Sa kas mängid tema reeglite
järgi või ei mängi üldse. Mööda laudteed on muidugi lihtne. Vaikus, õrnus, oht,
piiratud silmapiir, ilu. Kidurad puud annavad märku, et seal valitseb miski muu.
Igaüks rabas ei ülbitse. Kõrvadel on mõnus, silmadel ilus, mõte puhkab.*

Julia Kaškovskaja

Vanemuise balletiartist

Suvel teen ainult seda, mis mulle päriselt meeldib. Armastan väga loomi, mu suured lemmikud on kindlasti hobused. Neil on võrratult kaunis, muskliline ja läikiv keha. Hobused on väga graatsilised ja salapärased loomad. Mind võluvad nende alati suured ja kurvad silmad. Ratsutamine ei ole minu jaoks sport, vaid suhtlemine lemmikloomaga. Kõige lemmikum loom elab mul aga kodus – see on süsimust kass Berta, kes näeb välja nagu väike puuma. Ja loomulikult ei möödu ükski suvi ilma mereta. Minu lemmikrand laulvate liivadega asub Hiiumaal.

LÄBI väikse Tartu LINNA

Matthew Jordan, Lawrence Massie, Ben Roomes ja George Willé-Williams on noored inglased, kelle viimased eluaastad on möödunud Tartus. Aastatel 2009 kuni 2011 saabusid nad riburadapidi Vanemuisesse, et asuda siin tööle balletiartistidena. Nad kõik on Elmhursti tantsukooli kasvandikud ja tundsid teineteist juba enne Tartusse tulekut. Eelnev andis hea pinnase ühe suurt teineteisemõistmist nõudva tegevuse alustamiseks. Poisid on pool oma hingest andnud bändile, mis kannab eesti-keelset nime „Läbi linna“. Lauldakse siiani siiski inglise keeles.

Küsinud **Ave-Marleen Rei**

Fotod **Alan Proosa, Andrus Eesmaa, erakogu, Vanemuine**

George Willé-Williams, Ben Roomes, Lawrence Massie, Matthew Jordan

Räägime kõigepealt balletist ja eelarvamustest - on vist üsna palju selliseid inimesi, kes leiavad, et mehed balletikostüümides on naeruväärsed. Kas ballett on mehelik või naiselik ala?

L: Nooremata oli mul palju sõpru, kes mängisid ragbit. Väga mehelik sport, eks? Selles spordis peavad mehed omavahel lähedases kontaktis olema, üksteist pidevalt krabama ja rebima. Pärast trenni lähevad kõik koos duši alla. Kui oled balletitantsija, siis koosnevad su päevad naisterahvaste tõstmisest, sageli pole nendel neidudel ka peaaegu midagi seljas. Nii et kui loogiliselt kaaluda, on meessoost tantsija palju paremas olukorras kui ragbimängija. (*Kõik neli muhelevad heakskiitvalt.*)

B: Inglismaal kohtasin ma seda suhtumist küll, et ballett on plikade värk. Siin pole ma seda kordagi kohanud. See pole mind kunagi ka eriti seganud. Selles koolis, kus ma enne Elmhursti õppisin, olin terve kooli peale ainuke poiss. Nii et terve koolitöis tüdrukuid oli ainult minu päralt!

M: Muidugi on levinud eelarvamus, et paljud balleti-tantsijad on geid. Jah, selles ametis kohtab tõesti geisid, aga ilmselt on neid igal pool mujal tegelikult sama palju. Inimesed töötavad koos geidega ega teagi sellest midagi. Kuna tantsijate puhul on tegu kunstiinimestega, siis on nad avatumad ega varja oma eelistusi. Vahel ikka kohtab imestunud küsimust: „Sa tegeled balletiga...!?”. Reeglina ma siis ei vasta muud, kui et: „Jah, ma saan raha selle eest, et ma tantsin.“ Aga nagu öeldud, kohtab seda pigem Inglismaal. Kui Eestis keegi küsib, kus ma töötan ja ma vastan, et olen Vanemuises tantsija, siis on reaktsiooniks: „Vau, lahel!“ Ma olen kuulnud ka, et kui keegi on oma sõpru meie kontserdile kutsunud, siis on alguses kaheldud, et kas viitsib mingit suvalist bändi kuulama tulla, aga kui nad saavad teada, et tegu on balletitantsijatest koosneva bändiga, leitakse, et see on huvitav ja teistmoodi ja tullakse just sellepärast. Nii et bändiga lõikame me sellest pigem kasu.

G: Seni, kuni see, mida ma teen, mulle endale meeldib, on mul ükspuha, mida teised arvavad. Mulle meeldib laval olla, vahel ennast narriks teha, panna inimesi naerma, miks mitte ka nutma! Minu töö on inimestele meelelahutust pakkuda ja mida minust arvatakse, pole tegelikult tähtis.

Mis teile balletis enim meeldib? On see lihtsalt töö nagu iga teine?

L: Kindlasti ei ole see lihtsalt üks töö. Kui seda teatud kraadiga ei armasta, siis ei saa seda ka teha. See

oleks enesepiinamine. Mulle meeldib tantsimise juures... (*otsib pikalt mõtet*) see tunne, mis mind laval olles valdab. Minu puhul pole see võib-olla nii konkreetset tantsuga seotud. See tunne valdab mind ka siis, kui me bändiga esineme. Mulle lihtsalt meeldib esineda.

B: Balleti juures köidab mind see, et alati saab olla veel parem. Ei ole olemas hetke, millal saan öelda, et olen selle ala meister. Alati on midagi, mille kallal töötada ja mida enda juures arendada.

M: Minu puhul oli ballett justkui ainus tee, mida valida. Kaasaegsesse tantsu ma poleks sobinud, olen selleks liiga kange. Olen ka stepptantsu õppinud ja ilmselt oleksin parema meelega stepptantsija, aga see ei ole nii levinud ja ma olen ka väga valiv, Broadway stiil mulle näiteks ei meeldi. Toredam on ise improviseerida, aga see pole ala, millega ennast elatada. Kui väga aus olla, siis tegelikult olen ma balleti jaoks natuke laisk.

Kuidas te Vanemuise balletti kirjeldaksite? Mis teeb selle trupi eriliseks?

G: See on nagu pere. Ma olen kuulnud nii paljudelt sõpradelt, kes töötavad teistes teatrites, et seal on trupp lagunenu väikesteks gruppideks ja rahvused hoiavad omaette. Tullakse tööle, tehakse töö ära ja minnakse omi asju ajama. Siin on infolauast ja tehnilisest meeskonnast kuni draamanäitlejateni kõik nagu üks pere.

B: Ballett on väga konkurentsirohke ala ja võib kohata inimesi (*peab väikese pausi*), kes pole just eriti meeldivad. Ma käisin erinevatel prooviesinemistel ja kõige mõnusamalt tundsin ennast just siin, kõik olid nii sõbralikud ja vastutulelikud. Ma olen siiani väga rahul.

Kui kõva on konkurents Vanemuise balletitrupi liikmete vahel? Ei saa ju olla, et seda üldse ei esine?

M: Tüdrukutel on konkurents kõvem. Seda esineb ka meestantsijate vahel, aga meil siin on see pigem sõbralik konkurents. Pärast trenni võib teine tantsija su juurde tulla ja soovitada, et kuule, proovi selle rolli tarbeks hoopis nii teha. Meil ei lähe asi kunagi nii kaugele, et üks tantsija ei räägi enam teisega.

L: Meeste ja naiste konkurents on tõesti erinev. Naisi hinnatakse balletis mitte ainult tehnika ja oskuste, vaid ka selle järgi, kuidas nad välja näevad, palju nad kaaluvad jne. Meeste puhul on tähtis hoopis muu.

Meie põhiline töö balletis on tõsta naisi ja seni, kuni sa suudad naist tõsta, pole tegelikult vahet, milline sa välja näed. Naised survestavad ka ise ennast kõvasti ja võrdlevad teistega – „oi, tal on peenem piht ja pikemad jalad“. Nad võtavad seda kõike liiga isiklikult. Meestantsijatel on tavaliselt suva. Kusjuures minu arvates on iga naine ilus oma erilisel moel.

Millised on olnud teie lemmiklavastused, milles olete kõige parema meelega osalenud?

G: Mulle näiteks väga meeldib „Thrillerit“ teha. Balletti olen õppinud ja seda ma nagu natuke oskan, aga see oli hoopis teistsugune lavastus ja meeldis mulle tõesti väga.

M: Balletitenduse publik ei pruugi olla nii elav, kui mõne teise žanri publik. Eriti siis, kui mängitakse midagi klassikalist, mis on juba hulk aega mängukavas olnud. „Giselle“ on ju igal pool ühesugune, trupi tase muidugi erineb, aga lavastus on sama. Aga sellised lavastused nagu „ABBA“, „Thriller“ ja „Moonlight Express“ on teistmoodi, selliseid asju ei tehta eriti palju ja publik on väga rahul.

Kas mäletate oma esimest päeva Eestis?

(üldine naer)

M: Ma mäletan, et kui maandusime Tallinna lennujaamas, siis oli väike segadus, et kuidas nüüd edasi. Jälgisime Colinit (Thomas Maggs -toim) ja Saorit (Nagata - toim), sest aimasime, et neil on sama tee ees. Me ei rääkinud nendega, nägime, et nad võtsid takso ja võtsime ka takso ning käskisime taksojuhul nende taksot jälgitada. Bussijaamas vaatasime, kuidas nad Tartusse piletid ostsid ja tegime samamoodi. Siis mingil hetkel tuli Saori meie juurde ja küsis, kas me oleme ka tantsijad. Tunnistasime üles. Veel mäletan, et teel Tallinnast Tartusse võis näha väga palju puid. Inglismaal ei näe kunagi nii palju puid. Seal on kõik nii linnastunud, aga siin on ikka veel maa-kohti, see on väga tore. Üldiselt võiksin tundide viisi rääkida, mis mulle siin meeldib. Me saabusime juulis. Kõik, mida ma Eestist olin kuulnud, oli, et siin on väga külm, -30 kraadi. Ja kui meie saabusime, siis oli +30 – ma lihtsalt ei suutnud seda uskuda!

L: Mul oli võimalus terve nädal ringi vaadata, enne kui tööle hakkasin. Inglismaal elasin Birminghamis ja see on suur linn. Minu isiksusele sobib aga väike Tartu palju paremini. Siin on kõik rahulikum. Mulle pole vaja 100t kaubanduskeskust. Toredam on veeta aega inimeste kui kohtadega.

G: Kui mina saabusin, siis olid sõbrad siin juba ees ja sattusin bussi pealt otse pubisse – see on kõik, mida mäletan.

Milline on suurim šokk, mis teid Eestis olles on tabanud?

G: See, et me bändi tegema hakkasime.

M: See oli tõesti imelik.

G: Me alustasime magamistoas paari lauluga ja nüüd on meil täiesti korralikud esinemised.

L: Bändi juures on tore see, et meie tööga pole sellel suurt midagi pistmist. Muidugi oleme ka Vanemuise jaoks esinenud, aastalõpuballil ja teatribändide festivalil, aga enamasti on see ju täiesti teistsugune tegevus tantsimise kõrval.

B: Ma mängin kitarri umbes 20 aastat ja olen väga rõõmus, et saan seda siin jätkata. Olen õnnelik, et mul on siin sõbrad, kellega koos mängida. Et on kokku sattunud inimesed, kes mängivad õigeid instrumente, et bändina toimida. Oluline on ka see, et me lihtsalt ei mängi teiste lugusid, vaid loome endi omasid. Tegeleme koos loominguga.

M: Võib ju mõnda instrumenti üksida kodus mängida, aga teatud hetkel muutub see igavaks. Tahaks midagi enamat. See, et saame koos bändi teha, on imeline.

Millal te muusikat üldse teete, tantsijate trenni- ja tööpäevad on ju väga pikad?

M: Kui meil on trennis või proovis 20-minutiline paus, siis jookseme harjutusruumi ja mängime 20 minutit. Trummide asemel kasutab Lawrence siis võib-olla toole. Kui õhtul on bändiga esinemine, siis peame harjutama ja laulud millalgi läbi võtma.

L: Ja meil on ju sageli kella kolmest kuueni paus. Ka seda aega kasutame harjutamiseks.

Kuhu te oma bändiga suundute, mis on suurim eesmärk? Kuuldavasti tahtsite ka Eurovisioonil osaleda?

M: Me osalesimegi, aga see laul oli liiga hea ja ei osutunud valituks (*naer*). Meie eesmärk on liikuda tasapisi edasi. Saada uusi esinemisi ja luua uusi laule. Arvan, et meie õnn on see, et olime sõbrad enne seda, kui bändi tegime. Me ei pidanud mingit suvalist tüüpi, kes tegelikult meile ei meeldi, näiteks kitarri mängima kutsuma. Meie eriala puhul see ei funktsioneeriks teisiti. Ei oleks võimalik kedagi väljastpoolt maja 20-minutilise pausi ajaks proovi kutsuda, nii et on suur õnn, et me saame koos seda bändi teha.

Kas publik teatrisaalis ja pubis on erinev? Eestlased kui tundetud rahvas, kes ei näita oma emotsioone välja?

L: Ma ei saa kuidagi sellega nõustuda, et eestlased on tundetud. Kui mõelda tagasi „Thrilleri“ kevadiste etenduste peale, siis eesti publik on täiesti võimeline saalis hulluks minema. Meil on ka bändimängudel ülihead publikut olnud. Alati kutsutakse tagasi lisalugudeks, tavaliselt on väga soe vastuvõtt.

Balletitantsija karjäär on lühike, kas te praegu juba mõtlete sellele?

M: Muidugi, meie karjäärile võib saatuslikuks saada kõige väiksem äpardus: koperdad tänaval ja saad võib-olla sellise vigastuse, et ongi kõik. Aga kui meil oleks tohutul aega, et oma bändiga tegeleda ja seda promoda, siis mine tea, kuhu me võikime jõuda? Võib-olla suudaksime sellest ennast elatada? Aga seda ei saa ette otsustada – kui minu karjäär tantsijana lõpeb, siis ma ei saa paluda teistel bändikaaslastel koheselt sedasama teha.

Poiste hinnangul on nende
töö üks eesmärke inimestele
meelelahutust pakkuda,
eelarvamused neid ei kõiguta

Tantsijad reisivad palju, kauaks te Eestisse jääte? Kas proovite leida tööd teistes teatrites, riikides?

L: Põhjus, miks peaks otsima tööd mujal, oleks see, kui oma praeguse olukorraga rahul pole. Kui koliksin mujale, et omada paremaid võimalusi või rohkem raha, siis see ei kaaluks üles seda, mis mul siin praegu on. Olen siin väga õnnelik. Kui mingis eas hakkad tagasi vaatama, pead endalt küsima, mida oma eluga tegid. Kui vastad, et teenisid raha, siis kas sul oli sealjuures ka lõbus? Teenisid küll raha, aga raiskasid ära kümme aastat oma elust.

G: Ma tahan oma lastelastele lähedaid asju jutustada: ma olin balletitantsija ja mul oli oma bänd, cool!

M: Koolikaaslased otsisid tugevaid kompaniisid. Mina otsisin lähedat kohta, kus elada. Jah, muidugi veedan ma tantsijana palju aega tööl, aga midagi toredate peab olema ka teatrist väljaspool. Ei saa minna lihtsalt oma korterisse ja seal istuda.

L: Töö pole sinu elu.

M: Peame olema õnnelikud, et meil üldse tööd on, sest igal aastal lõpetab kooli tohutul hulgal tantsijaid. Teatreid ja kompaniisid pannakse samas pigem kinni. Teater ei saa ju igal hooajal endale suurt hulka uusi tantsijaid juurde võtta. Pole mõtet 150-hingelist truppi üleval pidada. Töökohti kaob ja tantsijaid tuleb aina juurde...

Peavad olema mõned asjad mis teile siin, Vanemuises, ei meeldi.

Läbisegi: Jah, ühel õhtul oli etendus ja majas polnud sooja vett! Ja vahel pannakse söökla liiga vara kinni.

G: Vanemuine on mäe otsas. Siia on raske ronida.

B: Ebameeldivad asjad ei ole nii väga teatri või Tartuga seotud, vaid need on sellised asjad, mis elus ikka närvidele käivad ja igal pool ühtemoodi on. **RAMP**

BALLETILEGEND

Elena Poznjak

„Ma ei saa elada
ilma oma tööta.”

Küsinud **Ave-Marleen Rei**

Fotod **Alan Proosa, erakogu, Vanemuine**

Elena on legendaarne priimabaleriin, kelle aktiivne tantsijakarjäär kestis rekordilised 37 aastat. Teatris on ta kokku olnud 58 aastat. Tema hiilgerollidest pole siiski põhjust vaid minevikuvormis rääkida. Elenal on lihtsalt nii palju rolle, mis praegugi kõrget professionaalset taset nõuavad – ta on repetiitor, pedagoog, Vanemuise Tantsu- ja Balletikooli asutaja ja juhataja, ema, vanaema ning vana-vanaema. Kolleegidele teatrist on ta lisaks kõigele alati särav ja meeldiv vestluspartner. Ka mina kasutasin võimalust ennast ühe sellise särava vestluse paistel soojendada.

Nimiosalisena balletis „Giselle” (1970)

Balletitantsija eriala nõuab inimeselt palju – kas ta ka annab sama palju? Kas see bilanss oli sinu jaoks karjääri lõpul tasakaalus?

Päris kindlasti sain ma kõik tagasi. Mitte siis, kui ma karjääri lõpetasin, vaid pärast igat etendust. Eriti just nende lavastuste puhul, milles peasisi tantsisin. Tantsida muusikat, väljendada ennast läbi muusika, allutada kogu plastika muusikale – see oli suur nauding. Kui sind saadab elav orkester, siis on ju igal interpreedil omad nüansid. Kuulata muusikuid ja vastavalt nendele reguleerida oma rolli dramaturgiat – see oli see, mis andis elule mõtte. Selle nimel võis kannatada lühemaid puhkusi ja nädalavahetusi ilma puhkepäevadeta. Paljud küsisid, et kuidas sa suudad iga päev treeninguid teha, aga just selle nimel saigi tehtud, et keha suudaks oma plastikaga väljendada muusikalist dramaturgiat. Ma ei saa kunagi öelda, et ma midagi kahetsen. Muidugi on see väga raske eriala, aga tasub ennast ära.

See on ka eriala, kus esineb palju vigastusi, kuidas sinul sellega on läinud?

Tõepoolest, vigastused tekivad ja neid oli, aga mitte palju. Millegipärast on mul tunne, et tänapäeva noortel on tükki maad kehvem tervis ja nõrgemad jalad kui meil omal ajal. Ma ei saanud ju endale lubada, et ma kord kahe nädala jooksul haige olen või jalaga arsti juurde lähen. Kui oligi palavik, ikka mindi lavale. Kui oli jalatrauma, siis pidid ikka tantsima. Meenub Ülo Vilimaa „Tiina” pea-proov, kus ma vigastasin oma parema jala hüppeliigest ja see nägi välja nagu tumba. Ülo arvas, et pole midagi, kontrollitenduse teed ära. Kontrollitenduse ajal ütles lavastaja, et pärast kontrolli filmitakse veel jaanitule pildi finaali ja tantsid selle veelkord. Ma ei suutnud vastugi vaielda, nii valus oli, ainult pisarad voolasid. Aga Ülo arvas ikka, et pole midagi, küll sa ära teed. Ja tegingi, mis mul üle jäi, tegin ka esietenduse. Ma arvasin, et mul on lihtsalt venituse. Aastaid hiljem, kui ma

**„Kui oligi palavik, ikka
mindi lavale. Kui oli
jalatrauma, siis pidid
ikka tantsima.“**

läksin ühe teise traumaga arsti juurde, siis arst ütles, et kuulge, teil on siin ju mõra olnud. Ja ma tantsisin sellega, jalg oli seotud, kange, aga tantsisin. Ma ei saanud lubada, et oleksin esietenduse ära jätnud. Üks vigastus meenub mulle veel. Valmistasime Vilimaaga ette lavastust „Romeo, Julia ja pimedus“. Kaks nädalat enne esietendust harjutasime duetti. Ma pidin kaugelt hoogu võtma ja hüppama talle, külg ees, sülle. Ülo käsi oli aga natuke ebasoodsas asendis, niimoodi lapikult, ja ma hüppasin ribi katki. Aga mis tähendab roidemurd – ei saa pöörata, ei saa hingata. Kuna me tantsisime seda 45-minutilist tükki ainult kahekesi ja keegi teine sinna sisse õppida ei saanud, siis seekord tõesti lükati esietendus minu pärast kaks nädalat edasi. Katkise ribiga ikka ei tantsi.

Sa oled praegugi suurepärasel vormis, kuidas sa seda säilitad?

Kahjuks ei tee ma selleks mitte midagi! Minu retsept on, et ma ei saa elada ilma oma tööta – ilma proovideta, ilma õpilasteta, ilma teatriõhuta. Kui see kõik ära võtta, siis ma ilmselt kaotaksin oma vormi. See, et mind siin veel vajatakse ja et lastel sellest kasu on, annabki jõudu ja optimismi.

Sa juhata Vanemuise Tantsu- ja Balletikooli varsti juba 20 aastat. Kas eesmärk, miks sa omal ajal teatri juurde balletistudio asutasid, on tänaseks teostunud?

Väga huvitav küsimus, et mis oli minu eesmärk... Ma pole endale kunagi suuri eesmärke seadnud. Mitte kunagi, ei suurte osade, ega ka kooli suhtes. Kõik on läinud oma loomulikku rada. Vanemuises töötades juhendasin erinevaid tantsuringe – EPA-s, Raudteelaste klubis, Tamme Gümnaasiumis. Ja siis ühel päeval läksin ma tollase teatrijuhi Jaak Villeri juurde ning küsisin: „Kas asutame balletistudio?“. Jaak Viller, Mare Tommingas ja mina selle siis ka moodustasime.

Ma ei teadnud tookord kooli juhtimisest muidugi mitte midagi. Mul ei olnud ambitsioonikaid kavatsusi, oli lihtsalt vajadus õpetada ja olla noorte seas. Ma ei mõelnud üldse, et see kool peaks olema suurem kui üks või kaks klassi. Aga soovijaid tuli kogu aeg juurde ja me ei saanud neile ära öelda. Ma ise olin seisukohal, et balleti ei tohi hakata õpetama kolme-nelja aastaselt. Aga elu pani mind valiku ette, et kui ma ei hakka neid lapsi õpetama, siis pannakse nad kas iluvõimlemisse või tennisesse või kes teab kuhu. Olin fakti ees, et ma pean nende laste vanemate soovidele vastu tulema. Nüüd on kool väga suur, meid on kokku 200- ringis. On ka täiskasvanute klassid, oma 60 inimest. Just hiljuti küsis üks keskealine mees, et mis tingimustel ta saaks liituda, ja et mis riided peavad trennis olema. Nii suure kooli juhtimine on muidugi keeruline, aga elu nõuab.

Kuidas väikestele, kolme-nelja aastastele läheneda, sellel erialal vist leebelt midagi ei saavuta?

Jah, seda küll. Väikelastel tuleb aegsasti märgata väsimust või tähelepanu hajumist. Siis

tuleb hetkega suunata nende kontsentratsioon kas hüppamisele, jooksmisele, plaksutamisele, galopile või improvisatsioonile. Alles siis võib uue hooga tegeleda kõhu- ja seljalihaste tugevdamise, jalgade venitamise, õige kehahoiu ja graatsia saavutamisega. Meie jaoks on väga oluline kontakt lapsevanematega, kes peavad harjuma kooli omapäraga. Kuna kõikideks treeninguteks ja proovideks vajame nii õpilaste, kui teatris olemasolevate proovisaalide vabu aegu, siis langeb suur osa tööst nädalalõppudele, koolivaheaegadele ja puhkepäevadele. Sellest algab vanemate kasvatamine, kes on sunnitud koordineerima oma perekonnaelu vastavalt laste treeningutele. Nii mõnigi kord tekitab selline olukord perekondlikke probleeme. Olen väga tänulik vanematele, kes suudavad sellist asja mõista ja kaasa töötada.

**„Tiina“ number 1
aastal 1958
(lavastaja Ida Urbel)**

**„Tiina“ number 2
aastal 1984
(lavastaja Ülo Vilimaa)**

**Ülo Vilimaa lavastuses
„Romeo, Julia ja
pimedus“ (1971)**

**„Tantsija ei saa profiks,
kui ta läbi aju ei vii oma
teadmisi lihastesse.”**

**Millisena näed oma õpilaste
tulevikku ideaalis?
Professionaalsetele tantsijatele
on Eestis vähe töökohti...**

Minu esimesest lennust kutsuti kõik viis tüdrukut teatrisse tööle. Muidugi tegi elu omad korrektuurid, aga Mare (Tommingas - toim) oleks nad kõik vastu võtnud. Esimese lennu lõpetaja on ka praegune Vanemuise solist Julia Litvinenko, kes ei olnud kaugeltki kõige andekam sellel kursusel. Kuid tohutu andumuse ja armastusega balleti vastu jõudis ta peaosadeni nagu Aurora „Uinuvas kaunitaris” ja peaosa „Casanovas”. Ta areneb pidevalt ja on muidugi ideaalne näide. Et nii kaugele jõuda, on vähe füüsilistest eeldustest, lisaks on vaja mõistust ja musikaalsust. Tantsija ei saa profiks, kui ta läbi aju ja südame ei vii oma teadmisi lihastesse.

Kui inimene valdab oma lihaseid, kui lihased on õigesti arendatud ja neid kasutatakse õigesti, siis tuleb resultaat. Ja Julia töötab väga targalt.

**Eestis on klassikalise balleti
traditsioon veel üsna noor,
kuidas on meie tase võrreldes
muu maailmaga?**

Meil on, kuhu pürgida, kahtlemata. Väga raske on paralleele tuua. Suurtes teatrites on suured trupid, väga head repetiitorid ja sinna on tohutu konkurents. *Grand Opera* balletikooli võetakse 1000-st soovijast vastu üks. No need peavad olema ideaalsete eeldustega lapsed. Seal arvestatakse absoluutselt kõiki parameetreid - muusikalisi, vaimseid, füüsilisi ja ka seda, kui suureks laps kasvab, kas jalad jäävad ilusaks jne. Meil on selleni veel tükk maad. Aga ka meil on omad eelised. Nii mõneski suures teatris tantsitakse tehnikat: bravuuriga, lihtsalt publikule, viimasele rõdule ja minu jaoks see polegi kunst, see on sport. Meil on võimalik teha hingelisemat teatrit. Et lavastus oleks üks tervik, et ei oleks

võimlemine, vaid süntees - muusika, tantsu ja vaimse taseme süntees.

**Sa töötad teatris ka
repetiitorina - kuidas seda
ametit kirjeldada?**

Repetiitori ülesanne on viia tantsijad õigele tasemele ja tagada, et nad tantsiksid ühtlaselt ansamblis. Rufina (Noor - toim) ja Fabrice (Gibert - toim) teevad tõesti suurt tööd, sest igal hooajal tuleb meile ju uusi tantsijaid ja et neid repertuaari „sisse viia”, tuleb alati kõike otsast peale õpetama hakata. Enne etendust võib juhtuda, et keegi jääb haigeks, siis tuleb asendajaga tegeleda. See on ränk töö. Repetiitor vastutab kvaliteedi eest. Mina teen viimasel ajal seda tööd juba vähe. Aga Mare ei lubanud mul loobuda „Pähklipureja” Lumehelbekeste tantsust, mis on üks raskemaid rühmatantse üldse. See on tehniliselt keeruline ja vajab muusikalist täpsust. Kui 12 inimest käed ja jalad absoluutselt sünkroonis liikuma panevad, on see suur rõõm. Iga takt tuleb eraldi paika panna, see on repetiitori töö juures väga oluline.

Õnnelik ema 1958. aastal

Abikaasa ja pojaga Hiiumaal
2008. aastal

Solistidega on teistmoodi, nendega töötab repetiitor tehniliste momentide kõrval ka rolli dramaturgia kallal.

Kes olid need inimesed, kellelt sa ise tantsijana töötades kõige rohkem õppisid?

Kui ma teatrisse tulin, siis töötas meiega Ida Urbel. Ja temaga seoses on mul üks elav mälestus. Kui me töötasime esimese „Tiina“ (1958 – toim) kallal, siis ma olin oma abikaasaga (dirigent Erich Kõlar – toim) juba koos ja tema arendas mind muusikaliselt väga palju. Niisiis, oli mul Urbeliga proov – metsapilt, Tiina on üksida, kaltsud seljas, muserdatud, nälgjane, hakkab toibuma, tõusma. Mina küsisin: „Seltsimees Urbel, kas ma hakkan tõusma klarneti või oboe saatel?“ Urbel vihastas, silmad läksid suureks ja ta vastas: „Teate, Poznjak, ärge kunagi tantsige pillide järgi, tantsige muusikat!“ Ülo Vilimaa töötas minuga palju – ta oli väga musikaalne ja nõudis seda ka teiselt. Õnneks oli meil ühesugune arusaam muusikast. Koos tantsides ja erinevaid

tehnilisi elemente sooritades süvenesime muusikasse absoluutselt ühtemoodi. See pakkus tõelist naudingut ja selle nimel oli mõtet tööd teha. Vahel oli lavale minnes sees „paha närv“, sellisel juhul ütles Ülo mind rahustades: „Hinga välja ja alusta nullist, ära tee muud, kui hakka muusikat kuulama.“ Hiljem olen sama asja soovitanud ka oma noorematele kolleegidele.

Sa oled lisaks kõikidele muudele kohustustele ka vanaema...

Ma olen vanavanaema ka. Ja sellega seoses on mul traagiliselt kurb tunne, kuna me elame eri linnades ja minu töö ei luba igal võimalikul – ja isegi vajalikul – juhul Tallinna sõita. Ma olen läbikukkunud vanaema ja kui millestki üldse on kahju, siis sellest. Ka minu enda poeg (helilooja Margo Kõlar – toim) pidi arvestama minu tööga. Teatriinimeste lapsena viibis ta palju siin majas ja mitte ainult etendusi vaatamas, vaid ka mängides väikelaste rolle erinevates lavastustes. Kolme-nelja aastast käis ta koos meiega sümfoonia-

kontsertidel. Ja ikkagi oleks pidanud temaga rohkem koos olema, aga aeg läks ikka ja jälle töö altarile. Meil oli siiski üks traditsioon, millest kinni pidasime – saime kokku kolm korda päevas – hommiku-, lõuna- ja õhtusöögi ajal. Nendel aegadel saime kõik mured ja rõõmud ära rääkida. Ka puhkused veetsime alati kõik koos.

Mis sul hommikul tuju heaks teeb?

Kui ma hommikul ärkan ja mul pole midagi teha, siis leiutan ruttu mingi tegevuse. Aga kui ma ärkan ja mul on palju kohustusi, siis hakkab kohe aktiivselt tegutsema. Ja siis ongi hea tuju. Kohustused annavad elule mõtte. Paljud küsivad, miks sa ära ei lõpeta? Kodus on hea olla mõned päevad, aga mis ma seal kogu aeg teen? Teater on suur osa minust, minu siseelust, maailmast. See, et minust siin ikka veel hoolitakse ja ära minna ei lasta, teeb tuju heaks. Ja selle eest minu tänu ja sügav kummardus. **RAMP**

Ooperisolist **Jaan Willem Sibul** - artist juhuse tahtel

See lugu ei ole teatrist, see on seiklusjutt ühest eesti poisist, kes kuue-aastaselt ainult vene keelt rääkis, 20-aastaselt esimest korda teatris käis, kellele seal üldse ei meelinud ning kellest sellele vaatamata sai ometi artist.

Tekst **Ave-Marleen Rei**

Fotod **Heli Mägi, erakogu, Vanemuine**

Jaan ema ja isaga - mõlemad vanemad olid kultuurivaldkonnaga tihedalt seotud. Ema tegutses nii soololaulja kui tantsujuhina. Isa oli Antsla kultuurimaja direktor, juhatas koore ja orkestreid ning asutas Antsla Lastemuusikakooli.

Enne veel, kui saame asuda Jaani enda põnevate lugude juurde, tuleb ära jutustada tema vanemate kohtumise lugu, mis on samuti eriline. Jaani ema oli sakslanna, kes 18-aastaselt Berliinis kinni võeti ja otse Siberisse saadeti. Jaani eestlasest isa sattus samasse vangilaagrisse, muusikabrigaadi. „Minu ema sai kogu muusikalise hariduse vanglast, sest vangis istus ju koos tohtu hulk haritud inimesi. Teda õpetas Moskva Konservatooriumi harmooniaprofessor ja tema vokaalpedagoog oli Saksamaal õpetanud Marika Röcki. Sellist kõrgkooli ei saa tavaoludes kokku panna. Uskumatu lugu tegelikult,“ räägib Jaan oma emast. Jaan sündis niisiis Venemaal, linnas nimega Vehoturjev, kus on sündinud ka Grigori Rasputin. Tagasi Eestisse tema peret pärast vangilaagrit ei lastud ning mõnda aega elati Petseris, koduseks keeleks oli vene keel. „Ka mina rääkisin kuni kuuenda eluaastani ainult vene keelt, sest kui sa sellel ajal Nõukogude Liidus mingit muud keelt rääkisid, siis olid kohe fašist,“ meenutab Jaan. Siis aga sai Jaani isa töökoha Antsla kultuurimaja ja pere kolis lõpuks Eestisse. „Ma ei osanud tõesti ühtegi sõna eesti keelt. Mäletan selgelt, kuidas istusin isa kõhu peal ja ta õpetas mulle suurest kukeaabitsast eesti keelt. Kõige naljakam sõna oli minu jaoks kumm, see ajas mind alati naerma. Keel sai selgeks kahe kuuga, mind pandi lasteaeda ja oligi selge. Ma siiaaani ei mõista neid inimesi, kes elavad 60 aastat Eestis ja ei ole keelt ära õppinud.“

Professionaalset teatrit Antslas ei olnud, ka ei olnud siis kombeks teha suuri

väljasõite mujale teatritesse. „Esimesed elamused sain hoopis Antsla isetegevuslikust teatrist. Mängiti Lutsu komöödiat „Kapsapea“. Väga naljakas oli. Kui Rakveres umbes 20-aastaselt esimest korda proffide teatrit nägin, siis tundus see mulle väga veider, sest näitlejad rääkisid valju ja ebaloomuliku häälega,“ meenutab Jaan. Tema enda esimesed lavakogemused olid seotud muusikaga. „Ma olin vist 8. klassis, kui me bändiga 1. septembril esinesime. Tegime kaks lugu – „Sinilill“ ja „Kullast süda“. Kõik läks täitsa vussi ja me olime näost tulipuna-

„Keskmine palk oli tookord 120 rubla ja meie teenisime nädalavahetusega 60 rubla, 4 korda 60 tegi juba kaks keskmist palka.“

sed, kui lavalt alla saime.“ Muusikarada pidi läks Jaan aga aina edasi. Eduard Vilde nimelises Pedagoogilises Instituudis õppis ta orkestridirigeerimist ja flööti, ning ka sõjaväes teenis aega orkestris. Instituudis õppides sai muidugi ka bändi tehtud. „Meil oli Pedas ansambel Jokker ja tundengina oli see ikka suurepärase sissetulekuallikas. Keskmine palk oli tookord 120 rubla ja meie teenisime nädalavahetusega 60 rubla – 4 korda 60 tegi juba kaks keskmist palka. Elasime

nagu kröösused.“ Sõbra ja bändikaaslase mahitusel otsustas Jaan oma häälemaaterjali edasi arendada ning võttis sihikule konservatooriumi. „Laulmisest ei teadnud ma suurt midagi, aga kuna mul oli muusikaline kõrgharidus, siis solfedžo ja harmoonia ei valmistanud probleeme. Uurisn välja, et sisseastumiseksamil tuleb laulda rahvalaulu. Kuna minu isa kirjutas üles ja kogus rahvalaule, siis otsiski ta mulle ühe torema laulu. Pianist oskas vaid nootide järgi mängida, mul aga noote eksamil kaasas polnud, niisiis õpetasin saatjale duure – D, A, DD, G jne. Ta oli ikka väga üllatunud. Laul oli rohkem lorilaulu moodi, kuue või seitsme salmiga – Tiit Kuusiku silmad olid nagu tõllaratad, kui ma seda esitasin. Kõik hakkasid muidugi naerma, no sest see ei ole akadeemiline. Tuleb mees maalt ja hakkab lorilaulu laulma. Aga ma sain loomulikult sisse. Mulle ei meeldinud teater üldse ja laulmist hakkasin õppima sellepärast, et oli vaja rokilikumat häält, kuid lõpuks sattusin ikkagi hoopis teatrisse ooperit laulma,“ muheleb Jaan elu keerdkäikude üle.

Konservatooriumis veedetud aega peab Jaan tagantjärele väga vajalikuks ja ka ägedaks. Tunniplaanist oli tema hinnangul puudu vaid aine nimega „kummardamine“, seda oli hiljem teatris hädasti tarvis. Kui Jaan konservatooriumit lõpetama asus, puhusid Eestis muutuste tuuled ning nendest tuultest ei jäänud puutumata ka Jaan. „Meie lõpuaktus toimus 1988. aastal Estonia teatris. Kui me kursusega saali sisse tulime, siis oli mul käes sinimustvalge lipp. Seda ei teadnud

Nimiosalisena Giuseppe Verdi ooperis „Falstaff“ (1996)

„Ma olen üldse Eesti ainuke Falstaff, seda ooperit pole rohkem tehtud ja see on võimas teos.“

Endel Nõgenelt, kes küsis, et kas ma ei tahaks teha Vanemuises „Lõbusat leske“. Muidugi ma tahtsin! Õppisin viie päeva selle peaosa ära. Esimese aasta olin siin nõ. vabakutselisena. Aga siis tulid teised tööd ja nii ma siia jäingi.“ Tartust ei teadnud Jaan tookord suurt midagi, oli vaid levimuusikapäevade raames esinemas käinud ja teadis, kus on Tiigi ühikad. „Mäletan, et rongiga tulin ja alla linna leidsin tee, aga tagasi raudteejaama enam teed ei leidnud. Aga Tartu on super, ilus Eesti linn, ma olen siiani väga rahul.“

„Lõbusat leske“, „Viiuldajat katusel“ ning ooperit „Falstaff“ peab Jaan oma karjääri tippphetkedeks. „Ma olen üldse Eesti ainuke Falstaff, seda ooperit pole rohkem lavastatud ja see on võimas teos. Seda ei saa häbeneda.“ Jaan, kes on lisaks erinevatele muusikateatri žanritele kaasa teinud nii draama- kui balletilavastustes, ei võta ühte žanrit kergemalt kui teist. „Mina ei tee rollidel ja žanritel vahet, minu jaoks on tähtis, et mina oma osa hästi teeksin. Ma arvan, et iga laulja on olnud situatsioonis, kus materjal on kehv või lavastaja pole tasemel ja asi hakkab käest lagunema. Minu jaoks on siis üks kindel kreedo: tee oma osa maksimaalselt hästi, kui ka kõik muu on halvasti, siis vähemalt enda pärast ei pea häbenema. Piinlik oleks halvasti teha, siis ei oleks minu elul teatris mõtet.“ Hea lavastaja leiab Jaani sõnul alati ka laulja näitleja-meisterlikkusega tegelemiseks aega. „Võtame näiteks Roman Hovenbitzeri, kes viitsis „Ämbliknaise suudluse“ peaosalistega nii palju vaeva näha, et poisid tegid superrollid. Ta on proff ja profid

keegi ette, et me nii teeme ja inimesed rõdudel nutsid. Konservatoorium oli tookord rahvuslik kants ja ilma mingi skandaalita leiti lipualus ja lipp pandigi lavale. See oli väga ülev tunne!“

Estoniasse tööle sattus Jaan tänu oma õpetajale Teo Maistele. „Läksin Estonia koori ja esimene töö oli „Lendav hollandlane“. Seal oli alguses selline stseen, et tuleb laev ja madrused peavad nööriest tõmbama. Ma ei teadnud siis ju näitlemisest tuhkagi, täiesti tundmatu maa. Tõmbasin nööriest nii kõvasti, et pihud olid villis, võtsin seda kõike täiesti tõe pähe.“ Kooris laulmise kõrvale hakkasid tekkima ka väiksemad osad. „Pipi Pikksukas“ õnnestus Jaanil mängida kampa röövleid koos selliste korüfeedega nagu Sulev Nõmmik, Vello Viisimaa, Karl Kalkun, Enno Eesmaa jt. „Niisuguse seltskonnaga oli muidugi väga tore improviseerida.

Siis mulle hakkas näitlemine meeldima, eesmärk oli teha niipalju pulli, et orkester all naeraks. Ma saan aru, et praegu kõlab see ebaeetiliselt, aga siis see mind ei huvitanud.“ Kõvaks lavakooliks peab Jaan aga enda jaoks lavastust „Viiuldaja katusel“, mille Georg Malvius 1989. aastal Estonias lavastas ja kus Jaanil oli täita rätsep Moteli osa. „Malvius võttis mu tookord ette ja tegi minuga kõvasti tööd. Ma olen talle selle eest siiani tänulik. Südamest. See lavastus oli väga kõva sõna. Seal mängisid ju ka Jüri Krjukov, kellega saime headeks sõpradeks ja Helgi Sallo. Mõlemalt oli palju õppida.“

Hiljem ei näinud Jaan Estonias endale enam perspektiivi. „Ma ei tahtnud jääda ainult koorilauljaks. Siis ma kirjutasin Tallinnfilmi ja Eesti Televisiooni ja lõpuks mõtlesin, et hakkan kasvõi hamburgeid müüma, kuni ühel hetkel tuli kõne

Jaanil on oma lemmikajalootegelast, Napoleoni, õnnestunud ka lavale kehastada – lavastuses „Sõda ja rahu“ (1999)

ei lase kehva asja läbi. Mulle ka ei meeldi, kui laulja tuleb kesklavale, ajab jalad harki ja laulab. Seda võib kontserdil teha, see pole teater.”

Oma töös pidevalt muusikaga kokku puutuv Jaanil kodus vabal ajal muusikat ei kuula, küll aga autos ja kui, siis mitte raadiost, vaid plaadi pealt. “Raadiot ma eriti ei salli, võõras inimene räägib minu autos või köögis – ma pole teda kutsunudki. Aga muusika on kunstiliik, mis on jumalale kõige lähemal. Ja autos on muusika minu kõige parem sõber.”

Üheks oma suuremaks hobiks nimetab Jaanil ajalugu. Tema eriline lemmik on Napoleon. “Mul on temast kõik eesti- ja paljud venekeelsed raamatud olemas. Mulle tuli täieliku üllatusena, kui kunstnik Ervin Õunapuu ühel päeval Vanemuise ees mulle teatas, et hakkame “Sõda ja rahu” tegema ja minul tuleb Napoleoni mängida. Ma mõtlesin, et ta teeb nalja. Lavastaja Mikk Mikiveriga oli tore koos töötada. Alguses tundsin rolli ees suurt aukartust. Mäletan, et seisin keset Vanemuise suure maja lava ja küsisin Mikiveri käest, et mis ma nüüd tegema pean ja tema vastas – kuule, sina oled keiser, miks mina pean seda sulle ütleva. See oli minu rolli märksõna. Siis käis klikk ära ja mul oli jube kerge ja lahe mängida. Minu lemmikroll.”

Karu Eduardina lastemuusikalis „Kosmonaut Lotte“

„Mulle ka ei meeldi, kui laulja tuleb kesklavale, ajab jalad harki ja laulab. Seda võib kontserdil teha, see pole teater.“

Ajaloohuvi ei piirdu Jaanil puhul vaid Napoleoniga, ka arheoloogia ei jäta teda külmaks. “Ma olen lausa väljakaevamistel käinud, Kõmsi kalmetel. Olin õpilas-malevas ja me käisime seal abiks. Leidsin isegi ühe sõrmuse, ise ei saanud sellest muidugi aru: minu arvates oli see kokkupressitud plekitükk.”

Tihedalt teatriga seotud Jaanil jagub tähelepanu ja kiidusõnu ka teiste erialade esindajatele. “Kõik erialad on tegelikult lähedad. Ma olin ükskord Saksamaal külas ja poisid ehitasid maja. Oli sarikate panemine ja ma aitasin naelu lüüa. Seal oli üks super-meister, kes kogu protsessi maa pealt juhatas, ta katusele üldse ei tulnudki. Panime katuse kokku nagu lego ja ma imetlesin seda meest. Meister on meister, ükskõik, mis ala see siis puudutab. Meilgi siin majas leidub ägedaid mehi nagu näiteks Eino Reinapu all metallitöökojas.”

Jaan ise eriala vahetama ei kipu, küll on ta aga avatud kõiksugustele pakkumistele teatrimaailma siseselt. „Ma olen ju ka balletis kaasa teinud („Suveöö unenägu” – toim.) ja see oli super-lahe, väga vahva elamus. Kõrvalt vaadates ei saa sellest arugi, aga see on terve teadus, kuidas balletis naist üles tõsta ja tagasi maha panna. Selliste põnevate projektide nimel tasub teatris olla!” **RAMP**

KOSTÜÜMILAENUTUS

Vanemuise teatri kostüümilaenutusest on võimalik valida endale sobiv kostüüm rohkem kui 3000 eseme hulgast.

KOSTÜÜMILAENUTUS TÖÖTAB:

4. september - 23. juuni

Esmaspäeval laenutamist ei toimu,
kostüüme saab tagastada kl 12-18

T ja K - laenutus avatud kl 10-15

N ja R - laenutus avatud kl 12-18

25. juuni - 3. september

E suletud

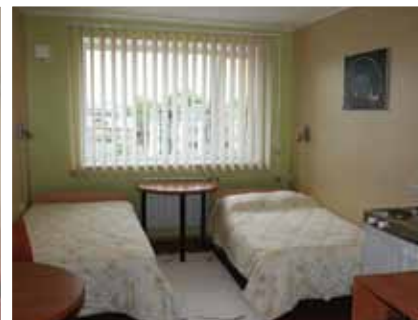
T, N ja R 12-18

K 9-14

Soovitame eelregistreerumist telefonil **744 0125**. Kostüümilaenutuse sissepääs asub Vanemuise suure maja taga, kus vastavad viidad juhatavad laenutaja õigesse paika. Ühe eseme laenutamine nädalaks maksab 1-7,60 €, eriti kallite ja ajalooliste kostüümi-komplektide puhul 12-13 eurot. Kostüüme ei laenutata kauemaks kui üks nädal. Parukaid, vuntse ja jalanõusid Vanemuine ei laenuta.

VANEMUISE TEATRI KÜLALISTEMAJA

Tartu kesklinna vahetus läheduses, aadressil Kuperjanovi 54a asub Vanemuise teatri külalistemaja.

Kokku on majas 12 tuba:

- » 2 topeltlaia voodiga tuba
- » 1 ühekojaline tuba
- » 9 kahekojalist tuba

Külalistemajas on võimalik korraga majutada **23 inimest**.

Igas toas on olemas:

- » pesemisvõimalus ja WC
- » kööginurk ja toidunõud
- » teler koos SAT TVga
- » WIFI leviala

Vanemuise teatri külalistemajal on olemas oma internetikeskne broneerimissüsteem, aadressil **www.vanemuine.ee/kylalistemaja**.

Sellel leheküljel saab jälgida vabade tubade olemasolu külalistemajas (punane on hõivatud/roheline vaba). Majutustingimustega saab tutvuda samal leheküljel. Lehekülg võimaldab teha broneeringut soovitud toale. Lingi „Tellimusvorm” all on ankeet, mis tuleb täita, vajutades nuppu „Saada” jõuab see automaatselt administraatorini, millele järgneb kinnitus tellija e-postkasti.

Lisainfo:

Kristi Sõber

külalistemaja administraator

T +372 744 0107

F +372 744 0116

M +372 5800 6282

kristi@vanemuine.ee

Sõrmuste
isandast
võlutud
nukkude
emand

Eva Kõiv töötab Vanemuises kostümeerijana – hoiab korras kostüüme ning abistab lava taga artiste. Selles loos ei ole aga juttu mitte tööst vaid erakordsest ja põnevast hobist – Eva on nimelt nukumeister.

Küsinud **Ave-Marleen Rei**
Fotod **Maris S, erakogu**

Et ta lapsepõlves ise endale nukke meisterdanud oleks, seda Eva ei mäleta. See hobi tuli hiljem – 1997. aastal, kui kolleeg maalisaalist, Terje Kiho, Evale voolimismassi tutvustas. Eva päris esimene nukk on endale koha leidnud Tartu Mänguasjamuuseumis. Mõned üksikud on tellimustööde ja kingitustena ilma rändama läinud. Suurem jagu nukudest elab meistri juures kodus. Just, elab. Teistsugust tegusõna ei saa nõnda elutruult tehtud nukude kirjeldamiseks kasutada. Kokku on Eva seni valmis nikerdanud 50 nukku, kellest 26 on Tolkieni kuulsa "Sõrmuste isanda" triloo-
gia kangelased. See, et Eva nukud enamasti just filmidest pärinevad, pole juhus. Ta on filmigurmaan, kes filme teadlikult ja täpselt valib ning omi lemmikuid aegajalt uuesti vaatab. "Hing lihtsalt hõiskab sees, kui ekraanil midagi head näed, teinekord tunned, et muutud vaadates ka ise paremaks inimeseks."

Hetkel on Eva töölaual uued tegelaskujud. Kas nad ka mõnest filmist pärinevad, sellest on veel vara rääkida. Räägime siis

sellest, kuidas niisugused peenkäsitöö-
nukud valmivad. Niipalju võib vist kohe öelda, et ärge parem ise kodus järele proovige!

Olulisemad töövahendid on voolimismass ja voolimispulk (muuseas, samuti käsitöö) ning pintsel nr 0. Esimese asjana sünnib tegelase pea. "Kõigepealt lõikan penoplastist muna ja katan selle voolimismassiga. Kui see on kuivanud, siis hakkan sinna näo kuju peale ehitama: laup, lõug, nina, põsesarnad, kõrvad... Tihti juhtub, et kui nägu on valmis, siis tuleb pea kaela otsast lahti lõigata, et peahoid õigeks sättida ja siis jälle uuesti kokku ühendada. Sellele järgneb lihvimine, sest kuivanud voolimismass on pisut karvane," kirjeldab Eva pika tööprotsessi algust ja lisab, et selliste portreenukkude puhul tuleb nägu voolides põhimõtteliselt valmis saada, sest lihvimisega enam suurt midagi ei muuda. "Pintseldamine ehk silmade-kulmude ja huulte maalimine on üks mu lemmiktegevus, eriti kui tulemus saab õige ja oodatud. Siis järgneb jumestamine, selleks kasutan tavalist puudrit ja lauvärve, millega saab varjutada kus tarvis. Näole kantud jumestuse kinnitan juukselakiga ja kui see lakk on kuivanud, siis tuleb pintsliga pealekantava laki kord." Eva sõnul tuleb igal lakikihil, mida võiks kokku olla 3 kuni 5, lasta korralikult kuivada, muidu võib lakk laiali ja tehtud töö nässu minna. "Mul on korra nii juhtunud, et sattus ebakvaliteetne juukselakk ja see sulas pintseldamise laki all ära. Kole lugu, sest niisugust õnnetust parandada on väga keeruline." Tookord suutis Eva olukorra siiski enam-vähem päästa.

Nuku käed ja jalad on nagu peagi voolimismassist tehtud. Käsi, jalgu ja pead ühendavad kehaks traadid. Kui nuku keha on erinevatest juppidest kokku väänatud, saab asuda kostüümide juurde, mille eeltööna tuleb teinekord ka lõikeid teha. Eva tehtud kavandid näevad välja sama põhjalikud ja professionaalsed nagu teatri kostüümikunstnike omad. Enamikel tegelastel on filmitriloogia jook-sul seljas mitmeid kostüüme – Eva nukud kannavad riideid, mis Evale endale enim meeldisid. Osadel nukkudel käivad riided seljast ära, osadele on need selga õmmeldud. Vastavalt sellele, kui keeruline riie-tus kellelgi on.

Kääbik Frodo Baggins

Haldjaprintsess Arwen kroonimisrüüs "Kuninga tagasitulekust"

Kääbik Merry Brandybuck

Rivendelli haldjakuningas Elrond

Haldjaprintsess Arwen põgenemis-
rüüs "Sõrmuste Vennaskonnast"

Lothlorieni Enand Galadriel ja
haldjasõdalane Haldir

Lihvitud ja värvimisvalmis
pead ja valik relvadest

Õigeid kangaid, mis originaalile võimalikult sarnased oleksid, ei ole Eva sõnul sugugi lihtne hankida. Enne, kui sobiv riie näppu jääb, peab üsna paljude kaltsupoodide uksi kulutama. "Vahel olen juba mitu asja kokku ostnud ja alles siis leian mingi sajaseitsmenda variandi, mis on kõige õigem. Galadrieli kleit oli küll päris kõva pähkel, ma mõtlesin, et tema jääbki paljaks. Kusagilt ei olnud nii väikese mustri pitsi saada. Hakka või ise ämblikuvõrgust punuma! Poes tundusid mitu kangast enam-vähem, aga kui koju jõudsin, vaatasin jälle, et need ei sobi ikka üldse. Lõpuks leidsin kaltsukast ristimiskleidi, millel oli väike muster – nukumõõdustikus see muidugi nii väga

väike polnudki, aga parim halbadest. Veel üks sõge ettevõtmine oli hobusemehe turvis. See oli paras pusimine – soomussärk koosneb paberist välja lõigatud ja riide peale liimitud umbes 5 x 5 millimeetristest ruuduketest. Kuninga kroonimisrüü võrksärgi tegemisel kasutasin võrkkinnast, mille tupsutasin üle pronksja värviga."

Huvitavaid materjalileide ja – kasutusi võib esile tuua teisigi. Näiteks mõõgad on paberist ja liimist. "Sees on traat ja peale kleepisin paberit, siis värvisin üle. Juukseid olen teinud linatakust – väga tänuväärne materjal, sest see laseb ennast mudida erinevatesse asenditesse.

Grima Ussikeel

Pärisjuuksed ei lase ennast nii väikeses mõõdus lakkida. Osadel nukkudel on ka kunstparukad. Kui mõni tegelane vajab pikemaid küüniseid, siis lõikan need linnusule otsast. Ehteid saab teha põhimõtteliselt kõigest. Rekvisiitide jaoks olen kasutanud *papjeemašee* tehnikat."

Kui küsida, kuidas Eva selliste põnevate lahenduste peale tuleb, vastab ta, kaval tuluke silmis, et häda ajab härjagi kaevu. Kui inimene oma hobisse kirglikult suhtub, leiab ta ka keerulisest olukorrast väljapääsu. Ja just rasked olukorrad ning uued põnevad väljakutsed tunduvad Evale huvi pakkuvat. **RAMP**

Liina Tordik

LAULEV TÕLKIJ

Vanemuise juurtega Liina töötab alates 1989. aastast teatri ooperikoori aldirühmas, aga vähe jäi puudu, et ta tegeleks samade asjadega hoopis maa-
kera kuklapoolel, Austraalias. Ta on oma elus õnnelikult ühendanud kaks
kirge: ooperi ja tõlkimise. Teatrit peab ta kohaks, kus õnnelikud saavad
olla ainult väikese kiiksuga inimesed.

Küsinud **Anu Tonts**

Fotod **Alan Proosa, erakogu**

Oled pärit muusikute perest. Sinu isa, Evald Tordik, oli Vanemuise ooperisolist ja ema, Vivian Tordik, muusikaõpetaja...

Isa oli läbi ja lõhki vanemuislane, ema töötas 50 aastat H. Elleri nimelises muusikakoolis teoreetiliste ainete õpetajana (solfedžo, harmoonia ja eesti muusikalugu). Kindlasti on perekondlik taust mind mõjutanud, teatris olen olnud nii kaua, kui end mäletan. Isa võttis mind kaasa, vaatasin proove ja etendusi. Hästi vahva oli proovides olla. Mäletan, et olin viiene ja käis ooperiproov. Laual oli rekvisiidivaagen puuviljadega: apelsinid ja banaanid ja mis kõik veel, mida meil tol ajal üldse saada ei olnud. Üks onu andis mulle apelsini. Teadsin, et apelsin pole päris, aga ta meeldis mulle väga! Proovi lõppedes võttis isa selle minu käest ära ja pani vaagnale tagasi. Olin hirmus pettunud... Teatrilavale ma lapsena ei sattunud, küll aga tegi mitmetes ooperites kaasa mu vanem vend Jaanus.

Kuidas sa teatrisse tööle sattusid?

Olen terve elu koorides laulnud, Miina Härma koolis on alati olnud tugevad koorid - Kadri Leppoja lastekoor, Riho Leppoja segakoor...Kui olin abituuriumis, siis loodi Tartu Noortekoor, olen ka selle asutajaliige.

Mõte laulmist õppida tuli 10. klassi lõpus. Kui hakkasin oma plaanidest kodus rääkima, siis soovitas isa mul põhjalikult järele mõelda. Teatritöö on nõudlik ja eeldab suurt pühendumist, mistõttu isiklik elu kipub teisele kohale jääma. Aga kui ta nägi, et ma ikka väga tahan, siis... mul on selles mõttes mõistlikud vanemad, et nad pole mind väevõimuga kuhugi suunanud ega sundinud. Oma lapsepõlve ja kodu eest olen ma tõesti väga tänulik.

Teatrisse tulin tööle Elleri-kooli viimasel kursusel. Minu õpetaja Vivian Kallaste ütles, et aldirühmas on üks

vaba koht. Koormeister oli sel ajal Tarmo Leinatamm, käisin talle ette laulmas. Alates 1989. aastast töötan Vanemuise teatri kooris.

Kas teatrielu on siis nii raske, kui isa ennustas?

Teatrielu on olnud väga huvitav ja vaheldusrikas, esimestel aastatel ka tugevalt erinev praegusest. Koorilauljaid kasutati balletis ja draamalavastustes, viimaste puhul sageli üsna suurtes rollides. Olin olnud teatris vähem kui aasta, kui minu üllatuseks pakkus Raivo Adlas mulle Liina Reimani osa Ilmar Külveti näidendis „Menning“, millega avati 1990. aastal pärast kapitaalremonti Vanemuise väike maja. Olin piisavalt hull, et see pakumine ka vastu võtta. Töö oli äärmiselt põnev, sest draamaga ei olnud mul erilist kokkupuudet olnud ja minu partneriteks olid kogenud näitlejad (Jüri Lumiste, Ao Peep, Rain Simmul, Kais Adlas jt). Nende ja lavastaja soe ja toetav suhtumine aitas mul, kogenematul algajal, paanikast üle saada ja pikkamööda ning kompamisi oma rolli kujundada.

Imetabaseks kogemuseks kujunes Karl Ristikivi romaani „Hingede öö“ dramatiseering Priit Pedajase lavastuses 90-date keskel. Olime seal koorist neljakesi (Inge Õunapuu, Kaja Ilmjärv, Merle Aunpuu ja mina) ja kogesime tänu liikumisjuht Oleg Titovile esmakordselt, et lavaline liikumine võib olla nagu muusika.

Üldiselt erineb teatrielu ju tugevasti tavainimese elust. Meie elurütm on hoopis erinev tavalisest - kui õhtul etendus lõpeb, võtad kostüümi seljast ja grimmi maha ning lähed koju, aga tihti peale on emotsioonid veel üleval ja rahunemine võtab aega. Teatrirütmi tuleb klapitada pereelu ja laste kasvatamisega. On aegu, eriti uue lavastuse väljatuleku eel, kui proovid on kaks korda päevas ja nende vahel vaid mõni tund vaba aega, siis võib see klapitamine osutuda küllaltki keeruliseks.

Väike Liina koos isa, ooperisolist Evald Tordikuga

Milliseid tööd on sulle kui lauljale olnud inspireerivad?

Põnevaid kogemusi on selle pika aja jooksul olnud palju. Mõned neist on erakordsed ja ei unune iial. Raudselt esikohal on minu jaoks Carlo Felice Cillario, kes tuli Vanemuisesse esimest korda 90ndatel. Maestro oli sel ajal juba kaheksakümne-aastane, pisike, kõhn ja käriseva häälega, aga kohutavalt energiline ja humoorikas. Riietumisstiil oli tal ka pisut kummaline, mistõttu valvelauatädi teda ükskord teatrisse sisse ei tahtnud lasta.

Maailmakuulus dirigent käis meil mitmel korral, juhatahes Verdi „Reekviemi“, „La traviata“ ja „Simon Boccanegrat“ (kontsertvariantis) ning Puccini „Toscat“. Tema erakordne kõlavärvide tunnetus ja nüanssideküllus andis nii orkestrile, solistidele kui ka koorile äärmiselt palju.

Viimati esietendunud „Jevgeni Onegini“ lavastusprotsess oli samuti eriline ja jääb kauaks meelde. Dmitri Bertman tuli Vanemuisesse uuesti üle 7 aasta ja mäletas paljude kooriliikmete nimesid: tema, kes ta lavastab nii palju ja kõikjal üle maailma! Supermäluga ja mõnusa huumorimeelega mees! Töö käigus, nähes, et teised tulevad kaasa, tekivad tal lähedad ideesähvatused ja ta annab ka koorile põnevaid ülesandeid. Võtame näiteks Larinite balli ooperi esimeses vaatuses – iga kooriliige kehastab erinevat tüüpi ning teistega suheldes tekivad vahvad ministseenid.

Ajalukku tagasi minnes.... alati on ju meeles kõige esimene lavastus. Minu esimene oli Ülo Vilimaa lavastatud „Minu veetlev leedi“, Georg Sanderi superkihviti kujunduse ja väga ilusate kostüümidega tükki. Alguses oli närveerimist ikka päris palju. Mäletan tunnet, et ehkki lähen lavale ühena paljudest, näevad kõik ikkagi ainult mind. Tegelikult ju ongi nii, et iga inimene paistab silma – pole sa seal laval nii anonüümne midagi. Kui hakkad kellegi selja taha pugema, siis paistad eriti silma – selle ma jagasin õige ruttu ära. Algusaastatele on omane ka naljakas tõsiasi, et kõik naised soovivad laval väga ilusad olla. Tahad olla viimase peal üles löödud ja ilusa kleidiga, kõpskingad jalas. See läheb ajapikku üle. Näiteks ooperis „Salakütt“ sai laval olla mõnusalt kole. Mulle tehti selline rohekas maksahaige nägu – nägin välja nagu äsja elluäratatud koolnuke. See oli lustakas ja lõbus tegemine.

Mismoodi sa raamatute tõlkimise juurde sattusid?

Keskoolipäevil Tartu II keskkoolis (nüüdne Miina Härma gümnaasium) hakkasin lugema ingliskeelset kirjanust ning siis tekkiski mõte, et kunagi oleks vahva ka ise raamatuid tõlkida. Selle võimaluse pakkus mulle kirjastaja Alo Murutar. Esimene minu tõlgitud raamat ilmus „Öölase“ sarjas aastal 1997. Olengi tõlkinud suure hunniku kriminulle: Rex Stout, Erle Stanley Gardner, Dorothy Sayers, Ellis Peters ja paar Agatha Christiet. Üldiselt olen ma ise ka suur kriminullide sõber, ehkki nüüdseks on see žanr minu jaoks veidi ammendunud, sest lugudel on omad mustrid ja need saavad ühel hetkel liialt selgeks.

Vastutusrikasteks töödeks on minu jaoks olnud oma teatrilise tõlgitud tekstid. Erilisteks pähkliteks pean Vaughan Williamsi „A Sea Symphony“ Walt Whitmani tõlget ja Sasha Pepeljajevi lavastuse „Haldjakuninganna“ jaoks tõlgitud tekste.

Sa pole tõlkinud mitte ainult kirjalikult vaid ka suuliselt, need on vist üsna erineva spetsiifikaga tööd?

Olen teatris korduvalt olnud lavastaja tõlk. See tähendab lavastaja ingliskeelse

jutu vahendamist koorile, vahel ka solistidele ja lavatehnilisele personalile ning nendepoolsete küsimuste ja probleemide edastamist lavastajale. Tõlkisin Georg Malviuse lavastusi „Chess“, „Evita“ ja „Savoy ball“ ning Roman Hovenbitzeri lavastusi „Ämbliknaise suudlus“ ja „Maria Stuarda“. Möödunud kevadel sain „Jevgeni Onegini“ proovides uuesti hinge sisse puhuda ka oma vene keele oskusele. Nimelt selgus „Onegini“ proovide algul, et on vaja tõlki, kes vahendaks venekeelset lavastusmeeskonda ja ooperi nimiosalist, rootslast Linus Börjessoni, kes ainsana trupist ei rääkinud vene keelt. Tuli panna jutt vene keelest inglise keelde ja vastupidi. Algul kõhklesin väga, sest mu vene keel on pikka aega olnud varjusurmas. Vanasti oli teatris palju vene rahvusest tantsijaid ja vene keelt läks igapäevases suhtluses ikka tarvis, nüüd aga on peamiseks suhtluskeeleks inglise keel. Otsustasin sellegipoolest lõpuks proovida, sest olen ikka arvanud, et elus tuleb iga uus kogemus kasuks.

Millised omadused peavad inimesel olema, et kooris töötada?

Kooritöös, nagu teatritöös üldse, peab valitsema distsipliin. Sellega mul pole probleeme olnud, see on kodust sisse kasvatatud. Lisaks on suuresti abiks huumorimeel. Huumori abil saab elus tihti ära öelda asju, mille ütlemine on muidu keeruline, samuti aitab huumor vältida intriige. Eriti tähtis on oskus iseenda üle naerda. See oskus tuleb mu meelest aastatega ja teeb elu hulga lihtsamaks ja lõbusamaks.

Koori valitakse inimesi lauluoskuse järgi, aga teatris peab koor oskama ka tantsida ja vahel muudki teha?

Enamik inimesi meie kooris on vähemalt Elleri-kooli haridusega, päris mitmed naised on lõpetanud ka Eesti Muusikaakadeemia. Loomulikult õpitakse koolis oma eriala, laulmist, aga lihtsalt ilusast häälest on koorilauljatöös vähe. Inimene, kes superhästi laulab, aga üldse tantsida ja liikuda ei oska, jääb laval esialgu väga hätta.

Liina pärast „Reekviemi“ etendust koos
maestro Carlo Felice Cillarioga

Liina Reimani rollis Ilmar Külveti
näidendis „Menning“

Kas Eestile on tarvis kahte ooperiteatrit? Aeg-ajalt see küsimus ju tõstatub?

Minu vastus on muidugi etteaimatav: usun, et kahte ooperiteatrit on Eestisse kindlasti vaja. Oletame, et kaotame Vanemuise ooperi. Kus need inimesed seda siis näevad? Lõuna-Eesti inimesed käivad ikkagi Tartus teatris, sest Tallinnasse minek on kallisk - sõitmine, söök, teatripiletid... Lähemale jaksab ikka tulla, aga Tallinnasse jätab tavapublik pigem minemata. Juba Karl Menningul oli kindel seisukoht, et publikut tuleb harida! Tartu on ju ülikoolilinn, siin peaks sellise hariduse saamise võimalus kindlasti olema. Ooperit võiks Vanemuises rohkemgi olla - see on minu isikliku mätta otsast minu isiklik arvamus. Ooper on laulja jaoks, kes on seda õppinud, hädavajalik. Et ooperilaulja häälele oleks vormis, peab ta saama laulda ooperit ja hea, kui lisaks on ka kontserte ja suurvorme. Teater püüab praegu publikule meeldida, aga see pole ainult teatri probleem, see on praegu terve ühiskonna probleem.

Kas selle pika aja jooksul on käinud mõtetest läbi ka töökoha vahetamine?

Olen laulnud ka ühes tõeliselt suures kooris - elasin 1980ndate aastate lõpus pool aastat Austraalias. Seal ma sattusin laulma Sidney Filharmoonia koori. Meie kontserdid toimusid enamasti Sidney ooperimaja kontserdisaalis - sellesamas ilusas ja kuulsas hoones, mida me piltidelt tunneme. See oli muusikaliselt haritud asjaarmastajate koor, inimesed tegid oma igapäevast tööd, kooriproovid toimusid kaks korda nädalas. Repertuaar oli korralik, Verdi „Reekviem“, Vaughan Williamsi „A Sea Symphony“, Bachi Matteuse passioon, Mahleri 3. sümfoonia...

Oleks võinud vabalt juhtuda, et oleksid muusik hoopis Austraalias?

Jah, kui mul oleks olnud seda „soolik“, et kodust nii kaugel elada. See oli aeg, kus polnud veel selge, mis siin, Eestis, edasi saab. Kui ära läksin, siis mõttega, et tagasi ma ei tule, kuid seda teadis ainult ema. Mäletan hommikut, kui pidin rongile minema, isa läks just tööle, kuid pistis siis

pea välisukse vahelt uuesti sisse ja ütles: „Tüdruk, vaata, et sa tagasi tuled!“ Toona liikus kodueestlasi Austraalias veel vähe. Väliseestlaste seltskond oli väga avatud ja abivalmis, mistõttu sain viibida ka ESTO päevadel Melbourne'is 1988ndal aastal ning osa võtta sealsest laulupeost. Leidsin päris mitmeid häid sõpru, armsad mälestused on ansamblist „Kiri-uu“, kes mõni aeg hiljem ka Eestit külastas. Mu vanaonu lootis samuti, et päriselt sinna jään. Järk-järgult aga hakkas mind painama kohutav koduigatsus... igatsesin tuttavaid nägusid ja päris eestlasi, kes räägiksid aktsendita eesti keelt. Nii ma siis ei pidanudki vastu ja tulin tagasi.

Sul on 14-aastane poeg - millised on tema suhted teatriga?

Kuigi Vanemuine on meie perel ilmselt veres, loodan minagi sarnaselt oma isale, et minu laps teatrisse ei satu. Olen püüdnud teda eemale hoida, sest teater on ju teatavas mõttes nagu nakkus. Sul peab ikka väike kiiks olema, et siin end hästi tunda ja siia pidama jääda. Ilma kiiksuta inimene poleks teatris õnnelik. **RAMP**

Vanemuise valgusala juht
Andres Sarv:

„ME TÖÖTAME MAAILMA TIPPTEHNIKAGA!”

Küsinud **Ave-Marleen Rei**
Fotod **Imbi Mälk, Alan Proosa**

Andres Sarv

Vanemuise teatris vahetati möödunud hooaja jooksul välja pea kogu valgustehnika. Valgustehnika järgmine põlvkond on LED-lampidel põhinevad valgustid ja gaaslahendusvalgustid. Teadaolevalt on Vanemuise valguspark nüüd üks kaasaegsemaid Euroopas.

Vanu prožektoreid võeti maha ligi 500 ja vahetati need 282 uue, multifunktsionaalse ja kaasaegse valgusti vastu. Nendest 206 on digitaalset ja liikuvat firma ROBE valgustit, 24 digitaalset ROBE valgustit ja 52 digitaalset LDR profiilprožektorit. Samuti võeti Vanemuise suures majas kasutusele uus valguspult ja uudne Art-Net juhtimis-süsteem firmalt Chamsys (Inglismaa). Investeeringuks sai Vanemuise teater raha CO₂ kvoodimüügist saadavatest vahenditest.

Muidugi kõlab paljude jaoks see eelnev jutt nagu hiina keel. Palusin valgusala juhil, Andres Sarvel asju pisut lihtsamalt lahti seletada.

Milline on kõige suurem erinevus võrreldes vanade prožektoritega ja kas publikule saalis on see ka kohe silmaga näha?

Meie ülesanne on teostada valguspartituuri sätteid ja muuted niimoodi, et publik saalis ei märkaks vahet võrreldes eelmise hooajaga. Kõige suurem vahe jääb köögipoolle ja see seisneb selles, et voolu tarbimine langeb tohutult, kuni 70 %. Vana tüüpi valgustite sees olid pirnid võimsusega 1000 W, nüüd on 200 W. Ja muidugi annab see tehnika valgusmeistritele kordades suuremaid kujundamisvõimalusi.

Elektrit kulub küll vähem aga päris ilma veel ikka hakkama ei saa?

Unistada ju võib, ega 20 aastat tagasi ei kujutanud keegi ette, et meil on nutitelefonid taskus või LED-tehnoloogiaga valgustid lava kohal. Need prožektorid veel päris ilma elektrita ei tööta, kuigi akud on neil olemas. Akude pealt saab teostada mingeid toiminguid, muuta parameetreid. Etendust nende akudega veel ära ei tee, aga küllap tehnika liigub sinnapoole.

Kas lisaks elektrikulule väheneb ka töökoormus? Selliseid toiminguid nagu prožektori ees värvifiltri vahetamine, ei tule ju enam üldse teha?

Mingil määral väheneb ka füüsiline töökoormus. Aga see ei tähenda, et neid funktsioone, mida valgusmeister täidab, vähemaks jääb, pigem tuleb neid juurde. Õppimist, enesearendamist ning arvutiga töötamist on rohkem. See, et filtrit enam vahetama ei pea, on muidugi positiivne, ennekõike rahalises mõttes, sest filtrite peale kulus päris korralik summa.

Mil moel erineb uue lavastuse ettevalmistus varasemast?

See on tõesti teistmoodi protsess - uue lavastuse ettevalmistus on nüüd valgusmeistrite jaoks kindlasti aeganõudvam. Iga prožektor nõuab kolm korda rohkem tähelepanu, sest neil on rohkem parameetreid. Me saame muuta asukohta, värvitoone jne, jne. Nii et proovide ajal me kulutame valguse tegemise peale kordades rohkem aega, aga kui lavastus on valmis, siis on meil võimalik konkreetse etenduse valgus väga kiiresti taasesitamiseks valmis seada. Vanasti pidi valgusmeister iga valgusti juurde ronima, kõndima, turnima, jooksuma. Kulus tunde, nüüd läheb minuteid.

Kas publik näeb uue tehnika abiga laval värve, mida varem pole nähtud?

Sellist värvitooni, mida varem nähtud poleks, ei ole, aga lava muudab värvi 0,4 sekundiga. Varem ehitasime ja paigaldasime filtreid päev otsa ja saime siis värvitulemuste kätte. Muusikalavastuste juures on selline kiirus muidugi olulisem kui draamas.

Sinu unistused on teoks saanud?

Jah, seda võib öelda küll, meie käes on maailma tipptehnika.

Kui hästi või halvasti on valgusmeistrid selle uue tehnika vastu võtnud?

Oma töötajaid oleme jupikaupa koolitanud. Noored, kes valdavad keeli ja erinevaid arvutiprogramme, õpivad ja harjuvad kiiremini. Külalisetenduste puhul... Teistes riigiteatrites on ju enamasti analoogne tehnika ja nendele külalisteatritele, kellel sellist tehnikat pole, pakume abikätt. Võõrastamist ikka kohtab - ma teen tööd parem sellega, mida ma juba tunnen. Jätsime kõikidesse majadesse ka vana tehnikat alles, muidugi

minimaalse lahenduse. Kõik, kes tahavad vanaga töötada, saavad seda teha. Nii et võib tulla 80-ndatel aastatel välja õppinud inimene ja meil on ka talle midagi pakkuda.

Kuuldavasti on Vanemuise uue tehnika vastu huvi tuntud ka välisajakirjanduses?

Mulle on tulnud e-kirju erinevatest riikidest, tuntakse huvi, kuidas vahetust teostasime ja mis kogemused on. Käis ka ajakirjanik Inglismaalt, kes tegi loo Euroopa tehnikaajakirja „Mondo“. Lääne-Euroopas on sarnast tehnikat küll, aga mitte nii suures mahus nagu meil. Ja mitte ainult ajakirjandus ei ole huvi tundnud, ma saan kirju ka välismaistelt valgusmeistritelt, kes tahaksid meile tööle tulla.

Kas natuke teeb nukraks teadmine, et tehnika uueneb nii kiiresti ja see, mis nüüd sai paigaldatud, tuleb 10 aasta pärast välja vahetada?

Ma loodan, et LED-tehnoloogia kestab ikka oma 20 aastat.

„Täiesti tavalised“ LAPSED

On aprillikuine pealelõuna, nii umbes kolme paiku. Vanemuise suure maja udest paiskub välja esimene pahvakas elevil inimesi, algul paar-kolm, siis üha enam – kokku umbes seitsesada. Mõnikümme minutit tagasi vaibus aplaus Mary Poppinsile, Bankside perele, kogu suurele trupile ja ka lavaõele-vennale Janele ja Michaelile.

Ootan põnevusega vanas teatrijuhi kabinetis ehk lrdi toas lavalapsi. Laual on jäätisekokteilid ja puuviljad – küllap on nad peale etendust näljased. Või äkki nad ei tohigi selliseid asju süüa? Lavalapsed ikkagi...

Ja sealt nad tulevad! Väsinud, aga õnnelikud?

Fotod **Alan Proosa, Aldo Luud, Madis Katz, Katrin Paas**

Juturingis on **Kristiina Raahel Uiga, Kaspar Kiisk, Merle Jalakas ja Katrin Nuume**, küsib **Mall Türk**.

Oi, tere! Olete jõudnud juba grimmi maha võtta, praegu näete küll täiesti tavaliste laste moodi välja!

Kristiina Raahel (muheledes): Me oleme tavalised lapsed!

Istume ja enne, kui öeldagi jõuan, haarab Kaspar kokteili. Tähendab – sobib.

Irdi toa uksest astuvad sisse ka laste lauluõpetajad teatris – Merle ja Katrin.

Õelge, lapsed, kes te päriselus olete, kui vanad, mis koolist? Te ju ometi käite koolis?

Kristiina Raahel, Kaspar: Jaa, ikka käime!

Kristiina Raahel: Olen 12 aastat vana ja käin Karlova gümnaasiumi 5. klassis, see on muusikaklass.

Kaspar: „Mina õpin Reiniku kooli 3. a klassis, see on ka muusikaklass.“

Muusikaklass siis mõlemal. Olete minu teada juba staažikad lavainimesed - kui kaua täpsemalt?

Kaspar: Ei tea - 7- või 8-aastaselt alustasin, „Mary Poppins“ oli esimene.

Kristiina Raahel: „Helisev muusika“ tuli 3 aastat tagasi, sellega alustasin.

Katrin ja Merle, mis roll teil lastega töötades täpsemalt on? Tavaliselt oled Sina, Merle, ju ooperi- ja operetisolist ja Katrin kontsertmeister.

Merle: Meie oleme lauluõpetajad.

Katrin: Merle pigem lavastaja.

Merle: Lavastaja assistent.

Katrin: Meie roll on töö lastega. Koos valmistume, õpime laule, harjutame tekste ja liikumisi.

Merle: Enne esietendust on pooleteise kuu pikkune prooviperiood, siis teeme proovi 2 korda päevas. Praegu, etenduste perioodil, on proov enne etendust, iga päev enam proovides käima ei pea.

TEEKOND TEATRISSE

Kuidas see juhtus, et teatrisse sattusite?

Kaspar: Muusikaõpetaja Tiit Loite küsis, kas tahan ühel konkursil võistelda. Ütlesin: „Jaa, tahan!“ Algul arvasin, et see on lihtsalt tavaline lauluvõistlus, hiljem sain aru, et hoopis rolliproov.

Kristiina Raahel: Minule soovitas soololauluõpetaja Tiia Puhvel. Algul ma ei saanud rolli, aga keegi langes ära ja siis sain mina.

Merle (naerdes): See on tüüpiline lavaka-juhtum - sõbranna tuleb katsetele ja sina saad sisse!

Kas olite siis kohe katsetel kuidagi teistmoodi, kui teised?

Kaspar: Ei, täitsa tavalised.

Kristiina Raahel: Peab oskama laulda ja tantsida.

Kas oskasite juba enne või õppisite rohkem siin?

Kristiina Raahel: Enne ka pidi ikka oskama, aga iga lavastuse jaoks õpime siin tantsud eraldi.

Kokteilikõrre lõrin kinnitab, et Kaspari kokteil on otsas. Puuvilju on veel.

Kas konkursil oli palju lapsi, kui keeruline oli rolli saada?

Kristiina Raahel: Kui „Mary Poppinsisse“ tulin oli küll pingeline, oli palju teisi.

Igale rollile on eraldi konkurss?

Kristiina Raahel: Jaa!

Kaspar: Mina ei saanud midagi aru, lihtsalt laulsin. Ema ütles pärast, et sain rolli.

Kaspar ja Kristiina Hanna-Liina Võsa kõrval muusikalis „Mary Poppins“

Kas emal oli ka hea meel?

Kaspar: Noh, jah.

Kas pere käib iga kord etendusi vaatamas?

Kaspar: Ei, kaks korda vist on käinud... (vajub mõttesse).

IGAPÄEVATÖÖ

Kui palju teil etendusi on?

Katrin: Näiteks sel nädalal on kummalgi 3 etendust.

Kaspar: Jah, kõik on erinevad: sel nädalal on „Buratino“ („Kuldvõtmekese lugu“ – toim.), „Kosmonaut Lotte“...

Kristiina Raahel: „Mary Poppins“.

Kas saate päriselt palka ka?

Lapsed: Jaa!

Teil on kohe päris palgapäevad ja oma konto ja puha? Kas lähete palgapäeval kohe jäätist ka sööma?

Kaspar (täiesti tõsiselt): Ei. Kogume.

Ahsoo? Mille jaoks siis?

Kaspar: Noh, igasugused elektroonika-vidinad ja nii.

Aga mismoodi see näitlemine üldse on?

Kaspar: Ma'i tea....

Kristiina Raahel: pead olema hästi ilmekas...

Kas läheb vahel sassi ka?

Kaspar: Jah, aga siis mängime edasi nagu oleks õige. Teised aitavad. Mul ükskord „Kuldvõtmekese loos“ kukkusid mündid maha - neid münte ei tohi näha - ja teised aitasid nii mängida, et poleks näha.

Kristiina Raahel: Jah, laval teised aitavad.

Aga teised näitlejad on ju enamasti täiskasvanud.

Kristiina Raahel: Jah, aga nad on alati hästi sõbralikud, nad ei tule sinu peale röökima - lihtsalt ütlevad, kui midagi on.

Merle: Me teeme alati enne proovi ka, ega lastel laval eriti sassi ei lähe.

Kui palju enne etendust te teatrimajja peate tulema?

Kaspar: 45 minutit enne on soundcheck. Mikrofon pannakse külge, (mõnikord panen ise) ja siis lava peal kontrollitakse, kas see töötab. Siis panen kostüümi selga, siis tulen grimmi ja soengusse ja siis laulan häält lahti. Ja siis on etendus.

Kas teksti õppimine on keeruline? „Mary Poppins“ on ju terve raamatutäis teksti, kuidas see pähe jäi? Kui kaua kulub rolli õppimisele?

Kaspar: Oli hästi palju proove.

Katrin: Lugesime ikka lauluproovidele lisaks kogu aeg teksti ja harjutasime, kust hüpata laulma ja...

Kas tekst peab olema alati täpselt nii, nagu tekstiraamatus kirjas?

Kristiina Raahel: Võib natuke kergemaks teha, aga mõte peab jääma samaks.

Kaspar: Ega eriti muuta ei või, ikka ühtemoodi alati.

Kumb on keerulisem - laulmine või tekst?

Kaspar: Laulmine on raskem

Kristiina Raahel: Mustalt ei tohi laulda.

Mustalt - see tähendab et noolid ei ole päris täpsed. Kuidas sa aru saad, et mustalt läheb?

Merle: Nad on juba nii profid, et pole vaja midagi ütelda, saavad ise aru.

Kristiina osaleb lavastustes:

"Helisev muusika"

"Mary Poppins"

"Kosmonaut Lotte"

"Lotte jõulupidu"

Tulemas on

"Rehepapp"

Kristiina oma esimeses rollis

„Helisevas muusikas“

Birgit Õigemele süles

Mis siis teed?

Kristiina Raahel: Punastan lava taga. Äpardusi vahel on, aga seda saalis publik ei näe, kõik jääb lava taha varju.

Kaspar: Jah... vahel juhtub. Ükskord näiteks ei pandud kardinat ette, kui pidime tagalaval riideid vahetama, ja kõik oli publikusse näha. Või noh – peaaegu.

Kristiina Raahel (itsitab): Minul on vahel rekvisiidis mõni asi vale koha peal olnud – näiteks ükskord ei olnud „Mary Poppinsis“ seda kirja, mis kaminas peab olema. Võtsin siis mingi ümbriku laua pealt.

Teile tehakse ka grimmi, mida see täpsemalt tähendab?

Kaspar: Noh, värvitakse ära huuled ja põsed ja...

Kristiina Raahel: Lottes on suur grimm – silmad on sinised ja põskedel on punased täpid.

Kaspar: „Buratinos“ on mul oranžid kulmud ja pikk nina pannakse külge ja juuksed pannakse ka.

Kas grimm on ebamugav ka? Kuidas selle ära saab?

Kristiina Raahel: On spetsiaalsed vahendid – ise võtame maha, valus ei ole.

Merle: Üks valus koht on...

Kaspar: Jah, mikrofoni ära võtmine käib iga kord „raksti!“.

Mis siis juhtub, kui päriselt suureks saate? Kas teist saavad siis kindlasti näitlejad?

Kristiina Raahel: Selleks peaks lava-kasse minema...

Kaspar: See võib raske olla... ma ei tea...

Äkki olete mõelnud hoopis laulmist õppima mina, Muusikaakadeemiasse näiteks?

Kristiina Raahel (elutarga ohkega): Noh, eks tulevik näitab.

Kas on muid võimalusi ka, kui teater?

Kaspar: Bändiga võiks tegeleda.

Siis ikka pigem lavaelu. Mis tunne laval on, kas närvis ka olete vahel?

Kaspar: Ma ei tea... tavaline tunne. Närvis ei ole. Ei. Ainult siis, kui mõni tähtis inimene saalis on...

Merle: Täna näiteks oli lavastaja saalis. Kas oli teine tunne?

Kaspar: Oli teine tunne jah.

Kas lavastaja pärast midagi ütles ka?

Kaspar: Kiitis.

„Mary Poppinsi“ lavastaja on Georg Malvius. Milline ta on?

Kristiina Raahel: Ta on range. Selline, kes tahab, et annaksid endast kõik, et pingutaksid.

Mida see täpsemalt tähendab?

Kristiina Raahel: Kui ise oled laval, siis keskendud ja teed hästi täpselt ja kui teised koosseisud mängivad, pead ka kogu aeg jälgima, mida teised teevad.

Saan aru, et lavastaja on väga tähtis. Kas tema ütleb, kuidas pead olema laval?

Kristiina Raahel: Jah, lavastajal on oma plaan, kuidas peab olema. Ja meie peame tegema nii nagu ta ütleb.

Te olete mõlemad kolm prooviperioodi läbi teinud. On need olnud erinevad?

Kaspar: „Buratino“ oli vist natuke lühem. Põhimõtteliselt me proovide ajal niisama passisime seal (Teatri Kodus) ... balletitüdrukud unustasid kõik ära ja me muudkui ootasime, kuni neil jälle meelde tuleb. „Mary Poppinsis“ meil eriti palju passimist ei olnud. „Kosmonaudis“ peab energilisem olema, kogu aeg suhtlema. Buratino on mu lemmikroll – see on lühem, aga täisenergiaga. Seal on päris palju liikumist. See on mulle isegi natuke raske.

Kristiina Raahel: „Helisevas muusikas“ on alguses pikalt ootamist, seal pole nii palju seda kargamist kui „Kosmonaut Lottes“. Seal ei ole „Oo, mul on palav!“ kogu aeg. On tavaline – tekst ja tantsud. Tekst on tähtis.

Nii et lava kõrval ootamist on ka üsna palju, ei saa kogu aeg mängida?

Kristiina Raahel: Ikka on. Aga mu lemmikroll on Jane „Mary Poppinsis“, seal on palju mängida. Ise olen vast kõige rohkem Brigita moodi „Helisevast muusikast“...

„Kosmonaut Lottes“ on teie kostüümid päris paksud - on need ebamugavad?

Kaspar: Ah, ei ole, täitsa head.

Merle: Kristiinal on ju tegelikult neljas etendus veel: „Lotte jõulupidu“. See tuli välja jõulude ajal, hästi kiire ja raske aeg oli.

Kuidas sa jõudsid?

Kristiina Raahel (otsustavalt): Peab jõudma.

Peab küll, aga kuidas sa seda teed?

Kristiina Raahel: Ma ei tea - õpin nii palju kui võimalik ja siin teen.

Keda te kindlasti tahaksite veel laval mängida?

Kaspar: Spidermani.

Kristiina Raahel (*naerab*): Tahad mängida mingit superkangelast?

Kaspar: Noh, ma saaksin siis trossiga lennata.

Kristiina Raahel: Mina tahaksin olla printsess või Tuhkatriinu...keegi positiivne ja ilus.

„TAVALISE LAPSE“ ROLL: KOOL JA KODU**Kui sellel nädalal on teil kolm etendust, kuidas te kooli jõuate? Kuidas hinded on?**

Lapsed (*täiesti korraga*): Viied!

Millal te õpite?

Kaspar: Siis, kui on vaba aeg.

Põhimõtteliselt veedate te „vaba aega“ õppides, saan aru. Tavalised lapsed on arvutis, suhtlevad sõpradega vms... Millal teil on vaba aeg?

Kaspar: Etenduste vahepeal.

Kristiina Raahel: Kui oli rohkem proove, prooviperioodil, siis emal viskas ikka lõpuks täiega üle, kooli ei jõudnud üldse. Õppimisega läks päris raskeks. Aga noh, kõik sai korda.

Milline on teie tavaline päev?

Kaspar: Noh, ma käin trennis - vehklemas. Ja siis käin laulmas ja muusikakoolis. Ärkan pool seitse, tunnid lõpevad 13-paiku, siis on 1-2 tundi vahet, esmaspäeval ja reedel tuleb siis solf või laulmine, neljapäeval on pillitund ja peale seda trenn.

Merle: Sa õpid kitarri, eks?

Rahel: Mina õpin klaverit, praegu rohkem lisaks ei jõua võtta. Kool lõpeb alles kella 16 ajal, muusikaklassil on pikemad päevad. Teatris tuleb käia peaaegu iga päev.

On see lavalapse elu ikkagi kuidagi teistmoodi kui teie teistel kaaslastel koolis?

Kristiina Raahel: Väsitavam on.

Kui väsimus on nii suur, et üldse ei jõua, mis te siis teete?

Kristiina Raahel: Lihtsalt teeme ikka ära.

Kaspar:... ma bussil peal ütlen vahel emale, et ma ei taha homme mängida.

Kas seda juhtub tihti? Mis siis saab?

Merle: Ma arvan, et väsimus tuleb peale rohkem proovide ajal.

Kaspar: Noh, ikka mängin. Proove on palju jah, iga päev 11-15ni ja siis 18-21ni. Ja vahepeal peab jõudma õppida.

Kristiina Raahel: Proovide ajal koolis ei saagi käia, ainult esimestesse tundidesse jõuab. Õpetajad ongi lõpuks päris pahased.

Merle: Kui prooviperiood lõpeb ja algab etenduste mängimise aeg, on ikka natuke lihtsam.

Kristiina Raahel: Mina õpin tavaliselt kodus, vahel öösi. Mõnes aines aita- vad õpetajad, aga vanemad ikka hullult toetavad.

Kaspar: Siis kui on ikka väga hilja ja väga palju õppida, siis ema kirjutab kooli vabanduse.

Mitte teatrisse?

Kaspar: Ei. Tavaliselt mul kodus polegi üldse midagi teha, õpin kõik juba tundides ära.

Äkki siin aitab just lavakogemus - olete laval keskenduma õppinud. Kui keskendud tunnis nagu lavalgi, siis on õppimine ka lihtsam. Omamoodi on töö teatris**Kaspar osaleb lavastustes: „Kuldvõtmekese lugu“, „Mary Poppins“, „Kosmonaut Lotte“. Tulemas on „Maria Stuarda“.**

Kaspar Buratinona lavastuses „Kuldvõtmekese lugu“

ju ka õppetund. Mida olete teatrist õppinud? Kõva häälega rääkimist?

Kaspar: Ma räägin kogu aeg kõva häälega. Koolis ka.

Aga laulmist?

Kristiina Raahel: Siin õpin laulmist ikka rohkem kui koolis.

Märkamatu on laud tühjaks saanud. Lastel on aeg tõtata - trenn ja muusika- kool ootavad. Ikka koos, nagu päris õde ja vend. Valan Merlele ja Katrinile välja viimase kohvi ja nüüd, kui lapsed on lipanud, küsin:

On siis Kaspar ja Kristiina Raahel ikkagi päris tavalised lapsed?

Merle: Oleneb, kuidas võtta... Mis on tavaline? Aga muidugi on nad väga tugeva vastutustundega, väga töökad, hästi suure pingetaluusega.

Katrin: Ei, tavalised nad ikka ei ole. Mõni täiskasvanugi ei peaks vastu sellisele koormusele, mida nemad kannavad. Neis on kokku saanud imeline kombinatsioon andest ja töökusest.

Ja lahkuvad õpetajadki. Mine siis võta kinni.... Mis siin teatris üldse tavaline on?

APPI, OOPER?! 1. tund

Nooremale ja keskmisele vanuseastmele

Lavastaja **Robert Annus**

Kunstnik **Maarja Meeru**

Vanemuise suure maja fuajees:

K 6.11.13; K 13.11.13; K 22.01.14; K 29.01.14

Võimalik tellida koolidesse

Te satute täiesti ebatavalisse tundi – ooperitundi, kus õpetaja-tekst ooperilauljad Merle Jalakas ja Jaan Willem Sibul. Saate teada, kuidas ooperit kuulata ning vaadata. Räägitakse ooperimajast ja inimestest, kes seal töötavad. Elavas esituses saab kuulata erinevatest ajastutest pärit aariaid, millest mõnigi võib tunduda tuttav ning soovi korral saab isegi kaasa laulda. Näidatakse ka hulganisti uhkeid kostüüme ning tragimad publiku seast saavad lähedalt vaadata rekvisiite. Kõlavad katkendid ooperitest: Bizet' „Carmen“, Mozarti „Võluflööti“, Humperdincki „Hansuke ja Greteke“, Lortzingi „Salakütt“, Nielseni „Maskeraad“ ja Händeli „Xerxes“. Kontsertmeister on Made Sõlg.

APPI, OOPER?! 2. tund

EESTI TEATRIMUUSIKA

Nooremale ja keskmisele vanuseastmele

Lavastaja **Jaan Willem Sibul**

Kunstnik **Maarja Meeru**

Vanemuise suure maja fuajees:

K. 4.12.13; K 11.12.13; K 5.02.14; K 12.02.14

Võimalik tellida koolidesse

Selles tunnis kuulete läbi aegade parimaid palu Eesti ooperi-, opereti- ja muusikalilavastustest. Lisaks uutele ja huvitavatele teadmistele eesti muusikaloost saate aimu teatrigrimmi tegemise nipidest ja kaasa lüüa kohapeal sündivas väikeses lavastuses. Kõik meie oma eesti muusikal K. A. Hermannini „Uku ja Vanemuine“, E. Aava „Vikerlased“, G. Ernesaksa „Tormide rand“, E. Arro ja L. Normeti „Rummu Jüri“, E. Tambergi „Cyrano de Bergerac“, O. Ehala „Nukitsamees“.

Muusikatunni viivad läbi juba tuntud õpetajad – Vanemuise ooperisolistid **Merle Jalakas** ja **Jaan Willem Sibul**.

TANTS LÄBI AEGADE

Ainult tellimisel

Näitame teile erinevatest ajalooetappidest pärit kauneid tantsunumbreid – kavas on klassikalisi balletinumbreid, moderntantsu ja muud põnevat. Tund on valminud koostöös Vanemuise Tantsu- ja Balletikooliga ja kava esitavad balletikooli õpilased.

Kava on kokku pannud **Elena Poznjak-Kõlar**, tantsijaid juhendavad vanemuislased **Aivar Kallaste**, **Rufina Noor** ja **Mare Tommingas**.

KOLLASE KASSI TEATRITUND

Vanemuise väikeses majas ainult tellimisel

Oled Sa vahel mõelnud, kuidas teatrisse tulla?

Kuidas teatris olla?

Mis on teatris teistmoodi kui kodus?

Mis on lava peal?

Kas teater lõpeb lava taga ära?

Neile ja veel paljudele teistele küsimustele saad vastuse Kollase Kasside abiga Vanemuise väikeses majas. Teatritund on mõeldud lasteaiaelastele lastele ja kestab 45 minutit.

TEATRITUNDIDE TELLIMISINFO:

„Appi, ooper!“ 1. ja 2. tund, „Tants läbi aegade“ tellimishind 156 eurot.

KOLLASE KASSI TEATRITUND, TÖÖTUBA JA TEATRIEKSKURSION: grupi hind 30 eurot (grupp kuni 30 inimest), iga lisanduv inimene 1 euro.

Tellimine aadressil teatritund@vanemuine.ee

Lisainfo telefonil 744 0189

TEATRIEKSKURSION

Vanemuise suures majas ainult tellimisel

Ringkäik teatris, mille käigus tutvutakse teatri ajalooga, erinevate žanritega, piilutakse lava taha ja käiakse teatri töökodades. Ekskursioon toimub ettetellimisel, kestab ca 1 tund.

KOLLASE KASSI TÖÖTUBA

Kollased kassid õpetavad lastele meelsasti erinevaid nippe ja oskusi, mille nemad on butafooritöökojas ja proovisaalis selgeks saanud. Meisterdatakse kipsist, poroloonist, kostüümikangastest või näiteks teatriplakatitest. Teha saab teatrimaske, teatrinukke, rekvisiite, papjemašeed jpm. Viiakse läbi balleti- või ooperitunde. Töötuba on ettetellimisel ja see kestab vastavalt töö keerukusele 1-2 tundi.

ÕPETAJATE INFOPÄEV

27. septembril 2013

infotund kell 18

kell 19 etendus "Trubaduur"

TEATRIKOHTUMISED JA -LOENGUD:

Teatrikohtumised ja -loengud toimuvad enne või peale etendust. Sisulistel teemadel arutlevad oma ala asjatundjad: teadlased, psühholoogid, näitlejad, lavastajad jt.

„Tappa laulurästast“ 14. novembril 2013 (etenduse järel)

„Rehepapp“ 16. jaanuaril 2014 (etenduse eel)

„Musta pori näkku“ 7. veebruaril 2014 (etenduse järel)

„Werther“ 5. märtsil 2014 (etenduse eel)

„Härrasmees“ 16. aprillil 2014 (etenduse järel)

Täiendavat infot esinejate kohta jälgi kodulehel

www.vanemuine/noortetöö

Sissepääs etenduse piletiga.

KONVERENTS

„Haridus teatris - teater hariduses“

25. märtsil 2014

Kell 19 etendus „Musta pori näkku“ suures majas

Kas teatris saab läbi viia muusika-, kunsti-, kehakultuuri-, aga ka ajaloo-, füüsika- või keemiatunde? Arutlusteema: „Kas ja kuidas saab täiendada õpilastele antavat üldharidust teatri poolt pakutavaga?“

Info ja registreerimine: mall@vanemuine.ee

KOLLASE KASSI LASTETUBA

Vanemuise suures majas

Suures majas asub lastetuba, kus lapsed saavad mängida ajal, kui emad-isad etendust vaatavad. Lastetuba mis asub vanemuise suure maja publikuteenis, avatakse tund enne etendust ja on avatud kõigi suures majas toimivate etenduste ajal. Lastetuppa oodatakse lastel alles kolmandast etupest. Etenduse ajal vaatavad lapsed järele teatri tootaja. Lapsehooldus hind 0,80 eest on 0,50. Lapse toomine lastetuppa tuleb vanemali üks päev varem registreerida Vanemuise kassides telefonidel 7 440 165, 7 440 160 ja 7 344 246 või e-kirjateel aadressil kassiv@vanemuine.ee

Vanemuise lastetuba saab tähistada ka erinevaid sündmusi. Ruumirenta e- ja telefonil on soovitatav küsida arvi maksimaalselt 15 last.

Lastetuba on valge kapiknukuteatri sümboolse kapiknukudega laud ja joonistustarbed, kostuimid, riie, riietumiseks, raamatuid ja mänguasju. Olemas on ka valge lava koos eesrõuade ja dekoratsiooniga.

Lastetuba kasutamine 1 tund enne etenduse algust ja vaheaegaj sünnipäeva või mõne muu sündmuse tähistamiseks maksab 25 eurot, lisandub teatripileti hind.

Tellimine: kollanekassiv@vanemuine.ee

Sünnipäev koos Kollaste Kassidega

Lastetuba kasutamine 3 tundi koos teatri teemalise tegevuse ja nuga (1 tunni kestelt) maksab 20 eurot. 15 lapse kohta, iga järgmine külastamine lisab hinnale 5 eurot.

Tellimine: kollanekassiv@vanemuine.ee

KOOLIVAHEAJA KOLLASED KASSID

Ka selle hooaja koolivaheaegadel saavad lapsed 1 tund enne etendust ning etenduse vaheaegaj koos Kollaste Kassidega teatrisaali fuajees meisterdada.

Kollased Kassid on kohal:

2013

20. oktoobril kell 16 „Grease“

23. oktoobril kell 12 „Detektiiv Lotte“

24. oktoobril kell 19 „Helisev muusika“

26. oktoobril kell 12 „Mary Poppins“

27. oktoobril kell 12 „Detektiiv Lotte“

8. detsembril kell 16 „Pähklipureja“

15. detsembril kell 16 „Pähklipureja“

28. detsember kell 19 „Grease“

29. detsembril kell 12 „Pähklipureja“

2014

3. jaanuaril kell 19 „Grease“, Nokia Kontserdimajas
töötoa teema: lavagrinn

4. jaanuaril kell 13 ja kell 19 „Grease“, Nokia Kontserdimajas
töötoa teema: lavagrinn

5. jaanuaril kell 18 „Pähklipureja“

15. märtsil kell 19 „Kaunitar ja koletis“

18. märtsil kell 19 „Helisev muusika“

20. märtsil kell 18 „Detektiiv Lotte“

22. märtsil kell 12 „Mary Poppins“

Tööd konkursilt „NÄGIN TEATRIT!“ 2013

Elise Nairis, 5 a
„Mulle meeldib teatris käia”
Lasteaed Kannike

„Nukitsamees”
Liisa Lotta Lamp
Tartu Kivilinna Gümnaasium
2 d klass

„Pettson ja Findus”
Rauno Paasoja
Tartu Kommertsgümnaasium
2 b klass

KOLLASE KASSI SUVEKOOL

Keskmisele ja vanemale vanuseastmele

Kümnekonna päeva jooksul tutvustatakse suvekooli õpilastele teatrit. Juhendajate abiga tehakse läbi kogu lavastusprotsess, suvekool lõpeb lavastusega. Esimene suvekool toimus 2010. aastal ja lõpulavastuseks oli „Saaremaa onupojad”. 2011. aasta suvekooli lavastus oli O. Lutsu / Ü. Vinteri „Kevade”, lavastajad Jaan Willem Sibul, Madis Milling ja Katrin Luts. 2012. aasta Kollase Kassi suvekoolis lavastasid Jaan Willem Sibul ja Madis Milling revüüprogrammi „Vellkamm tu Estõunia”. 2013. aasta suvekooli peateema oli lavavõitlus. Lavastajad Merle Jääger, Imre Toomeoks ja kaskadöör Mati Tikk töid lavale erinevate ajastute võitlusstseene lavastuses „Lõpp on valkus”.

2014. hooaja suvekool on juubeliteemaline – tähistame 5. hooaega.

2014. aastal toimub suvekool 6.-15. juunini.

Osalustasu on 50 eurot, täpsemat infot jälgi teatri koduleheküljelt

www.vanemuine.ee või küsi teatritund@vanemuine.ee

KONKURSS „NÄGIN TEATRIT!”

Kasse hooaja toimub lastele ja noortele konkurs „NÄGIN TEATRIT!” eesmärgiga tutvuda noorlitseliste näitlejate maailma teatritöös. Tööd võivad olla nii kirjandus- või piliidid, lood või värsid, fotod või muusika. Oluline on, et need kinnitaksid suhte peepõlvide teatriga, kõrvale oleb ka vana ja noore teatri kohtumiseks 2014. aasta märtsi vanemuise suve- ja hooaja näituse, päevade autendipühendajate saavad aadressi teatrimuine.ee ja meenid, voredamud kasutatakse teatrimuine.ee koduleheküljendamisel.

Tööd palume saata või tuua kuni 1. märtsini 2014 aadressil:

Teater vanemuine,
vanemuise 5, Tartu,
e-post: teatrimuine@vanemuine.ee

Võitjad kuulutatakse välja 15. märtsil 2014. Vanemuise laste- ja noorte teatripäeva tähtsustamiseks.

NOORTETÖÖ TEGELIKUD TEGIJAD

Viimastel aastatel on noortele ja lastele suunatud üritusi Vanemuises külastanud stabiilselt umbes 10 000 last hooaja kohta. Enamasti kohtuvad nendest sündmustest osavõtjad ka Kollaste Kassidega – Vanemuise noortetöö maskottidega. Kollased Kassid oskavad mängida põnevaid mänge ja rääkida palju huvitavat teatri kohta. Järgnevatel lehekülgedel räägivad nad nüüd natuke hoopis endast ja oma tööst.

Kõige tähtsam põhimõte Kollase Kassi töös?

Kõige vahvam kogemus Kollase Kassina?

Mida see töö sulle annab?

Kõige põnevam fakt teatri kohta?

Mis on teatriime?

MAIKEN NÕMBOJA

Kõik lapsed on tegelikult head. Osad vajavad lihtsalt rohkem aega ja tähelepanu.

Naer tuleb alati siis peale, kui meie püüame lastele tõsimeeli rääkida teatris kehtivast etiketist või sellest, kui kõrge see lavatorn ikkagi on, ja siis mõni laps ütleb vahele: „Mu emmel on sama värvi küüned!“. Need on sellised siirad hetked, mis ajavad teinekord südamest naerma.

See töö annab mulle võimaluse töötada koos väga lähedate inimestega. Vaatamata sellele, et Kasside igapäevased tegevusvaldkonnad ja vanused on väga erinevad (noorima ja vanima Kassi vanusevahe on 10 aastat!), pean ma meie meeskonda siiski väga tugevaks.

Oi, ühte fakti on väga keeruline välja tuua – siin on nii palju põnevat! Tavaliselt inimesed ei tea, et balletitantsijate varvaskingad polegi tehtud puidust või rauast, et pöördlava liigutavad kaheksa mootorit või et riputisi, mida laval näeme, maalitakse käsitsi. Et ise sellest põnevusest aimu saada, tuleb meie juurde ekskursioonile tulla!

See on igapäevane jaoks erinev ja ühtselt sõnastada on seda väga keeruline. Teatriime tuleb ilmsiks siis, kui eesriie avaneb.

MARIS KRUUSMAA

Arvan, et kollase kassi kõige tähtsam põhimõte on olla paindlik. Meie töös läheb seda vaja pidevalt – mitte kunagi ei tea täpselt ette, millised lapsed majaga tutvuma tulevad. Pead suutma iga olukorraga kohaneda, ükskõik kui palju või vähe on lapsi või mis vanuses nad on.

Neid on tegelikult väga palju. Kõik tegemised lastega on vahvad. Iga kord, kui mõni ekskursioon või Kollase Kassi tund lõpeb ja väikesed lapsed enne minekut sind kõvasti kallistama tulevad, paneb see heldima. Pärast seda pole võimalik teatrist mitte särades ära minna. See annab alati nii palju – energiat, positiivsust ning tahtmist seda uuesti ja uuesti teha. Kui näen lapsi säravate silmadega teatrimaja uksest väljumas, siis on see selleks pisikeseks kinnituseks, et olen suutnud neile loodetavasti sama palju vastu anda.

Mulle meeldib, et meie töö pakub väga palju erinevaid võimalusi. Viimane asi, mida Kassiks olemise kohta öelda saab, on üksluisus. See töö annab mulle võimaluse teostada end erinevates olukordades. Tore on, et selle töö kaudu saab lisaks kõigele muule veel ka tingimusteta head teha. Iseseisvalt oleks ma vaevalt pääsenud TÜ Lastekliiniku laste juurde nende päevi rõõmsamaks tegema, Kassidega tekkis aga see võimalus. Nagu öeldakse: koos oleme tugevamad! Meie tegevus kasvab iga päevaga, see on pidevas arenemisprotsessis ja mulle meeldib see väga.

Et kõik lavamehhanismid on pärit 60ndatest aastatest ja need toimivad siiani. Täitsa usumatu!

Teatriime on see, mis igapäevaselt teatris sünnib – etendus. Iga kord on see ainulaadne, teist samasugust enam laval ei sünni. See ongi minu meelest ime. Mida rohkem ma teatrimaailmaga olen tutvunud, seda rohkem saan ma aru, kui suur see ime tegelikult on.

KRISTI LIIVAMÄGI

Tekitada huvi teatri vastu. Rääkida kasvõi sellest, et ühe lavastuse valmimisele aitab kaasa ligi 300 inimest või näidata, kus töökojas valmistatakse rekvisiite, dekoratsioone, peakatteid ja kostüüme. Meil on välja kujunenud väga omapärased väljundid: teatrikursioonid, Kollase Kassi teatrietiketi tund väikeses majas, erinevad töötoad, suvekool, loomekonkurs jne – see ongi meie viis tuua lapsed teatrivõlu-dele lähemale.

Ehmatsin päris korralikult selle peale kui üks laps ütles mulle: „Ma võtan su koju kaasa!“ Olin sõnatu, kuid siis ütlesin talle: „Kahjuks ma ei saa sinuga kaasa tulla, kuna minu kodu on teater Vanemuine, siin elab Kollase Kassi pere ja teised minu sõbrad. Aga ole mureta, Kollaseid Kassid hiilivad alati teatrimajas ringi.“ Selle peale ütles laps: „Ma tulen teid nüüd iga päev vaatama!“. Sellised hetked on unustamatud.

Laste naeratus ja siirad sõnad annavad nädalateks, kui mitte sajaks aastaks rõõmu. Tänu sellele tööle leidsin ma tee lasteni.

Vanemuise teatri lavakardinad on toodud rongiga Siberist. Eesriie kaalub mitu tonni ja on sama vana kui meie praegune teatrimaja.

See on midagi sellist, mida ei oska seletada. See on nagu elus ja eluta, see on rõõmus ja vahepeal kurb, seda leiab teatri õhust ja tolmust – seda peab ise tundma.

TRIIN ALATALO

Kollane Kass võiks olla vahelülilik või sillaks lapse ja teatri vahel. Ta peaks tekitama lapses põnevust ja täiendama tema teadmisi teatrist. Pärast ekskursiooni oskab ta märgata palju rohkemate inimeste tööd ja kindlasti näeb ta rohkem detaile. See omakorda teeb etendused ju huvitavamaks!

Lapsed on siirad ja vahetud ning peaaegu iga kord juhtub ürituse sisse mõni vahva ütlemine. Seega on täiesti tavaline, et kui sa räägid suure saali 700st kohast ja projektoritest, teatab selle peale üks väike põnn, et tal on kodus taks.. Ahah.

Seda on raske sõnadesse panna. See annab mulle midagi, mida ükski teine asi praegusel eluetapil ei anna. Pikad koridorid, kiire tempo, nii varieeruv ja samas ka meeldivalt rutiinne töö. Teater annab mulle arenemiseks palju võimalusi. Kassina ei pea ma piirduma ainult sünnipäeva või ekskursiooni tegemisega: kui tahtmist on saab alati teha midagi enamat, võtta osa ürituste korraldamisest ja olla abiks mistahes asjades.

Lisaks kolmele žanrile, pöördlavale ja Kaarel Irdile on ainult meie teatris kahel jalal käivad, kollase ja pehme sabaga kassid!

Teatriime on see, mida teater inimestega teeb! Jutt on nii külastajast, kes lahkub etenduselt emotsiooni võrra rikkamana või ka inimesest, kes siin majas pikki aastaid töötab. Miski võib, keegi võib...

KERTA KIVIOJA

Näidata ja jagada vaimustust oma kodust, milleks on TEATER.

Kord väikese maja Kollase Kassi tunni lõpus sosistas üks väike neiu mulle kõrva, et sellise kassi, nagu mina, lubaks ema küll koju tuua - ma ju ei aja karva ega midagi Siis ma mõtlesin küll, et vähemalt kodutuks ma ei jää.

Mulle annab see puhtapromillilist rõõmu! Lastega lihtsalt ongi lõpmatult hea, sest nad parandavad pidurdamatult su tuju ja vahel ka pisut laialivalguvat kuju.

Kui Vanemuise teatri kostüümid panna ritta, saaks umbes ühe kilomeetri pikkuse rivi, mis oleks siis võrdluseks pikem, kui teekond Vanemuise suurest majast väikesesse.

Teatriime on see, kuidas see maja su enda sisse mässib - kuidas sa käid mööda hämarat saali, libistad käega mööda seljatugesid ja tunned miljoneid emotsioone, mida need toolid on kandnud, näed enda ümber kümneid inimesi, kes seda hiigelsuurt raamatut avali hoiavad, selle lehti pööravad, värvivad ja vormivad.

KERTU TOMBAK

Kollane Kass ei ütle lapsele "ei". Lisaks sellele tuleb alati olla mänguline - kõike saab pöörata mänguks. Mäng on sõna, mis ühendab teatri, lapsed ja elu.

Kõige vahvam kogemus oli esimene Kollase Kassina läbi viidud sünnipäev. Valmistasime Kathiga päris korralikult ette: meil oli valmis mõeldud lugu, kuidas siseneme ja miks, harjutasime teksti korralikult läbi. Enne alustamist oli elevus sees nagu esinema minnes. See oli meeldejääv sünnipäev, sest kõik läks väga hästi ja pärast tulime ära ülipositiivse emotsiooniga.

Sel kevadel (aga ilmselt ka varem) olen mitmel korral täheldanud seda, et kuigi kogu aeg on kiire, siis peaaegu iga kord, kui ma Vanemuisest väljun, on mu näol naeratus ja põues soe tunne. Mõned päevad on paremad, mõned halvemad, aga majast väljudes tunnen, et elan. See on päris hea tunne, leian ma.

Et teatris on 365+ töötajat ja nendest 9 on kassid. Mis nad tegelikult teevad? Kes nad on? Keegi ei tea...

Teatriime on see, kui ma lähen head lavastust neljandat korda vaatama ja see pole igav, vana ja väsinud.

KÄTLIN KALLING

Kollase Kassi tähtsaim põhimõte on teha lapsed, kes teatrisse tulevad, õnnelikuks ning kindlustada, et nad tuleksid tagasi uuesti ja uuesti! Seda saab teha mitmel moel: põnevaid teatrimänge mängides, lustakaid karpe meisterdades, lugusid jutustades või hoopis nende muresid kuulates.

Kõige naljakamad lood on need, kus midagi läheb plaaniväliselt. Näiteks ühel korral muutsime sünnipäeva stsenaariumi eksprompt ümber, kuna lapsi oli rohkem kui osatäitjaid meie plaanitud etenduses. Püüdsin kõik lisatud tegelased meelde jätta ja neid automaatselt sisse lisada. Kuidagi läks nii, et sünnipäevalapse tegelaskuju ununes ja etendus oli juba lõppemas, kui ma avastasin, et ta pikisilmi ikka veel ootab oma osa lava taga. Ega midagi – spontaanselt tuli talle roll luua, mis kannaks välja tema sünnipäevalapse staatuse.

See töö annab mulle võimaluse töötada koos lastega, kes on oma olemuselt siirad, ehedad ja loovad. Nad tulevad mänguga kaasa, kui vaid ise sellesse usud. Lastega töötamine on mulle õpetanud mängulisust endaga kaasas kandma ja seda leiutama täiesti suvalistel hetkedel – need spontaansed lahendused on meie kõigi sees tegelikult olemas.

Lisaks saan ma töötada koos loominguliste, mänguliste suureks kasvanud lastega, kes mind pidevalt inspireerivad.

Isegi kui kogu esinemistrupile on mõeldud sama-sugune kostüüm, ömmeldakse teatris alati kõikidele artistidele oma isiklik, kuhu kirjutatakse sisse tema nimi, esietenduse aasta ja number, mitmes valminud kostüüm see sellel hooajal on.

Teatriime viib endaga kaasa, välja igapäevarealsusest – teise ajastusse, situatsiooni, olukorda. Teatriime on pilt uuenenud ja valgustunud maailmast.

KAISA VAHESALU

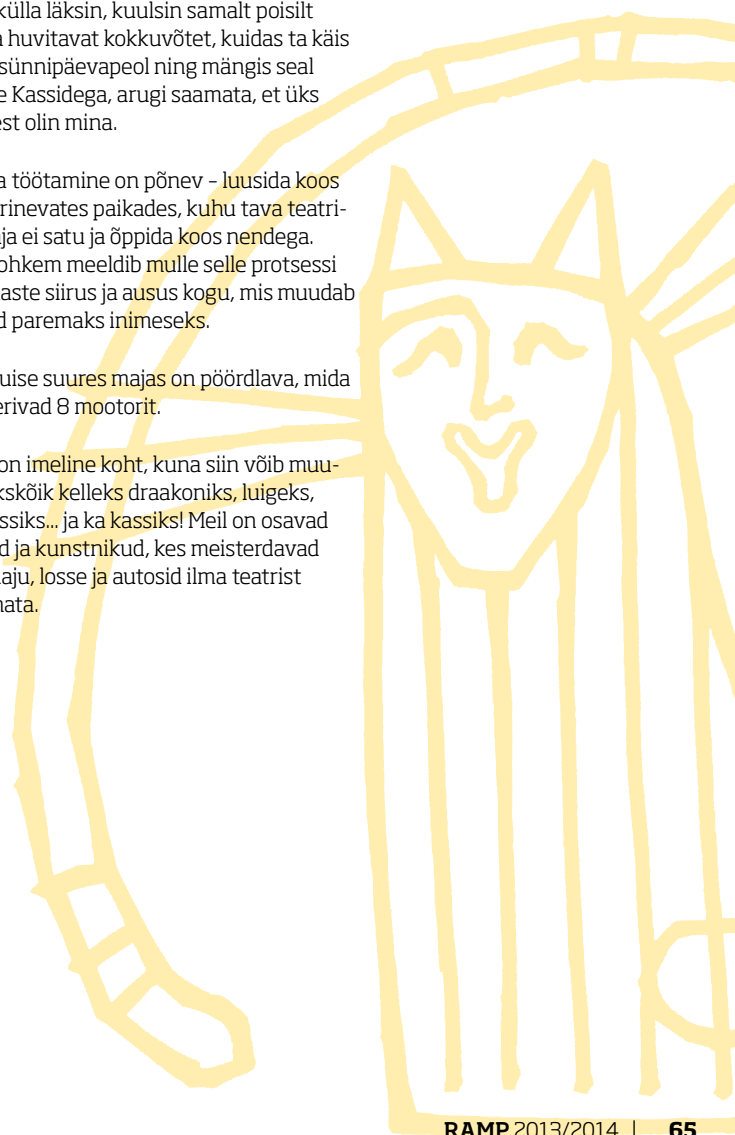
Kollased Kassid tahavad kasvatada läbi mängu ja põnevuse teadlikku ning intelligentset publikut, kes jätkaks tulevikus ka oma lastega teatris käimist.

Ükskord oli sünnipäevalapse külaliste seas üks mu oma tuttav, 3-aastane poiss. Me mängisime, rääkisime ja meisterdasime tund aega koos. Nädal aega hiljem, kui tema perele külla läksin, kuulsin samalt poisilt pikka ja huvitavat kokkuvõtet, kuidas ta käis teatris sünnipäevapeol ning mängis seal Kollaste Kassidega, arugi saamata, et üks kassidest olin mina.

Lastega töötamine on põnev – luusida koos teatri erinevates paikades, kuhu tava teatrikülastaja ei satu ja õppida koos nendega. Kõige rohkem meeldib mulle selle protsessi juures laste siirus ja ausus kogu, mis muudab ka mind paremaks inimeseks.

Vanemuise suures majas on pöördlava, mida reguleerivad 8 mootorit.

Teater on imeline koht, kuna siin võib muuta ükskõik kelleks draakoniks, luigeks, printsessiks... ja ka kassiks! Meil on osavad meistrid ja kunstnikud, kes meisterdavad puid, maju, losse ja autosid ilma teatrist lahkumata.

*Soovime Sulle
imelist õhtut!*

Info ja broneerimine +372 454 8800 | info@padaste.ee | www.padaste.ee

 PÄDASTE
simple luxury

Priit Strandberg köögis:

**UMBES 90% KORDADEST
EBAÕNNESTUN MA
TOTAALSELT.**

Kirjutan siia kolm retsepti, mis mulle endale väga meeldivad ja mis tunduvad natuke huvitavad ka. Aitasin väiksena emal köögis süüa teha ja sealt ka minu põhjatud teadmised kokanduses ja suurepärase söögitegemisoskus. Kõige rohkem meeldib mulle süüa teha nõnda, et genereerin ise mingi retsepti või idee. Umbes 90% kordadest ebaõnnestun ma totaalselt ja tulemuseks on maitsetu, kõrbenud ja halvasti tehtud toit. Aga need 10%, kui ma ei ebaõnnestu, tekitavad väga hea tunde. Seekord ma oma ebaõnnestumistest ei kirjuta, järgnevaid retsepte võib julgesti praktiseerida.

Kõrvitsa- suitsujuustusupp

1 sibul
2–3 suvikõrvitsat
2 kartulit
250 g suitsujuustu

Supi valmistamine on imelihtne ning tulemus ei ole mind kunagi alt vedanud. Kõigepealt tuleb hakkida sibul ja pruunistada see poti põhjas võiga. Seejärel hakkida kartul ja suvikõrvits väiksemaks, et oleks pärast lihtsam püreestada. Poti põhjas ei pea neid eriti kaua sussutama, mõni minut vaid. Pärast seda valada potti nii palju vett, et kõik viljad oleksid kaetud. Kuni suvikõrvits ja kartul keevad, võib riivida ära suitsujuustu. Kui viljad on piisavalt pehmeks keenud, tuleb tõsta supp hetkeks jahtuma ning siis saumikseriga (või blenderiga) purustada püreeks. Seejärel lisada suitsujuust ning veel korra saumikseriga supp läbi käia. Siis supp keema tagasi, maitsestada pipra, soola ja muskaatpähkliga. Tunde järgi võib lisada supile ka natuke koort või piima, ära see kindlasti midagi ei riku. Tegelikult on kõikide kogustega nii, et maksab usaldada oma sisetunnet, mis küll tavaliselt köögis veab alt (vähemalt mind), aga ikkagi.

Lõhe mee ja sinepiga

Lõhe- või forellifilee
Inglise sinep
Mesi (soovitavalt vedel)
Kuivatatud kirsid või jõhvikad
Pistaatsiapähklid

Kuidas iganes keegi kala tavaliselt lõigub, nii võib seda lõikuda ka seekord ja maitsestada soola ja pipraga. Põhiline on marinaad, mille valmistamine ei nõua erilist vaimutarkust ega ka suuri füüsilisi võimeid. Sinep ja mesi tuleb kokku panna ja omavahel segada. Seejärel fileetükid sinepi- ja meeseguga kokku määrida ning asetada ahjuvormi, üksteise vastu. Siis tuleb koorida pistaatsiapähkleid koguses „nii palju kui viitsid“ ning pähklid hakkida ja kalale peale puistata. Kattele lisada kuivatatud kirsse või jõhvikaid. Kala küpseb tavaliselt 15–20 minutit 200 kraadi juures.

Šokolaadi- kook :)))

200 g tumedat šokolaadi
(soovitan Fazeri oma)
200 g võid
3 dl suhkrut
4 muna
1 sl nisujahu

(see ei ole trükiviga)

Seda kooki on eriliselt lihtne teha ja eriliselt maitsev on ta ka. Sulata šokolaad ja või. Mina sulatan šokolaadi veevannil ja võid mikrolaineahjus. Pole teistpidi kunagi proovinud. Siis tuleb või ja šokolaad kokku valada ja segada suhkruga. Seejärel lisada ükshaaval munad ja seejärel jahu. Kõige parem on kasutada lahtikäivat koogivormi. Taigen tuleb lihtsalt sinna sisse valada ja küpsetada u 200 kraadi juures umbes 20–25 minutit. Kook jääb väljast krõbe, aga seest pehme. Serveerimisel soovitan kasutada vaniljejäätist ja maasikatoormoosi. Või ühte neist.

"Elu ei pea mõõtma mitte hingetõmmete järgi, vaid selliste hetkede järgi, mis hingetuks võtavad."

Tiit Palu

Vanemuise draamajuht

Daniel Glattauer

HEA PÕHJATUULE VASTU

/Gut gegen Nordwind/

netiromanss kahes vaatuses

Saksa keelest tõlkinud **Piret Pääsuke**

Dramatiseering ja lavastus **Rein Pakk**

Lava ja kostüüm **Annika Pakk**

Muusikaline kujundus **Ardo Ran**

Varres

Osades **Eva Püssa, Andres Mähar, Jüri Lumiste**

Kui Austria-Saksa kirjaniku Daniel Glattaueri romaan "Hea põhjatuule vastu" 2006. aastal ilmus, võitis see kohe südameid kõikjal üle Euroopa ja kaugemalgi. Just südameid, sest tundeüllane ja kirklik lugu räägib tõelisest armastusest – sellest, mis põleb meie südames ja toidab meie kujutlusvõimet.

Mees ja naine kohtuvad interneti-avarustes juhuslikult. Eksikombel valesse postkasti sattunud kirjust sünnib kirjavahetus, mis paisub

võimsaks tundetormiks kahe inimese elus, kes ei tea teineteisest realselt mitte midagi – ei vanust, elukohta, ametit, juuksevärvi ega kinga-numbritki. Ent ometi jõuavad nad teineteisele intiimselt väga lähedale, lähemale kui eales varem kuitahes ... reaalsete partneritega.

Kaasaegses kultuuris, keset seksikeskset kehakultust (mis püüab armuasju käsitledes suunata meie tähelepanu pidevalt niuete piirkonda) tuletab "Hea põhjatuule vastu" meelde, et tõeline iha saab toitu just kujutlusvõimest ja meie ihalduse objektid pole mitte pelgalt seksikad kehad vaid seksikad isiksused – kehad koos mõtete, tunnete, ihade ja kõige muu inimlikuga. Tõeliste tunnetega laetud sõnad on alati seksikamad kuitahes kuulsa jalgpallitähe supermodellist kallima bikiinipildiseeriast.

Enh kirjaniku enda sõnadega peategelase suu läbi: „Kirjutage mulle, Emmi, kirjutamine on just nagu suudlemine, ainult ilma huulteta. Kirjutamine on suudlemine peaga!”

Esietendus 28. septembril 2013
Vanemuise väikeses majas

Ray Cooney

MINU JÄREL, SELTSIMEES!

/Chase Me Comrade/

Farss kahes vaatuses

Tõlge **Vello Janson, Tanel Jonas**

Lavastaja **Tanel Jonas**

Kunstnik **Rosita Raud**

Osades **Martin Kõiv, Maria Soomets, Aivar Tommingas, Hannes Kaljupärv, Karol Kuntsel, Riho Kütsar, Merle Jääger, Markus Luik, Liisa Pulk, Tarmo Tagamets**

1961. aastal põgenes Nõukogude Liidust Läände üks maailma balleti-ajaloo andekamaid meestantsijaid, Rudolf Nurejev. See sündmus pälvis terve maailma tähelepanu ning oli keeruliste poliitiliste malekäikude ja intriigide allikaks. Nurejevi Läände hüppamine sai ka kuulsa briti komöödiameistri Ray Cooney inspireerijaks, kes tantsija põgenemise ja tema peitmise Londoni eliittrajoonis on valanud vaimukasse farsivormi.

Kui komöödia aastate eest Londonis esietendus, käis ka Nurejev ise seda korduvalt vaatamas ning naeris laval nähtu üle südamest.

Esietendus 9. novembril 2013
Vanemuise suures majas

Tom Stoppard

UTOOPIA RANNIK III OSA

KALDALE HEIDETUD

/The Coast of Utopia. Salvage./

Tõlge **Kalle Hein**

Lavastaja **Heiti Pakk**

Lavakujundus **Silver Vahre**

Kostüümid **Maarja Meeru**

Liikumisjuht **Oleg Titov**

Muusikaline kujundaja

Peeter Konovalov

Osades

Ugalast: **Indrek Taalmaa** (Endla),

Meelis Rämmeld (Ugala),

Margus Jaanovits, **Tarvo Vridolin**

(Ugala), **Külliki Saldre**, **Marika**

Barabanštšikova jt

Ühe säravaima nüüdisaegse draama-kirjaniku Tom Stoppardi triloogia „Utopia rannik” kolmas osa „Kaldale heidetud” räägib 19. sajandil Venemaal tekkinud ning Euroopa revolutsioonide laines kaasa löönud uue põlvkonna, nn intelligentsi, elust paguluses. 1848. aasta rahvuslike revolutsioonide laine on paisanud need „romantilised pagulased” Inglismaale, viimasele vabaduse saarele keset ajaloo tormi. Stoppardi kirgliku poliitilise draama keskmes on vene kirjanik, filosoof ja revolutsionäär Aleksandr Herzen, kelle pere elab aastatel 1853-1866 Londonis ja Genfis. Herzen kirjutab teiselt kaldalt oma kodumaale ning annab välja venekeelset ajalehte Kolokol, püüdes sel moel mõjutada olukorda Venemaal. Tema pagulaskodus kohtuvad Karl Marx, Ivan Turgenev, Mihhail Bakunin, Nikolai Tšernõševski, Nikolai Ogarev ja paljud teised tuntud ja vähem tuntud emigrandid, kelle poliitiline tegevus ja tulevikuhiskonna üle peetavad vaidlused moodustavadki ühe näidendi telgedest. Teisena on näidendi keskmes perekond, armastus ja isiklikud suhted, mis on sageli sama keerulised ja

idealistikud nagu soov ümber korraldada ümbritsevat maailma ja ühiskonda. Laval muutuvad nimed ajalooraamatutest elusateks inimesteks, kes üksteist ülistavad ja pilkavad, armastavad ja petavad, vihastavad ja rõõmustavad, kasvatavad lapsi ja unistavad paremast tulevikust. Elavad oma tõelisi ja väljamõeldud elusid ajas, mida nad ise kujundavad ja mis neid kujundab.

Tom Stoppardi triloogia kaks esimest osa „Teekond” ja „Laevahukk”

esietendusid Tallinna Linnateatri ja Eesti Draamateatri koostöös 2013. aasta kevadel. Kolmas osa „Kaldale heidetud” valmib Vanemuise ja Ugala ühistööna ning jõuab publiku ette nii Viljandis kui Tartus.

Esietendus

22. novembril 2013 Ugala

28. novembril 2013 Vanemuise
väikeses majas

Robert James Waller

**MADISONI MAAKONNA
SILLAD**

/The Bridges of Madison County/

Dramatiseering **Sari Niinikoski**Tõlkija **Triin Sinissaar**Lavastaja **Peeter Tammearu**Kunstnik **Silver Vahtre**Osades **Külliki Saldre, Hannes Kaljujärvi, Maria Soomets, Ott Sepp, Marika Barabanštšikova, Jüri Lumiste**

On kohtumisi, mis muudavad elu ja maailma meie ümber paratamatult ja jäädavalt. Francesca Johnsoniga juhtub just nii: ootamatu armumine ning vaid paar lühikest päeva koos fotograaf Robert Kincaidiga kingivad talle elu tipphetke, äratundmise, mis ilmselt langeb osaks vaid vähestele. See tunne jääb - kordagi uuesti kohtumata – kestma terve ülejäänud elu. Väliselt jätkub tema pereelus kõik samamoodi nagu enne. Kui lapsed aastaid hiljem, ema surma järel, leiavad päeviku, kus on kirjas soov, et Francesca tuhk puistataks vette samalt sillalt, kust Roberti oma, on nende jahmatus suur.

Esietendus 7. märtsil 2014
Sadamateatris

Ingmar Bergman

FANNY JA ALEXANDERTõlge **Ülev Aaloe**Lavastaja **Ain Mäeots**Kunstnik **Ervin Õunapuu**Kostüümikunstnik **Gerly Tinn**

Osades **Liina Tennosaar, Mait Malmsten**, (Eesti Draamateater) **Margus Jaanovits, Ragne Pekarev, Riho Kütsar, Rein Pakk, Eva Püssa, Aivar Tommingas, Raivo Adlas, Kaia Skoblov, Maria Kallaste, Merle Jääger, Kais Adlas, Martin Kõiv, Priit Strandberg jt.**

Ingmar Bergmani poolautobiograafiline meistriteos maalib värvika pildi rootslaste perekonnelust eelmise sajandi alguse Uppsalas. Pärast elurõõmsa isa Oscari surma muutub Fanny ja Alexandri elu kardinaalselt, sest nende ema Emilie abiellub range ja tundetu piiskopi Vergerusega. Võõrasisa asub peagi vahendeid valimata naist ja lapsi enda tahtele allutama.

Film „Fanny ja Alexander“ jõudis publiku ette 1982. aastal, maailmanimega Rootsi filmi- ja teatrilavastaja Ingmar Bergman sai selle eest oma kolmanda võõrkeelse filmi Oscari.

Esietendus 1. märtsil 2014
Vanemuise väikeses majas

ÜKS ASI

Ekspperimentaalses sarjas
ÜKS ASI astub lavastajana
üles Merle Jääger.

Velma Wallis

KAKS VANA NAISTTõlge **Arvo Valton**

Dramatiseering ja lavastus

Merle JäägerKostüümikunstnik **Epp Margna**Lavaruum **Imre Toomeoks**

Osades **Marje Metsur, Terje Pennie, Riho Kütsar, Andres Mähar, Ragne Pekarev, Maria Soomets**

Atapaski legendil põhinev liigutav lugu reetmisest ja sõprusest. Kaks vana naist hüljatakse nälja sunnil nende oma rahva poolt talve hakul ja jäetakse surema. Naised otsustavad siiski kõige kiuste ellu jääda ning hoolimata Alaska karmist kliimast see neil teineteise toel õnnestubki. Saab

ilmsiks, et kahel vanal naisel on siiski veel midagi anda – maailmale, oma rahvale ja teineteisele.

See legend ütleb mulle: inimese võimetus pole piire – vähemalt mitte vanuselisi – et saavutada elus, mis vaja. Igaihes siin suures ja keerulises maailmas elab hämmastav võime olla ülev. Ent harva, kui just saatus meilt seda ei nõua, ärkab see peidetud anne ellu.

Velma Wallis

Esietendus 12. aprillil 2014
Sadamateatris

Gérald Sibleyras

PAPLID TUULES

/Le vent des peupliers/

Kerge draama

Tõlge Inge Eller

Lavastaja **Uku Uusberg** (Eesti Draamateater)

Kunstnik **Liina Tepand**

Valguskunstnik **Andres Sarv**

Osades **Aivar Tommingas,**
Hannes Kaljupärv, Jüri Lumiste

On vanadekodu terrass.

On august.

On 1959.

Kaks vana meest.

Kolmandast rääkimata.

Ühel on jalg katki.

Teisel on mürsukild pea sees kinni.

Ja Gustav.

See on sõjaveteranide hooldekodu, kus on see terrass

ja august ja koer ja kolm tõsiste tervisemuredega

kunagist sõjameest.

See on ühe ekspeditsiooni tõus ja langus.

Esietendus 22. veebruar 2013

Vanemuise väikeses majas

OBLOMOV

Ivan Gontšarovi kangelasballaad

Tõlge **Anton Hansen Tammsaare**

Dramatiseering **Sven Karja**

Lavastaja **Peeter Raudsepp**

Kunstnik **Silver Vahtre**

Nimiosas **Rein Pakk**

Teistes osades **Raivo Adlas, Liisa Pulk, Margus Jaanovits, Külliki Saldre, Priit Strandberg, Markus Luik, Martin Kõiv**

Aadlimees Ilja Iljitš Oblomov on leebe ja heasüdamlik, parandamatu unistaja, kuid paraku ka parandamatult laisk. Aegamööda omandab laiskus peaaegu et eksistentsiaalsed mõõtmed, muutub otsekui viitsimatuseks elada. Ja siis paiskab saatus tema ette elu suurima armastuse ja koos sellega küsimuse: kas nüüd või mitte iialgi? Oblomovi nukkerkoomiline elukäik on romaani ilmumisest peale tekitanud hulgaliselt vaidlusi. Teda on peetud korraga traagiliseks kangelaseks, „vene Hamletiks”,

kes ei sobitu oma ajajärgu mandunud ühiskonda, aga teisalt ka inimliku armetuse, allakäigu ja stagnatsiooni sümboliks, kes aktiivselt takistab „uue elu” ja „uute inimeste” esiletõusu. Vene teatrilavadel on „Oblomov” ajast aega olnud eeskätt lopsakate karakte-

rite loomise allikas, mille kodumaine vaste nii stiililt kui sisult võiks ehk olla Hugo Raudsepa „Vedelvorst”.

Esietendus 2. septembril 2012
Sadamateatris

Mihkel Raud

MUSTA PORI NÄKKU

Mokumentaalne talkshow lauludega kahes vaatuses

Tekst ja lavastus **Andres Noormets** (Endla)

Kunstnik **Maarja Meeru**

Videokunstnik **Taavi Varm**

Valguskunstnik **Margus Vaigur** (Endla)

Muusikaline kujundus **Andres Noormets, Mihkel Raud, Alari Piispea, Magus Tammemägi, Ele Sonn**

Osades **Andres Mähar, Martin Kõiv, Ott Sepp, Kais Adlas, Riho Kütsar, Margus Jaanovits, Priit Strandberg, Marianne Kütt**

„Täisväärtuslikuks eksistentsiks vajab üks korralik rahvas referendumi heakskiidetud põhiseadust. Ta vajab vähemalt viit erinevat juustusorti lähimas Selveris ja iga kuu elukaaslast vahetavat allilma autoriteeti klantsajakirjade esikaantel. Ning ükskõik kui võrd too täisväärtuslikult eksisteeriv rahvas seda ka tunnistada ei taha, vajab ta müüte ja legende alkoholiprobleemidest räsitud, elu ja surma piiril pendeldavatest popstaa-ridest, kes ühel päeval staadionitäie publikut psühhoosi äärelle tõukavad ning järgmisel juua täis peaga toidu- poest autoga koju sõites mentidele vahele jäävad.”/.../

„Mina ei kahetse tagantjärele küll midagi. Peaaegu mitte midagi.”

/M. Raud/

Esietendus 10. novembril 2012
Vanemuise suures majas

REMONDIMEES

Tekst/lavastus/pilt **Urmas Lennuk**

Heli **Taavi Toom**

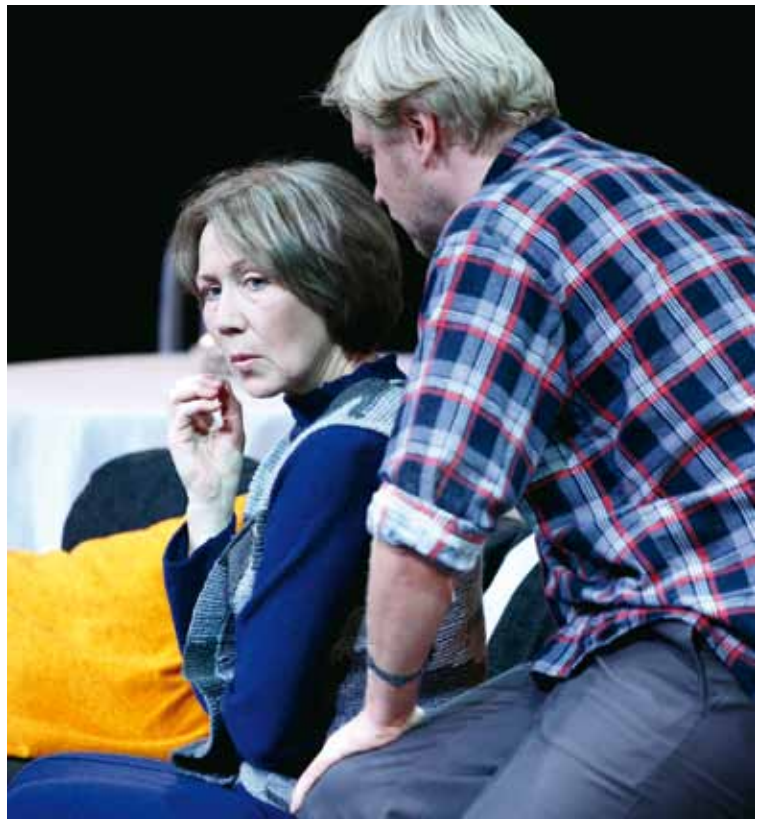
Valguskujundus **Andres Sarv**

Osades **Külliki Saldre, Maria Soomets, Tanel Jonas**

Tänapäev. Eesti väikelinn. Ema ja tütar. Üks armastab oma kirju lõpetada sooviga: „Päikest!“, teine vihkab seda. Mõnikord on võimatu aru saada, mis just kellelegi täpselt närvidele käib, kuid pinge on õhus. Pinge ja armastus. Hoolimine – isegi piirini, kus see võib haiget teha. Kuni juhtub, et tuppa astub remondimees. Kui palju muutub meie elu uue põrandavaiba pärast? Või seinatapeedi tõttu? Suudab meie elu sisuliselt teiseks muuta vaid uus suhtumine? Kui oleme terve elu teadnud, et oleme koledad ja ei saa mitte kunagi millegi erilisega hakkama, aga ühel päeval tuleb keegi ja ütleb: „Sa oled ilus, Laura. Sa oled pööraselt ilus. Kui ma sind vaatan, Laura, siis ma tean – elu on alles ees!“

Esietendus 24. novembril 2012

Sadamateatris

HÄRRASMEES

/Misterman/

Enda Walshi kolkatriller

Tõlkija **Robert Annus**

Lavastaja **Maria Soomets**

Kunstnikud **Maria Soomets ja Robert Annus**

Valguskunstnik **Rene Liivamägi**

Helikujundus **Hendrik Kaljupärv**

Inishfree linna kõiki tegelasi eesotsas Thomas Magilliga etendab **Robert Annus**

Inishfree on pealtnäha vaikne ja uinunud linnake. Aga mässumeelne Thomas Magill näeb ja teab rohkem kui teised. Tema teab, kes tema naabrist on õnnetu pudelisse uppunud joodik, kelle garaažiseinal on paljaste naiste kalender, ja kes linna naistest flirdib kõige pühadust teotavamalt. Seda kõike on Thomasele näidanud Jumal, ja läkitanud talle ülesande päästa see patune pesa. Aga kui linnarahvas ei kuula? Kui koerad hauguvad endiselt jõletult? Ja ingel tema kõrval käitub kõike muud kui taevalikult?

Kui kaugele on pühamehel lunastuse leidmise teel lubatud minna?

Esietendus 13. aprillil 2013

Sadamateatris

Martin Mc Donagh

ÜKSILDANE LÄÄS

/The Lonesome West/

Tõlkija **Peeter Sauter**

Lavastaja **Tanel Jonas**

Kunstnik **Iir Hermeliin**

Osades **Riho Kütsar, Andres Mähar, Karol Kuntsel, Kristiina Hortensia Port**

1996. aastal komeedina maailma näitelavadele ilmunud iiri näitekirjaniku Martin McDonaghi näidenditrioloogiat „Mägede iluduskuninganna“, „Connemara kolp“ ja „Üksildane lääs“ ühendab ühine

tegevuskoht Iirimaa läänerannikul: Connemara, Leenane. „Üksildase lääne“ isa Welsh iseloomustab seda kohta kui maalilist paika, mis „ei kuulu vist jumala jurisdiktsiooni alla“. Ja veel ütleb ta nii: „Kui ma esimest korda siia tulin, siis ma arvasin, et Leenane on kena koht. Tuleb välja, et see on Euroopa mõrvarite Meka.“

Trööstitu Iirimaa küla, „kus ei saa koera ka jalaga lüüa, ilma, et mõni lõust kakskümmend aastat viha ei peaks“, jõhker-vaimukad dialoogid ning ootamatud lahendused on põhjuseks, miks seda näidendit ikka ja jälle lavastatakse ja vaadatakse.

Mis saab siis, kui sa armastad kedagi nii, et ei oskagi sellega midagi peale hakata?

Või mis saab siis, kui sa vihkad omaenda venda nii, et su ainus soov on ta ära tappa?

Ja mis saab siis, kui see, kes peaks teistele vihkamise ja armastamise küsimustes nõu andma, väsis nii ära, et lihtsalt enam ei jaksa? /Tanel Jonas, lavastaja/

Esietendus 9. veebruaril 2013
Sadamateatris

Tim Firth

KALENDRITÜDRUKUD

(Calendar Girls)

Komöödia

Tõlge **Anna-Magdaleena Kangro, Ott Sepp**

Lavastaja ja muusikaline kujundaja **Ott Sepp**

Kunstnik **Nele Sooväli**

Videokujundaja **Janek Savolainen**

Muusikaline konsultant **Ele Sonn**

Valguskujundaja **Siim Allas**

Osades **Külliki Saldre, Merle Jääger, Ene Järvis, Liina Tennosaar, Terje Pennie, Kais Adlas, Marika Barabanštšikova, Veikko Täär, Raivo Adlas, Margus Jaanovits, Ragne Pekarev või Eva Püssa, Mai Jägala, Eda Hinno**

Põhineb stuudio Miramax mängufilmil, mille autorid on Juliette Towhidi ja Tim Firth.

„Kalendritüdrukute“ aluseks on tõestisündinud lugu, mis esmalt jõudis publiku ette ülimenuka filmina (2003) ning mõned aastad hiljem ka näidendina.

Kaks keskealist Yorkshire'i naist, Chris ja Annie, otsustavad pärast Annie mehe surma leukeemiasse hakata haigla toetus raha koguma. Naiste Instituut, kuhu nad kuuluvad, üllitab igal aastal kohalike loodusvaadete või arhitektuurimälestistega konservatiivse ning igava heategevuskalendri, mille läbimüük on pehmelt öeldes armetu ja toetada ei õnnestu sellest rahast paraku kedagi. Daamide peas tekib meeletu idee läbimüügi suurendamiseks ise alasti kalendrilistele platseeruda. Väikelinna väärimatele prouadele pole selline modellikarjääri algus just kerge....

Osa näidendi autoritasudest läheb leukeemiauuringute rahastamiseks.

Esiatendus 15. märtsil 2012
Vanemuise suures majas

Martin McDonagh

KADUNUD KÄSI

(A Behanding in Spokane)

Tõlge **Laur Lomper**

Lavastaja **Tanel Jonas**

Kunstnik **Riina Degtjarenko** (Eesti Draamateater)

Valguskunstnik **Siim Allas**

Osades **Riho Kütsar, Liisa Pulk, Ott Sepp, Markus Luik**

Martin McDonaghi näidend „Kadunud käsi“ oli näitekirjaniku tekstidest esimene, mille esmalavastus toimus Broadwayl. Tegu on parimas mõttes „vana hea“ McDonaghiga. Ühelt poolt pinevad pöörded, värvikad karakterid, koomika ja õuduse võluv sulam, teisalt ka tublisti mõttetööd teoreetikutele: müüdid, fiktsioonid, alateadvuse kummalised kobrutused. Kuna lavalt räägitav lugu teeb oma arengus mitu ootamatut pööret, piirdugem siinkohal vaid lähtesituatsiooniga: karmi olekuga mees Carmichael on lapsepõlves õnnetu juhuse läbi kaotanud vasaku käe ning kulutanud kogu järgneva elu oma puuduva ihuliikme otsimisele. Nüüd, jõudnud viletsasse motellituppa, pakub üks kummaline noorpaar tehingut, väites, et just nende valduses ongi kauaotsitud käsi.

Esiatendus 18. novembril 2011
Sadamateatris

KARJÄÄR

Lavastaja **Uku Uusberg** (Eesti Draamateater)

Kunstnik **Artur Tšehhi**

Valguskunstnik **Siim Allas**

Osades **Robert Annus, Tanel Jonas, Martin Kõiv, Markus Luik, Maarja Mitt või Maria Soomets, Aivar Tommingas**

Evald Liiv võttis hommikul kabinetist kõik oma isiklikud asjad ja lahkus töölt, haarates kaasa ka tänase ajalehe... kuigi see kuulub koolile... see on pisivargus... paraku.

Tänases lehes räägiti kahel leheküljel meie arengu suundadest... oldi rahul... seda oleks olnud hea ka teistel lugeda.

Evaldit nähti pärastlõuna aegu juba kodunt väljumas, mees olevat kõndinud kindlal sammul, kaasas pildiraam, tööriistakast, natuke riideid, labidas ja termohoo-present. Professor Liiv olevat jalutanud linnast välja.

See kõik juhtus täna.

Eesriie avaneb kaks ja pool aastat hiljem.

Esietendus 14. aprillil 2012
Sadamateatris.

Harper Lee / Urmas Lennuk

TAPPA LAULURÄSTAST

(To Kill a Mockingbird)

Urmas Lennuki fragmentaarium

Romaani tõlkija **Valda Raud**

Lavastaja **Urmas Lennuk**

Kunstnik **Liisa Soolepp**

Muusikaline kujundus **Tarmo Kesküll**
(Rakvere Teater)

Valguskujundus **Andres Sarv**

Osades **Liisa Pulk, Maria Soomets, Hannes Kaljupärv, Andres Mähar, Liina Olmaru**

Lavastus põhineb Harper Lee romaanil, mis 1960. aastal võitis Pulitzeri preemia. Selles lavaloos on kolm last ja kaks täiskasvanut. Lapsed – Nirksilm, Dill ja Jem – tegelevad oma lapsemaailma mõtestamise ning igapäevaste mängudega. Mängumaailma turvalisusse löövad aga mõra täiskasvanute maailma suhtumised ja probleemid, mis lastele tunduvad arusaamatud ja ebaõiglasel. Kindlasti on selles loos nii mõndagi, mis tuletab meile meelde, et kõik me olime kunagi väiksed ja uskusime, et maailm ongi selline nagu paistab. Kas poleks jälle aeg seda häbenemata meenutada?

Esietendus 9. veebruaril 2012
Sadamateatris

Mika Myllyaho

PAANIKA

Tragikomöödia

Tõlkija **Maimu Berg**

Lavastaja **Taago Tubin** (Ugala)

Kunstnik **Jaanus Laagriküll**

Valguskujundaja **Jaanus Moor**

Osades **Raivo E. Tamm, Riho Kütsar, Ain Mäeots**

Leo, Max ja Joni on edukad isased, kes ühtäkki ei saa oma eluga enam hakkama. Ühiskond ja lähedased ootaksid neilt justkui midagi enamat. Mida ometi?! Hädaolukorras mõeldakse välja kodune rühmateraapia, mis võtab nii kummalisi vorme, et ajab kõrvaltvaataja ühtaegu nii nutma kui ka naerma.

Mika Myllyaho (1966) on soome noorema põlvkonna üks juhtivamaid lavastajaid ja näitekirjanikke. Tema esiknäidend „Paanika“ jõudis ülimenukalt lavale 2005. aastal Helsingi Ryhmäteatteris, teost on tänaseks edukalt lavastatud nii Soome teatrites kui ka mitmel pool mujal maailmas. „Paanikale“ on järgnenud näidendid „Kaos“ (2007) ja „Harmonia“ (2009), mis kokku moodustavad triloogia.

Esietendus 6. märtsil 2010
Sadamateatris.

Axel Hellstenius / Ingvar Ambjørnsen

ELLING

(Elling og Kjell Bjarne)

Tõlkija **Karin Sooväli**

Lavastaja **Ain Mäeots**

Kunstnikud **Liina Unt, Liina Tepand**

Osades **Riho Kütsar, Margus Jaanovits, Markus Luik, Ragne Pekarev või Liisa Pulk**

Koomiline ja südamluk lugu kahest mehest, kes pärast aastaid hooldusasutuses on lülitumas tavaliste inimeste igapäevasesse ellu. See tundub hirmutav, sest kumbki varases keskeas meestest pole iial varem oma elu ise pidanud korraldama. Kes koristab, kes käib poes? Mismoodi saadakse tuttavaks naistega?

Kahe täiskasvanud mehe suured võidud väikeste asjade üle tulevad meelde, kui ainukordsetest asjadest koosneb õnn. Ja need koostisosad on kõigi jaoks erinevad.

Norra kirjaniku Ingvar Ambjørnseni „Ellingu“ dramatiseeris 1999. aastal teine norrakas Axel Hellstenius. Näidend esietendus samal aastal Oslos ning sai tohutu publikumenu osaliseks (125 etendust ja 60 000 vaatajat). Peter Næss, kes oli näidendi esmalavastaja, tegi sama materjali põhjal mõned aastad hiljem filmi, mida on ka Eestis PÖFFi raames näidatud.

Esietendus 8. detsembril 2006
Saksa Kultuuri Instituudis

NB! Etendused toimuvad
Sadamateatris!

Dan Gordon

VIHMAMEES

(Rain Man)

MGMi filmi põhjal. Filmistsenaariumi autorid Ronald Bass ja Barry Morrow, stsenaarium põhineb Barry Morrow' jutustusel. Lavastusele on erilitsentsi andnud MGM ON STAGE, Darcie Denkert ja Dean Stolber.

Tõlkija **Peeter Sauter**Lavastaja **Georg Malvius** (Rootsi)Kunstnik **Ellen Cairns** (Šotimaa)

Osades **Riho Kütsar, Aivar Tommingas, Ragne Pekarev, Marika Barabanštšikova, Robert Annus, Margus Jaanovits**

Neli Oscarit võitnud filmiversiooni (aastast 1988) kaudu, milles peaosi kehastasid Dustin Hoffmann ja Tom Cruise, laia maailma läinud lugu jõudis 2008. aastal ka teatrilavale.

Londoni esmalavastuses mängis menukalt üht peaosadest veel üks filmistaar – Josh Hartnett.

Kuigi võib arvata, et Vihmamehest rääkiv film on jätnud oma jälje igaühele, kes seda kunagi vaadama juhtunud, tuleb siiski meelde, millega tegu. On ärimees Charlie Babbit, enesekeskne ja isekas tüüp. Oma isa surmas ja sellega kaasnevas soliidses pärandis näeb ta eelkõige päästerõngast oma makseraskustele. Ootamatult aga selgub, et kogu raha on isa pärandanud hoopis teisele pojale, Charlie vennale, kelle olemasolu oli viimasele olnud siiani peaaegu et saladuseks. Järgmine ja veelgi suurem ootamus aga seisneb asjaolus, et vend Raymond pole üheski mõttes tavaline inimene: tegu on autistiga, kelle aju suudab vaevata salvestada keerulisi tekste ja numbri-kombinatsioone, kuid kes on abitu kõige lihtsamates igapäevatoimingutes. Algab kahe venna vaevamine, ühtaegu naljakas, nukker ja liigutav teekond teineteiseni.

Esietendus 20. novembril 2010
Vanemuise väikeses majas

Conor MacPherson

RUMM JA VIIN

(Rum and Vodka)

PihtimusTõlkija **Martin Algu** Lavastaja **Tanel Jonas**Kunstnik **Liina Unt** Mängib **Ott Sepp**

Conor MacPhersoni esiknäidend „Rumm ja viin“ on ühe noore mehe monoloog naistest, lastest, alkoholist ja valikutest. Laval saavad kokku aastatepikkune kassiahastus, Ott Sepp, Rumm ja Viin ning elu ise.

„Ma arvan, et minu persekukkumise peamine põhjus on kannatamatus.

Ma ei suuda kunagi oodata, kuni miski lõpeb.

Ma ei viitsi keskenduda.

Ma ei taha midagi uurida. Ma tahan kiireid vastuseid.

Ja tundub, et ma olen seetõttu veits pessimist.

Sest ma pole kunagi ühtegi vastust saanud.“

Esietendus 3. novembril 2010
Sadamateatris

"Muusiku elu rõõmsaim külg on olla pidevas arengus ja liikumises täiuslikkuse poole."

Paul Mägi

Vanemuise muusikajuht
ja peadirigent

Tauno Aints

REHEPAPP

Ooper kahes vaatuses

Urmas Lennuki libreto

Andrus Kiviräha romaani ainetel

Muusikajuht ja dirigent Paul Mägi

Dirigent Lauri Sirp

Lavastaja Marko Matvere

Kunstnik Iir Hermeliin

Koreograaf Marika Aidla

Valguskujundaja Imbi Mälik

Osades Tõnis Mägi, Lauri Saatpalu, Merle Jalakas, Kädy Plaas, Reigo Tamm, Karmen Puis, Märt Jakobson, Rasmus Kull, Pirjo Püvi, Valentina Kremen, Jaan Willem Sibul, Simo Breede, Janek Savolainen

Ühel määrdunud maal elab kummaline segu rahvast, kes usub ja loodab ikka paremat, kuigi neid ümbritseb aasta läbi üks lõputu november. Trööstitu keskkond on seda rahvast küll morjendanud, aga ometi suudab ta uskuda, loota ja parematel päevadel isegi armastada.

Loo keskmes on rehepapp Sander, kes vaatab oma rahva kasuahnust ja suuremaid ning väiksemaid unistusi pealt, püüdes neid suunata inimlikematesse sfääridesse. Aga aeg on sant ja keskkond kõle. Nõnda ei saa just öelda, et see oleks Sandrile kerge töö.

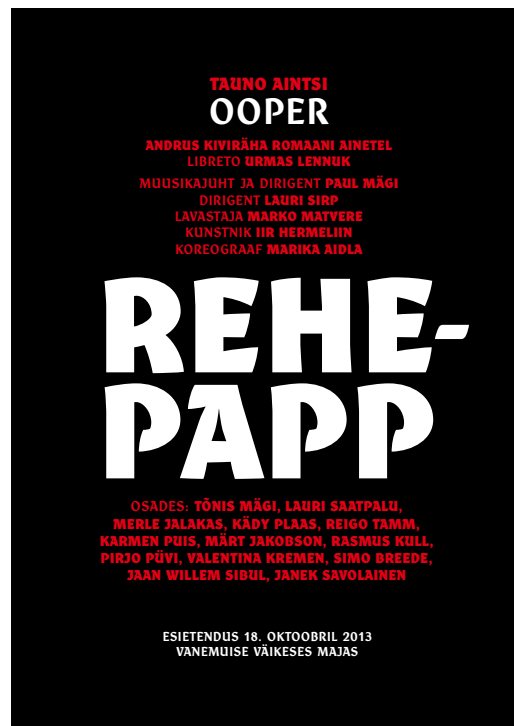
Kireva tegelaskonna hulgas leidub nii neid, kellele saame inimestena kaasa tunda, kuid ka neid, keda tahaks vihata. Arhailisele taustale vaatamata on tegelaste mured, soovid ja ootused ka tänapäeval mõistetavad. Lõpuks oleme kõik vaid inimesed.

Kivirähk on loonud suurepärase ja vaimuka üldistuse, milles ei puudu ei huumor ega ka ühiskonnakriitika. Ooperilavastuses on püütud seda kõike vaid võimendada.

Esietendus 18. oktoobril 2013

Vanemuise väikeses majas

Eesti keeles, ingliskeelsete tiitritega

Eduard Tubin

REIGI ÕPETAJA

Ooper kahes vaatuses

Aino Kallase libreto samanimelise romaani järgi

Täiendanud Jaan Kross

Muusikajuht ja dirigent Paul Mägi

Lavastaja Roman Baskin

Kunstnik Iir Hermeliin

Osades Jassi Zahharov (RO Estonia), Helen Lokuta (RO Estonia), Merunas Vituskis (Leedu), Karmen Puis, Valentina Kremen, Merle Silmato (Soome RO), Reigo Tamm, Jaan Willem Sibul, Simo Breede jt

Kahevaatuselise ooperi tegevus toimub 1642. aastal Hiiu maal Reigi külas ning Tallinnas. Peategelasteks on Reigi kirikuõpetaja Paavali Lempelius ja tema noor naine Catharina, kes armub Stockholmist saabunud diakon Jonas Kempesse. Külas levivad jutud, et Kempe on Stockholmist pagendatud seepärast, et pani sealse pastori naise nõiduse abil endasse armuma. Lempelius süüdistab Kempet taas mustas maagias. Armunud põgenevad, aga tabatakse ning hukatakse Tallinna linnaväljakul, süüdistatuna abielurikkumises.

„Estonia“ teatri poolt tellitud ja 1971. aastal valminud ooperi „Reigi õpetaja“ saatus on olnud keeruline. Libreto esialgse variandi kirjutas Aino Kallas oma romaani põhjal juba 1938. aastal, heliloojaks pidi olema Evald Aav. Viimase surma tõttu jäi ettevõtmine

pooleli. 1970. aastal täiendas libretot Jaan Kross. Kuna Eduard Tubin oli pagulane, oli toonases Eestis teose lavastamiseks raske luba saada. Seepärast pidi ooper esietendust ootama 1979. aastani, mil Kaarel Ird „Vanemuisele“ otse Moskvast loa hankis. „Estonia“ lavale jõudis ooper alles 1988. aastal.

Eesti keeles, inglise- ja soomekeelsete tiitritega

Esietendus 4. aprillil 2014 Vanemuise väikeses majas

Pjotr Tšaikovski

JEVGENI ONEGIN

Ooper kahes vaatuses

Konstantin Stanislavski 1922. aasta lavastuse redaktsioon.

Muusikajuht ja dirigent **Paul Mägi**

Dirigent **Lauri Sirp**

Lavastaja **Dmitri Bertman**
(Ooperiteater Helikon, Moskva)

Kunstnik **Igor Nežnõi** (Ooperiteater Helikon, Moskva)

Kostüümikunstnik **Tatjana Tulubjeva**
(Ooperiteater Helikon, Moskva)

Valguskujundajad **Imbi Mälik,**
Andres Sarv

Osades **Linus Börjesson** (Rootsi) **või**
Jevgeni Chrebtov (Leedu RO) **või** **Janis Apeinis** (Läti RO), **Maria Fontosh**
(Rootsi) **või** **Karmen Puis, Jovita Vaskevičiute** (Leedu RO) **või** **Teele Jõks, Merūnas Vitulskis** (Leedu) **või**
Roland Liiv (Soome RO), **Valentina Kremen, Merle Silmato** (Soome RO), **Annaliisa Pillak, Koit Soasepp**
(Soome RO) **või** **Märt Jakobson, Simo Breede, Jaan Willem Sibul, Aivar Kaseste** **või** **Mehis Tiits jt**

Aleksander Puškini samanimelisele värssromaanile loodud ooper „Jevgeni Onegin“ on vaieldamatu meistriteos vene ooperiklassikas.

Unistav ja tagasihoidlik Tatjana armub elupõletajast Oneginisse, kuid mees suhtub neiu tunnetesse üleolevalt. Aastaid hiljem kohtuvad nad uuesti ja Onegin näeb noort naist hoopis teise pilguga...

Melanhoolne, igatsev, kirklik ja armastusest pakatav ooper pakub imekauneid voolavaid meloodiaid, nauditavaid koorinumbreid ja kaasahaaravat tantsumuusikat.

Vene keeles, eestikeelsete tiitritega

Esietendus 6. aprillil 2013 Vanemuise väikeses majas

Dmitri Bertman, lavastaja:

2013. aastal on Konstantin Stanislavskil kahekordne juubel – 150 aastat sünnist ja 75 aastat surmast. Tema ooperilavastusest „Jevgeni Onegin“ (1922) algas kaasaegse muusikalise režissuuri ajalugu.

See, mis 1922. aastal oli moodne, tundub tänapäeval retrona, nagu vana mustvalge foto. Ma taastasingi „Jevgeni Onegini“ Stanislavski lavastuses kui retro.

Peale seitset „Jevgeni Onegini“ lavastust tekib soov mitte midagi enam leiutada ja tagasi pöörduda vana hea traditsiooni juurde. Ei midagi enamat peale lavastaja töö näitlejatega. Ei mingeid kunstlikke „toidulisandeid“ ja „maitseparandajaid“, pelgalt naturaalne „bioprodukt“, ja et selle maitse oleks nagu lapsepõlves.

Gaetano Donizetti

MARIA STUARDA

Ooper kahes vaatuses

Muusikajuht ja dirigent **Mihkel Kütson**

Dirigent **Lauri Sirp**

Lavastaja **Roman Hovenbitzer** (Saksamaa)

Kunstnik **Roy Spahn** (Saksamaa)

Valguskunstnik **Palle Palmé** (Rootsi)

Osades **Aile Asszonyi** (RO Estonia), **Karmen Puis**,
Oleg Balashov (Peterburi Maria teater), **Aare Saal**
(RO Estonia), **Märt Jakobson**, **Valentina Kremen**

Kuninganna Elisabetta I armastab Leicesteri krahvi, ent kahtlustab, et too on armunud hoopis Šoti kuningannasse Mariasse. Kahe naise konkurents poliitikas ja armastuses ei saa hästi lõppeda.

„Maria Stuarda“ esietendus toimus Milano La Scalas 1835. Uuesti jõudis ooper lavale alles 123 aastat hiljem, siis juba selleks, et jääda püsivalt ooperimajade repertuaari.

Itaalia keeles, eestikeelsete tiitritega

Esietendus 5. mail 2011 Vanemuise väikeses majas

Jules Massenet

WERTHER

Ooper neljas vaatuses ühe vaheajaga

Édouard Blau, Paul Milliet' ja Georges Hartmanni libreto Johann Wolfgang von Goethe romaani „Die Leiden des jungen Werthers“ („Noore Wertheri kannatused“) järgi

Muusikajuht ja dirigent **Paul Mägi**

Dirigent **Lauri Sirp**

Lavastaja **Albert-André Lheureux** (Belgia)

Kunstnik **Liina Keevallik**

Valguskujundaja **Andres Sarv**

Osades **Karmen Puis**, **Taavi Tampuu**, **Pirjo Püvi**,
Märt Jakobson või **Valmar Saar**, **Reigo Tamm** või
Rasmus Kull, **Simo Breede**

Werther on lootusetult armunud kaunisse Charlotte'i, kes vastab ka mehe tunnetele. Ent surevale emale antud lubaduse tõttu abiellub neiu siiski teise mehega ning Werther sooritab enesetapu.

Johann Wolfgang von Goethe romaan „Noore Wertheri kannatused“ avaldati 1774. aastal.

Sügavalt romantiline lugu noorest poeetist tekitas sensatsiooni ning sellest sai üks loetavamaid teoseid omal ajal. Ülipopulaarne romaan mõjutas isegi moodi – noormehed üle Euroopa püüdsid jäljendada Wertheri riietumisstiili. Edukusel oli paraku ka varjupool, kuna mitmed noored mehed sooritasid enesetapu samal moel kui Werther.

Prantsuse keeles, eestikeelsete subtiitritega

Esietendus 10. märtsil 2012 Vanemuise väikeses majas

EELMISEST HOOAJAST REPERTUAARIS

Giuseppe Verdi

TRUBADUUR

(IL TROVATORE)

Ooper kahes vaatuses

Muusikajuht ja dirigent **Paul Mägi**

Dirigent **Lauri Sirp**

Lavastaja **Carmelo Agnello**
(Prantsusmaa)

Dekoratsioonid **Liina Keevallik**

Kostüümikunstnik **Pascaline Duron**
(Prantsusmaa)

Valguskunstnik **Marc Delamézière**
(Prantsusmaa)

Koreograaf **Tatjana Järvi**

Osades **Liisi Kasenõmm** (Saksamaa),
Myung Hoon Ji (Lõuna-Korea),
Gianfranco Montresor (Itaalia),
Valentina Kremen, Märt Jakobson,
Karmen Puis, Reigo Tamm

Tartu Noortekoor

Mürgitamine ja vennatapp, must-laslaager ja nunnakspühitsemine, emarmastus, armukadedus, kättemaksuhimu ja tuleriit ning samas elementaarsete inimlike kirgede draama – kõik see kokku on “Trubaduur”. Peetakse üsna kummaliseks, et romantiline maestro Giuseppe Verdi üldse vaimustus hispaanlase Antonio Garcia Gutierrez sünge, julmast ja suurejoonelisest rüütlidraamast „El Trovatore“, mis järgis toona Prantsusmaal valitsevat maitset. Tegevuse liikumapanevateks jõududeks on armastus ja au. See on tunnete traagiline mäng.

Itaalia keeles, eestikeelsete tiitritega

Esietendus 9. veebruaril 2008
Vanemuise suures majas

Andrew Lloyd Webber
Libreto T. S. Elioti ainetel

CATS

Muusikal

Tõlge **Leelo Tungal, Kirke Kangro,**
Anna-Magdaleena Kangro

Lavastaja-koreograaf **Giorgio Madia**
(Itaalia)

Muusikaline juht ja dirigent
Tarmo Leinatamm

Kunstnik **Iir Hermeliin**

Kostüümikunstnik **Adriana Mortelliti**
(Itaalia)

Valguskunstnik **Palle Palmé** (Rootsi)

T.S. Elioti raamatul põhinev „Cats“ on muusikalizhanri oluline verstapost. Esimest korda on koreograafiale ja lauludele dialoogi kõrval sedavõrd palju ruumi, et saab tekkida erakordselt dünaamiline ja vaimustav vaatemäng.

Meelelahutuslike numbrite kütkestavas jadas tutvume isiksustega, kes moodustavad kirju kassikogukonna. Hämmastaval kombel sarnaneb see kogukond millegipärast inimeste omale! Kasside öine vaatemäng on tempokas show, kus iga tegelaskuju näitab oma sisemaailma ning selle erinevaid tahke - uhkust, joviaalsust, melanhooliat või igatsust armastuse järele.

Lavastaja ja koreograafina inspireerib mind autori idee – arendan seda oma arusaamist mööda, minemata siiski algsest mõttest kuigi kaugele. „Cats“ on minu jaoks suur väljakutse - tegu on ju ikkagi kõigi aegade ühe populaarseima muusikaliga. Mind inspireerivad väga nii loo enda õrn poeetika kui muusikalise showbisnise ja füüsilise adrenaliinitekitamise vaheline sünergia.

Ootan väga koostöö algust Vanemuise artistidega, et selle lavastuse väga eriline maagia väga erilise teatrielamuse kogemiseks teie ette tuua.

Giorgio Madia

Lavastaja-koreograaf

Eesti keeles, inglise- ja soomekeelsete tiitritega

Esietendus 3. mail 2014 Vanemuise suures majas

Koostöös The Really Useful
Group Ltd. TM © 1980 RUG Ltd

CABARET

Muusikal kahes vaatuses

John Van Druteni näidendi ja Christopher Isherwoodi jutustuste ainetel

Libreto **Joe Masteroff**

Muusika **John Kander**

Laulusõnad **Fred Ebb**

Lavastaja **Roman Hovenbitzer** (Saksamaa)

Muusikajuht ja dirigent **Tarmo Leinatamm**

Dirigent **Lauri Sirp**

Kunstnik **Roy Spahn** (Saksamaa)

Valguskunstnik **Palle Palmè** (Rootsi)

Koreograaf **Winfried Schneider** (Saksamaa)

Osades **Tanja Mihhailova või Gerli Padar, Robert Annus või Juss Haasma, Hannes Kaljujärvi, Aivar Tommingas, Markus Luik või Simo Breede, Jaan Willem Sibul, Eva Püssa, Merle Jääger või Kaili Närep, Maria Kallaste, Pirjo Püvi või Helen Nõmm**

Aasta 1931. Berliinis, kus natsid on võimule tõusmas, kohtuvad noor ameerika kirjanik Cliff Bradshaw ja Kit Kat klubi tõusev staar, inglanna Sally Bowles. Noorte tärkava armastuse kõrval areneb teinegi armastuslugu: küpses eas preili Schneiderile teeb abieluettepaneku jõukas juudi puuviljakaupmees Herr Schultz. Aasta on aga 1931...

„Cabaret“ toob vaatajate ette meelelahutusest sõltuvuses oleva ühiskonna, kelle frivoolsetest ja kerge-meelsetest lõbustustest tulvil elu meenutab tantsu kuristiku serval. Kogu selle pillerkaari taustal tõstab vaikselt ja ähvardavalt pead natsionaalsotsialism, mis ei hooli üksik-inimese heaolust ega õnnest.

Eesti keeles, inglise- ja soomekeelsete tiitritega

Esietendus 20. oktoobril 2012
Vanemuise suures majas

Esietendus Nokia Kontserdimajas
27. oktoobril 2012

Disney ja Cameron Mackintoshi

MARY POPPINS

Muusikal kahes vaatuses

P. L. Traversi raamatu „Mary Poppins“ ja Walt Disney samanimelise filmi (1964) ainetel

Originaalmuusika ja laulusõnad **Richard M. Sherman ja Robert B. Sherman**

Libreto **Julian Fellowes**

Uued laulud, täiendav muusika ja laulusõnad **George Stiles ja Anthony Drewe**

Koostöös **Cameron Mackintoshiga**

Lavastaja **Georg Malvius** (Rootsi)

Muusikajuht ja dirigent **Tarmo Leinatamm**

Kunstnik **Iir Hermeliin**

Kostüümikunstnik **Ellen Cairns** (Šotimaa)

Valguskunstnik **Palle Palmé** (Rootsi)

Koreograaf **Cedric Lee Bradley** (USA)

Osades **Hanna-Liina Vösa või Nele-Liis Vaiksoo, Andres Mähar või Karol Kuntsel, Merle Jalakas või Eve Kivisaar, Hannes Kaljujärvi või Veikko Täär, Kristiina Raahel Uiga,**

Kaspar Kiisk, Külliki Saldre või Merle Jääger, Lauri Liiv või Simo Breede, Jaan Willem Sibul, Karmen Puis, Siiri Koodres, Katrin Kapinus, Janek Savolainen, Endel Kroon jt.

Idatuul toob Bankside perekonda Kirsipuude alleel uue lapsehoidja, ülimalt edeva, eneseteadliku ja maagiliste võimetega Mary Poppinsi. Bankside võsud Michael ja Jane satuvad koos temaga uskumatutesse seiklustesse. Paraku jääb Mary üksnes niikauaks, kuni tuul pöördub...

Eesti keeles, inglise- ja soomekeelsete subtiitritega

Esietendus 25. novembril 2011
Vanemuise suures majas

Richard Rodgers & Oscar Hammerstein

HELISEV MUUSIKA

Muusikal kahes vaatuses

Lavastaja **Ain Mäeots**

Muusikajuht ja dirigent **Tarmo Leinatamm**

Kunstnik **Riina Degtjarenko** (Eesti Draamateater)

Kostüümikunstnik **Gerly Tinn**

Valguskunstnik **Palle Palmé** (Rootsi)

Koreograaf **Antton Laine** (Soome)

Osades **Hanna-Liina Võsa, Jüri Lumiste või Raivo E. Tamm, Jaan Willem Sibul või Ain Mäeots, Eva Püssa või Maria Kallaste, Liisa Pulk, Karmen Puis, Külliki Saldre või Kais Adlas, Raivo Adlas, Karol Kuntsel või Rasmus Kull jpt**

Liigutav lugu noorest naisest, kes satub guvermandiks lesestunud kapten von Trappi paljulapselisse perre, on läbi Hollywoodi filmiversiooni (peaosades Julie Andrews ja Christopher Plummer) tuntud ja armastatud terves maailmas. Imekaunis muusika, head näitlejatööd ja lugu, mis paneb kaasa elama ja liigutab hingepõhjani – see ongi „Helisev muusika“.

Eesti keeles, inglise- ja soomekeelsete subtiitritega

Esietendus 27. novembril 2010

Vanemuise suures majas

Andrew Lloyd Webber & Tim Rice

EVITA

Muusikal kahes vaatuses

Tõlge **Peeter Volkonski, Hannes Villemson**

Lavastaja **Georg Malvius** (Rootsi)

Muusikajuht ja dirigent **Tarmo Leinatamm**

Kunstnik **Ellen Cairns** (Šotimaa)

Valguskunstnik **Palle Palmé** (Rootsi)

Koreograaf **Igor Barberic** (Horvaatia)

Osades **Evelin Võigemast** (Tallinna Linnateater), **Kalle Sepp, Vaiko Eplik, Aivar Tommingas, Anna Põldvee**

Muusikali sisuks on Argentiina presidendi Juan Peróni teise naise, Eva Peróni, elu jutustatuna teise moodsa ikooni, Che Guevara, poolt.

Eesti keeles, inglise- ja soomekeelsete tiitritega

Esietendus 27. novembril 2009

Nokia kontserdimajas Tallinnas

Esietendus 23. jaanuaril 2010

Vanemuise suures majas

Jim Jacobs / Warren Casey

GREASE

Muusikal kahes vaatuses

Lavastaja **Georg Malvius** (Rootsi)

Muusikajuht ja dirigent **Tarmo Leinatamm**

Kunstnik **Ellen Cairns** (Šotimaa)

Valguskunstnik **Palle Palmé** (Rootsi)

Koreograaf **Adrienne Abjörn** (Rootsi)

Osades **Getter Jaani või Meribel Määrsepp, Uku Suviste või Priit Strandberg, Piret Krumm** (Eesti Draamateater), **Karol Kuntsel, Kaia Oidekivi, Kethi Uibomägi, Kristiina Renser, Lauri Pesur, Ruudo Vaher, Taavi Paomets, Silver Laas, Maarius Pärn, Karl-Erik Tamme, Raahel Pilpak, Fredi Pärs, Madis Mäeorg jt**

Muusikali tegevus toimub 1959. aastal Rydell High Schoolis. Danny Zukol ja Sandy Dumbrowskil on olnud suvearmastus ning sügisel satuvad nad ootamatult samasse kooli. Kuidas on aga võimalik olla Burger Palace Boys'i nimelise greaserite kamba juht, kui oled armunud ülikaunisse kuid ülikorralikku tüdrukusse? Pettunud Sandy liitub tüdrukutekambaga Pink Ladies, sest maailma kõige lähedam poiss on muutunud tõeliseks jobuks...

On aeg pühkida tolmu oma nahkjakkidelt ja võtta ette reis aega „kus rohi oli rohelisem“! Aega, kus paha poiss Danny ja naabritüdruk Sandy armuvad üha uuesti ja uuesti! Kaasakiskuvad ja unustamatud hitid nooruse pöörasest energiast pulbitsevas „Grease'is“ - seal on hoogu, sära ja armastust!

Eesti keeles, inglise- ja soomekeelsete subtiitritega

Esietendus 4. mail 2013
Vanemuise suures majas

Maestro Eri Klasi meistrikursuste lõppkontsert

24. augustil 2013 kl 19 Tartu Jaani kirikus

Edvard Grieg *Peer Gynti süit nr 1 op. 46 ja nr 2 op. 55*

Antonin Dvořák *Sümfoonia nr 8 G-duur op. 88*

Vanemuise Sümfooniaorkester

Dirigeerivad kursustel osalejad

Korraldajad: Dirigentenforum des Deutschen

Musikrates ja Teater Vanemuine

Professor Jenny Anvelti meistrikursuste lõppkontsert

13. septembril 2013 kl 14 Tartu raekojas

Esinevad kursustel osalejad.

Vanemuise Sümfooniaorkestri ja Vanemuise kontserdimaja hooaja avakontsert

13. septembril 2013 kl 19 Vanemuise kontserdimajas

14. septembril 2013 kl 19 Riia Toomkirikus

Felix Mendelssohn. Oratoorium „Elias“

Krisjanis Norvelis (bass, Läti Rahvusooper)

Liisi Kasenõmm (sopran, Saksamaa)

Jovita Vaskevičiute (metsosopran, Leedu Rahvusooper)

Mati Turi (tenor)

Reigo Tamm (tenor)

Alger Ahuna (sopran)

Vanemuise Sümfooniaorkester ja ooperikoor,
Tartu Noortekoor

Dirigent Paul Mägi

Tartus toimuv kontsert on
Vanemuise teatri ja
Eesti Kontserdi koostööprojekt

KULDNE KLASSIKA

7. novembril 2013 kl 19 Vanemuise kontserdimajas

8. novembril 2013 kl 19 Estonia kontserdisaalis

Pjotr Tšaikovski Viulikontsert ja Sümfoonia nr 6

Christina Åstrand (viul, Taani)

Vanemuise Sümfooniaorkester

Dirigent Paul Mägi

Vanemuise teatri ja Eesti Kontserdi koostööprojekt

Vanemuise Sümfooniaorkestri adventikontsert

21. detsembril 2013 kl 18 Tartu Jaani kirikus

Vanemuise Sümfooniaorkester ja ooperikoor,
Tartu Noortekoor

Dirigent Lauri Sirp

MEMORY 2014

Muusikalikontsert

10. jaanuaril kl 19 Ugala teatris

11. jaanuaril kl 19 Vanemuise suures majas

12. jaanuaril kl 16 Vanemuise suures majas

18. jaanuaril kl 14 ja 19 Estonia kontserdisaalis

19. jaanuaril kl 16 Jõhvi kontserdimajas

Vanemuise Sümfooniaorkester

Dirigent Tarmo Leinatamm

Ooperigala

7. veebruaril 2014 kl 19 Vanemuise kontserdimajas

Pirjo Püvi (sopran)

Karmen Puis (sopran)

Jovita Vaskeviciute (metsosopran, Leedu RO)

Valentina Kremen (metsosopran)

Merunas Vitulskis (tenor, Leedu)

Koit Soasepp (bass, Soome RO)

Vanemuise Sümfooniaorkester ja ooperikoor

Dirigent Paul Mägi

Vanemuise teatri ja Eesti Kontserdi koostööprojekt

Eesti muusika päevad

10. aprillil 2014 kl 19 Estonia kontserdisaalis

Vanemuise Sümfooniaorkester

Dirigent Paul Mägi

Vanemuise Sümfooniaorkestri ja Vanemuise kontserdimaja hooaja lõppkontsert

16. mail 2014 kl 19 Vanemuise kontserdimajas

17. mail 2014 kl 19 Estonia kontserdisaalis

Vanemuise Sümfooniaorkester

Dirigent Paul Mägi

Vanemuise teatri ja Eesti Kontserdi koostööprojekt

Vanemuise sümfooniaorkestri tasuta suvekontsert

27. juulil kl 20 Kassitoome orus Tartus

Dirigent Paul Mägi

“Ei ole oluline, mis
nime sa kannad,
vaid see, millise jälje
sa oled inimestesse
jätnud. Vanemuise
ballett loodab, et
meie jälg on rikastav
ja positiivne.”

Mare Tommingas
Vanemuise balletijuht

Aleksander Glazunov

RAIMONDA

Ballett

Koreograaf-lavastaja **Jelena Pankova**
(Venemaa)

Lavastuses kasutatakse **Marius Petipa**
ja **Aleksander Gorski** algupäraseid
koreograafilisi stseene.

Muusikajuht ja dirigent **Erki Pehk**

Dirigent **Lauri Sirp**

Lavakujundus ja kostüümid
Charles Cusick-Smith (Šotimaa) ja
Philip Ronald Daniels (Suurbritannia)

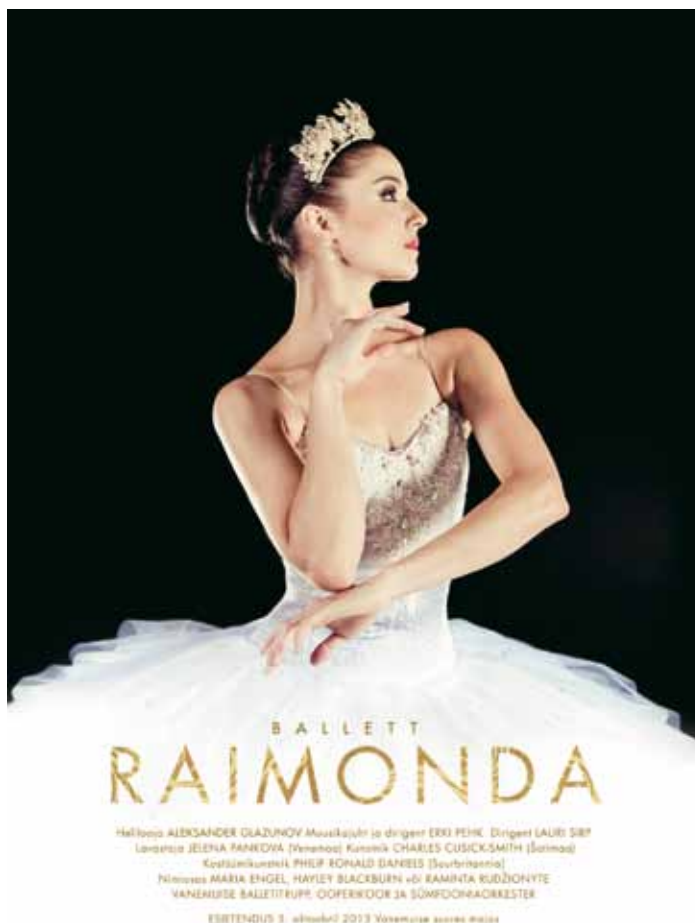
Nimiosas **Maria Engel, Hayley
Blackburn või Raminta Rudžionyte**

Osades **Vanemuise balletitrupp,
Vanemuise Tantsu- ja Balletikooli
õpilased, Vanemuise ooperikoor ja
sümfooniaorkester**

Kaunis Raimonda pannakse mehele Jean de Brienne'le, tema süda aga ei kuulu oma abikaasale. Hetkel, mil Raimonda esmakordselt kohtub saratseen Abderahmaniga, toimub vastastikune äratundmine. Lavastus lõpeb traagiliselt: Jean de Brienne tapab Abderahmani. Kusagil teises ajas on aga võimalus, et armastajad lõpuks kohtuvad.

1898. aastal Peterburi Maria Teatris loodud „Raimondat“ peetakse 19. sajandi viimaseks „suureks“ balletiks, millest on saanud klassikalise balleti kuldaja üks sümboleid. Kuigi Marius Petipa ja Aleksander Glazunovi vaheline koostöö oli keeruline, saatis balletti Venemaal tohutu menu. Hilisema aja kuulsaimad lavastused on pärit Mihhail Fokinilt Ballets Russes'ile ja Anna Pavlovale, George Balanchine'ilt ja Konstantin Sergejevilt Kirovi Balletile, Rudolf Nurejevilt Ameerika Balletiteatrile ja Pariisi Ooperi Balletile ning Juri Grigorovitšilt Moskva Suurele Teatrile.

**Esietendus 5. oktoobril 2013
Vanemuise suures majas**

Originaalis on „Raimonda“ kolmevaatuseline, särav ja värviline. Kui üldse midagi, siis heidetakse sellele balletile aeg-ajalt ette süžeealist nõrkust. Mis on Teie lavastuses teistmoodi kui tavaliselt?

Jelena Pankova:

“Mis selles materjalis võiks inimesi köita? Ma arvan, et eelkõige imeline muusika. Mulle on alati tundunud, et muusika on originaalsisuga justkui vastuolus – see ballett on kaunite divertissementide tulevärk, aga muusikas on selge dramaatiline ülevus, mis sisus selgel kujul ei avaldu. Ma ei loo uut teost, kuid 3-vaatuselisest balletist saab 2-vaatuseline, samas hoian ilmtingimata alles Marius Petipa suurepärase koreograafia. Lugu saab traagilisem ja elusam ning kõik kokku on üks väga ilus klassikaline ballett.”

CASANOVA

Tantsulavastus

Koreograaf-lavastaja, lavakujundus, muusikaline kujundus **David Sonnenbluck** (Belgia)
Muusika **Vivaldi, Mozart, Typsi, traditsiooniline araabia muusika**

Kostüümid **David Sonnenbluck, Mare Tommingas**

Valguskujundus **Andres Sarv ja Imbi Mälik**
Osades **Colin Thomas Maggs, Julia Litvinenko, Hayley Blackburn, Anthony Maloney, Vanemuise balletitrupp**

„Casanova” loos on ilma peitmata, päris avalikult sees kõik see, mis teeb inimesest Casanova. Võib meenutada teda kui kirjandus- ja filmitegelast. Võib arutleda selle üle, miks ka tänapäeval on inimesi, kes teisi oma osava suhtlemisega meelitavad, kuid tühja hingega peletavad. On kindlaks tehtud, et armumise ajal toodab otsmikusagara ajukoor looduse võimsamaid erguteid: dopamiini ja noradrenaliini. Kui need hormoonid ajus laiali valguvad, tekitab see keskendunud tähelepanu, tohutut energiat, motiveeritust tasu saamiseks, rõõmsameelsust ja isegi hullust. Need ongi ju romantilise armastusega seotud tunded. Seda Casanova ju jahtiski. Tunne ja energia, mis jahi käima panevad, on Vanemuise balletis sada protsenti sees. Sonnenbluck ja trupp on tabanud casanovalikkuse tuuma ning annavad seda väljendusrikkalt ja nakatavalt edasi.

Kristiina Garancis „Lennukalt lohakas tuulelohe”, Sirp

Esietendus 12. märtsil 2011 Vanemuise väikeses majas

Ajast aega on Casanova saatus tekitanud inimkonnas ihalust ilu järele. See skandaalne veneetslane polnud mitte ainult seikleja, petis ja vabamõtleja, nagu teda tavaliselt kujutatakse, vaid ka poeet, memuaarikirjanik, filosoof ja muusik. Sellest lähtudes on David Sonnenbluck loonud nii stiili kui muusika poolest ajatu balleti – see on ühtlasi nii barokne kui kaasaegne.

KAUNITAR JA KOLETIS

Ballett

Aleksander Glazunov, Joaquín Turina
ja Malcolm Arnoldi muusikale

Muusikajuht ja dirigent **Lauri Sirp**

Lavastaja-koreograaf **Silas Stubbs**

Lavakunstnik **Iir Hermeliin**

Kostüümikunstnik **Louise Flanagan**
(Suurbritannia)

Osades **Hayley Blackburn,**
Anthony Maloney, Lawrence Massie,
Brandon Alexander, Julia Litvinenko,
Maria Engel, Aivar Kallaste,
Janek Savolainen jt

Kaunis ja kurb muinasjutt, kus lavastaja ja kunstnike visuaalselt nauditavas koostöös põimuvad minevik ja kaasaeg.

„Muinasjutt kaunist tütarlastest, kes hakkas armastama koletist, on esitatud raamjutustusena 19. sajandi algusest: koletise asemel on orvuks jäänud ja tulekahjus kannatada saanud nāoga Adam, keda ühiskond – kool – tõrjub tema välimuse pärast; kaunitar on rikkast ja hea positsiooniga perekonnast Belle, kes leiab Adamilt tuge oma romantilistele unistustele. /.../Nii koorubki esmapilgul lihtsast, kurva lõpuga loost hoolsamal vaatlemisel välja sotsiaalse nārviga mõtlemapanev jutustus üksindusest, erinevuse vägivaldaga tõrjumisest, hoolimisest ja halastusest. Kuigi Stubbsi ballett ei kiiska silmipimestavalt, on see nagu selges vees sillerdav pärl, mis lummab oma vormi puhtuse ja lihtsusega.“

Heili Einasto „Ballett nagu vees sillerdav pärl“, Postimees

Esietendus 9. märtsil 2013 Vanemuise suures majas

THRILLER - TRIBUTE TO MICHAEL JACKSON

Lavastaja ja koreograaf **Cedric Lee Bradley** (USA)

Muusikajuht ja dirigent **Tarmo Leinatamm**
Kunstnik **Mare Tommingas**

Valguskunstnik **Palle Palmè** (Rootsi)

Video- ja arvutigraafika **Janek Savolainen**
Graffiti Pirados Studios

Osalevad **Semy, Tanja Mihhailova, Gerli Padar, Ilmar Madison, Rein Kahro, Remi Teras, Martti Meumers, Kaire Vilgats, Dagmar Oja, Maiken, Susan Lilleväli**, live-band ja Vanemuise balletiartistid!

Vanemuine jätkab oma 2009. aastal alguse saanud säravate kontsert-tantsuetenduste traditsiooni - „Queen“, „ABBA“ ja nüüd - „Thriller“!

„Viis, kuidas publikut ahhetama panna, on kunst omaette. See väga keeruline kunst ongi tegelikult lavastuse „Thriller – Tribute to Michael Jackson“ olemus. Või nagu Michael selle sõnastas: „Ära peatu enne, kui sul on saanud küllalt!““

Cedric Lee Bradley, lavastaja

Esietendus 7. juunil 2013
Vanemuise suures majas

Tantsulavastus

„ARMASTUSEGA, BESS“

Helilooja **Philip Glass**

Koreograaf-lavastaja **Marika Aidla**

Stsenarist **Marika Aidla ja Katrin Pärn**

Kunstnik **Maarja Meeru**

Osades **Bess – Katrin Pärn ja Rita Dolgihh, kuninganna Mary ja Lettice Knollys – Maria Engel, Leicesteri krahv – Anthony Maloney ja Essexi krahv – Colin Maggs**

Lavastus „Armastusega, Bess“ ühendab draamat ja tantsu ning põhineb kuninganna Elisabeth I eluloolistel faktidel. Kuidas olla korraga naine, valitseja, naisvalitseja? Kuidagi ei pääse mööda ka Shakespeare'i sonetidest.

ÕHTU STRAUSSIGA

Muusikajuht ja dirigent **Lauri Sirp**
Lavastaja-koreograaf **Fabrice Gibert**
Libreto **Aivar Tommingas**
Kujundus **Mare Tommingas**
Osalevad **Vanemuise solistid, ooperikoor ja ballett**

Johann Strauss! Geniaalne ja surematu helilooja, kelle meloodiad tõusevad pähe nagu kihisev šampanja ja panevad igatsema romantika, kahisevate kleidisabade ja uhkete ballisaalide järele! „Soovin, et vaatajad unustaksid kaheks tunniks väsitava moodsa ajastu, milles elame. Minu jaoks on Straussi muusika võimalus pageda reaalsusest unistustesse... Inimhing lihtsalt vajab kaunist hetke taastumiseks!“, ütleb lavastaja Fabrice Gibert.

Fabrice Gibert'i eesmärk aidata inimestel unustada argielu on saavutatud. Tantsuline kontsertlavastus annab võimaluse nautida Johann Straussi aegumatut heliloomingut. Pingeliste lõbusate hetkede vaheldudes on võimalus jälgida loo lahtirullumist balletitrupi ja meisterlike solistide esituses. /.../ Gibert'i koreograafia on väga nüansirikas, pakkudes humoorikaid vahepalasid ja ka draamatilisusest nõretavaid esitusi, mis koos Straussi muusika ja ooperisolistide etteastetega põimuvad tervikuks.

Marianne Pisukov "Glamuurne õhtu surematu Straussiga!",
Tartu Postimees

Esietendus 30. novembril 2012
Vanemuise väikeses majas

Pjotr Tšaikovski

PÄHKLIPUREJA

Ballett

Libreto Elsa Beskovi lasteraamatu "Petters och Lottas jul" ("Petteri ja Lotta jõulud") ainetel Pär Isberg ja Erik Näslund

Koreograaf-lavastaja **Pär Isberg**
(Rootsi)

Muusikajuht ja dirigent **Lauri Sirp**
Lavakujundus **Bo-Ruben Hedwall**
(Rootsi)

Kostüümid **Ann-Mari Anttila** (Rootsi)
Valguskunstnik **Torkel Blomkvist**
(Rootsi)

Osades **Matthew Jordan, Benjamin Kyprianos, Raminta Rudžionyte, Janika Suurmets, Rita Dolgiyh, Julia Kaškovskaja, Hayley Blackburn, Julia Litvinenko, Silas Stubbs jt.**

Pjotr Tšaikovski imekauni muusikaga jõulumuinasjutt on osake jõulutundest. Ballett, mida etendatakse igal aastal just jõulude ja aastavahetuse paiku, äratav ühtviisi vaimustust nii lastes kui täiskasvanutes – süda põksub vaheldumisi põnevusest ja hingeliigutusest.

Kaks orbu, Petter ja Lotta, elavad koos oma tädide Pruuni, Rohelise ja Lillaga. See on nende esimene koosveedetud jõuluaeg, kus lapsed saavad ise minna metsast jõulukuuske tooma ja seda hiljem ehtida.

Jõuluettevalmistused on täies hoos. Paljud sellest salapärasest saginast on lastele arusaamatu, kuna nad ei ole kunagi varem jõule pidanud. Tulevad külalised, ilmub Jõulusokk kingitustega... Lotta saab endale jõulusoku pea kujulised pähklitangid ja Petter kepphobuse.

Kui külalised on ära läinud, on ka lastel aeg magama minna ja siis alles tõeliselt salapäraseks lood juhtuma hakkavad...

Esietendus 26. novembril 2004
Vanemuise suures majas

Nikolai Nossov

TOTU KUUL

Fantastiline ulmemuinasjutt

Tõlge **Iko Maran**

Dramatiseering **Sven Karja**

Lavastaja **Kaili Viidas** (Endla)

Kunstnik **Kristina Lõuk**

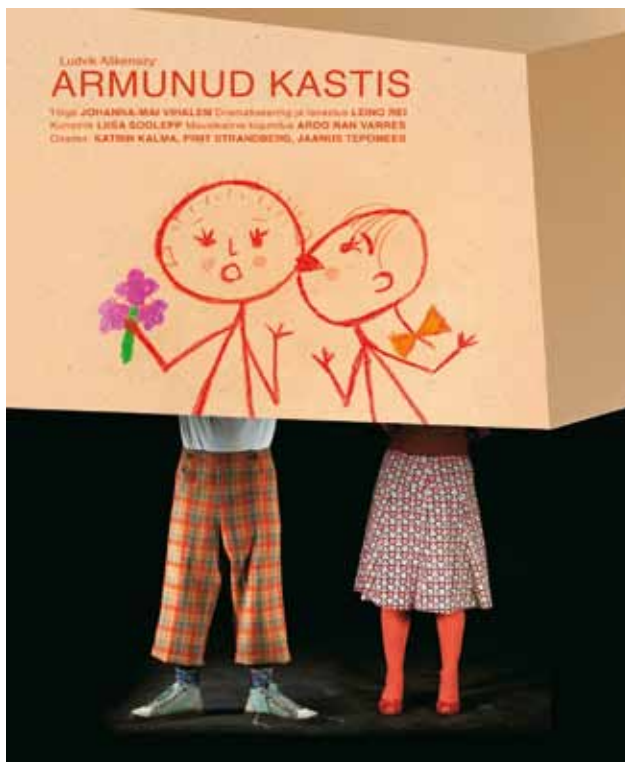
Osades **Priit Strandberg, Rein Pakk, Ragne Pekarev, Ott Sepp, Aivar Kallaste, Jaanus Tepomees, Hendrik Vissel**

„Totu kuul“ on kaasahaarav, lustakas ja seikluslik ulmemuinasjutt, mis kirjutatud juba pool sajandit tagasi. Sellel põhjusel pakuvad marakann Totu ja tema kentsakate sõprade humoorikad seiklused Kuul piisavalt nalja ja äratundmisrõõmu nii suurematele kui väiksematele vaatajatele.

Päikeselinna marakannid on otsustanud Kuule sõita, ehitanud vägeva kosmoselaeva ja pannud kokku parima lennumeeskonna eesotsas Taibuga. Kuid nagu muinasjuttudes ikka, ei lähe kõik nii nagu plaanitud. Mis saab siis, kui lennumeeskonnast väljajäetud vähem taibukad Totu ja Pontsu otsustavad öösel salaja raketti hiilida? Kas nad saavad kosmosereisi ikkagi kaasa teha? Kas marakannid avastavad enda ja Kuu kohta midagi uut ja põnevat? Milline on Kuu? Kas kuukad on olemas? Algab ulmeline rännak, mida saadavad nii lustakad kui ka üsnagi ohtlikud seiklused.

Totu ja Pontsu fantastiline reis on koomiline ja mõtlemapanev jutustus, milles kentsakad ja ootamatud olukorrad tekivad enamasti Päikeselinna marakannide ja Kuu elanike erineva elukorralduse tõttu.

Esiatendus 16. novembril 2013
Vanemuise väikeses majas

Ludvik Aškenazy

ARMUNUD KASTIS

Tõlge **Johanna-Mai Vihalem**

Dramatiseering ja lavastus **Leino Rei**

Kunstnik **Liisa Soolepp**

Muusikaline kujundus **Ardo Ran Varres**

Osades **Katrin Kalma, Priit Strandberg, Jaanus Tepomees**

JOŽKA: Niisiis, kas te olete abielus?

TAADIKE: Mis jutt see on, me oleme ju lapsed.

JOŽKA: Selge. Kui sa teda ära võtta ei taha, ei saa te ka koos kastis elada. Lase aga heaga jalga. Mis mängu sa siin mängid?

TAADIKE: Kõige rohkem meeldib mulle sõda mängida. Aga taotlen rahu! Politseid mängin ka hea meelega.

JOŽKA: Siis lase siit jalga.

MEMMEKE: Aga mina mängin hea meelega isa ja ema. Härra, palun laske meil siin elada. Ja jätke palun meile see mööbel. Ega see teilt tükki küljest võta?

JOŽKA: Lööme käed. Elage siin kaua ja vaadake kardinaid. Kui meel kurvaks läheb, pange televisor mängima. Kui meel täitsa kurb on, kutsuge külla must, elektrilise sabaga kass.

Populaarse tšehhi kirjaniku Ludvik Aškenazy (1921-1986) loomingust moodustavad ühe osa muhedad lastejutud, mõned neist on pool sajandit tagasi ilmunud ka eesti keeles.

„Armunud kastis“ teeb mängu ja seikluste kaudu sissevaate täiskasvanute maailma, pakkudes lastele samastumise rõõmu ja -valu ning äratades täiskasvanutes kõditava mälestuse esimesest armumisest.

Miks on nii, et mõned sõbrad on lubatud, aga mõned ei ole?

Miks ühega võib mängida, aga teisega ei tohi?

Kes valib lapsele sõpru?

Millal tohib oma tunnete üle ise otsustada?

Lavastus vanusele 5+

Esiatendus 8. septembril 2013
Teatri Kodus

VÄIKESE ONU SAAGA

(Sagan om den lilla farbrorn)

Lastelavastus Barbro Lindgreni raamatu järgi

Dramatiseering **Lars-Erik Brossner,**

Tomas von Brömssen

Muusika **Lars-Erik Brossner**

Tõlkija **Tiina Mullamaa**

Lavastaja **Finn Poulsen** (Rootsi)

Kunstnik **Gunnar Steneby** (Rootsi)

Osades **Hannes Kaljufjärv, Andres Mähar, Monika Ruusmaa või Helena Uleksin ning keelpillikvartett: Eva-Maria Sumera või Laura Miilius, Hille Niilisk või Triinu Raudver-Tamm, Merike Ots või Hanno-Mait Maadra, Heli Ilumets**

1996. aastal esietendus Vanemuises lastele „Väikese onu saaga“, kus tol korral mängisid peaosil Hannes Kaljufjärv, Aivar Tommingas ning Anneli Kuusk.

Aastad on möödunud ja toonastest lastest, kes saalis seda lugu hinge kinni pidades jälgisid,

on saanud suured inimesed ja lapsevanemad. Nüüd on uute laste kord elada kaasa Väikese Onu sõbraotsingutele – tunda tema pärast muret ja rõõmustada koos temaga. Lihtne, siiras ja soe lugu liigutab ühtviisi nii lapsi kui täiskasvanuid.

Esietendus
16. septembril 2011
Teatri Kodus

Sven Nordqvist

PETTSON JA FINDUS

Lavastaja **Marko Mäesaar**

Tõlge **Ülle Kiivet**

Kunstnik **Liisa Soolepp**

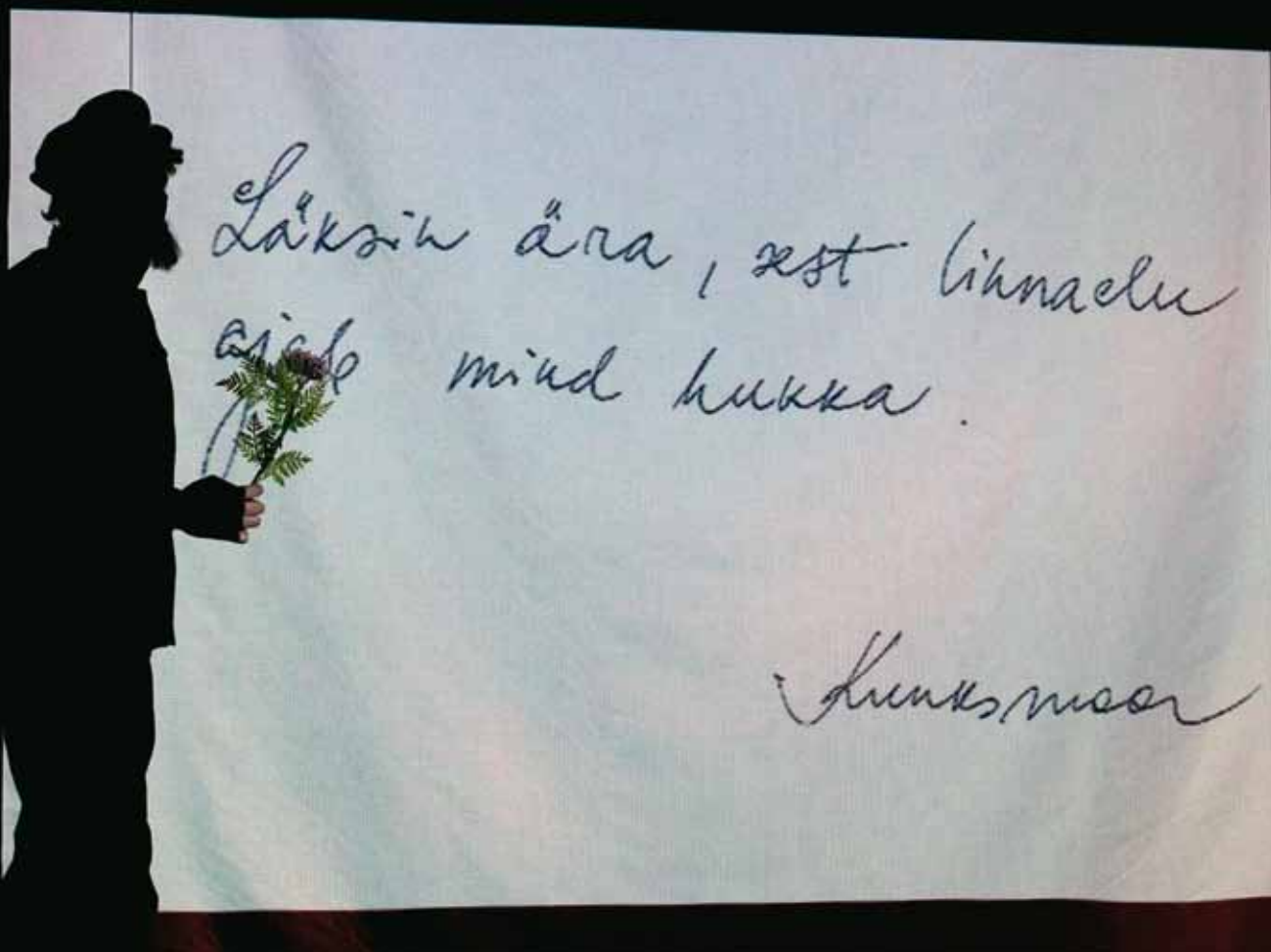
Dramatiseerija **Jonas Svensson**

Osades **Karol Kuntsel ja Ott Sepp**

Pettson on üksik vanamees, kes elab oma metsatalus. Ühel kaunil päeval helistatakse tema ukse taga kella ja sisse astub... kingitus ise! Ei saa öelda, et Pettson poleks üllatunud, kui kingikastist ilmub kass. Küsimustele, kuidas vanamehest ja kassist sõbrad saavad ning miks on parem olla kahekesi kui üks, võivad väikesed vaatajad leida vastuseid Teatri Kodus etenduvast lastelavastusest „Pettson ja Findus“.

Esietendus 7. septembril 2012
Teatri Kodus

KUNKSMOORIMÄNG

Aino Perviku "Kunsmoori" ainetel

Lavastaja **Janek Savolainen**

Kunstnik **Liina Unt**

Valguskujundus **Tauri Kötsi**

Osades **Maria Soomets, Maarius Pärn, Aivar Kallaste, Julia Kaškovskaja, Katariina Renate Parksepp**

„Kas teile on teada ka igavese nooruse saladus?“ küsis keegi. „Muidugi,“ vastas Kunsmoor tähtsalt. Noor ajakirjanik, kes enne Kunsmoori käest nina peale oli saanud, küsis nüüd mürgiselt: „Miks te seda saladust siis enda juures ei kasuta?“ Kunsmoor vaatas noorele ajakirjanikule otsa, nii et sellel külmajudinad üle selja jooksid, ja ütles: „Kui ma oma nooruse tagasi toaksin, kaotaksin ma sellega kõik elu jooksul kogutud tarkused ja kogemused. Olen parema meelega vana tark nõiamoor kui noor lollepea.“

„Kunsmoorimäng“ on tõsieluliste probleemidega lugu heast nõiamoorist ja tema sõprusest meremees Trummiga.

Esietendus 24. märtsil 2012
Teatri Kodu

Robert Vaidlo

KESSU JA TRIPP

Lavastaja **Kristo Toots**

Kunstnik **Maarja Meeru**

Valguskujundus **Martin Meelandi**

Osades **Liisa Pulk, Martin Kõiv, Maarius Pärn**

Kessu on üks tavaline lühemat kasvu plikatirts. Tripp on punasevalgevöödlise tuttmütsi ja keerdus ninaga sus-sides kloun, kes elab suures raamatus tsirkusepildi peal. Tripp on Kessu ustav sõber ja mängukaaslane. Elavad nad kuskil-miskil puiestel tumerohelisega valgeks värvitud helekollases majas. Südalinna poolt minnes vasakut kätt ja südalinna poolt tulles samuti vasakut kätt.

Armastatud lasteraamatust ja teleekraanilt tuttavad tegelased seikleavad sedakorda Teatri Kodu hubases saalis.

Esietendus 19. novembril 2011
Teatri Kodu

Janno Põldma / Heiki Ernits /
Priit Pajusaar / Leelo Tungal

DETEKTIIV LOTTE

Lastemuusikal kahes vaatuses

Laulusõnad **Leelo Tungal**

Lavastaja **Ain Mäeots**

Muusikajuht ja dirigent **Tarmo Leinatamm**

Kunstnik **Iir Hermeliin**

Osades **Gerli Padar, Robert Annus, Veikko Täär, Maria Soomets, Adeele Sepp (Ugala), Margus Jaanovits või Marko Mäesaar, Jaan Willem Sibul või Ain Mäeots, Tanel Jonas, Markus Luik, Märt Jakobson jt**

Vanemuise ooperikoor, Vanemuise Tantsu- ja Balletikooli õpilased, Vanemuise Sümfooniaorkester ja bänd

Lotte seiklused jätkuvad! Sedakorda püüab koeratüdruk Lotte välja mõelda, kelleks ta suurena saada võiks ning algav päev annab talle suurepärase idee, sest ootamatult läheb kaotsi isa Oskari leiutatud suhkrumasin. Lotte ja ta sõber Bruno ei jää käed rüpes istuma, vaid otsustavad hakata detektiivideks ning suhkrumasinna üles otsida.

Esiatendus 28. novembril 2008
Vanemuise suures majas

Janno Põldma

LOTTE JÕULUPIDU

Lastekontsert kahes osas

Muusikajuht ja dirigent **Tarmo Leinatamm**

Lavastaja **Ain Mäeots**

Kujundus **Iir Hermeliin**

Koreograaf **Janek Savolainen**

Osalevad **Gerli Padar, Hanna-Liina Võsa, Getter Jaani, Merle Jalakas, Aivar Tommingas, Priit Strandberg, Jaan Willem Sibul jt ning Vanemuise sümfooniaorkester ja bänd**

Lottel on jõulude eel plaanis oma sõbrad kuuse ümber kokku kutsuda ja laulda jõuluvanale mõned toredad laulud. Külla on lubanud tulla nii Mary Poppins kui perekond Banks Inglismaalt, samuti von Trappide pere Austriast, Oskar, Adalbet ning doktor Ave Leiutajateküllast, haldjas lavastusest "Nukitsamees", Getter Jaani ja paljud-paljud teised.

Esiatendus 6. detsembril 2012
Vanemuise suures majas

KULDVÕTMEKESE LUGU

Tantsulavastus lastele

Lavastaja-koreograaf ja kunstnik

Mare Tommingas

Muusikaline kujundus **Mare Tommingas ja Julia Litvinenko**

Valguskujundus **Martin Meelandi**

Helirežissöör **Toivo Tenno**

Vanemuise Tantsu- ja Balletikooli juhataja **Elena Poznjak-Kõlar**

Osades **Aivar Kallaste, Siim Sander Sonn või Kaspar Kiisk, Oliver Aunbaum, Veronika Schmidt, Heleri Savolainen, Valeria Radionova või Andra Palla, Diana Lanevskaja, Kairi Kilgi, Lisabet Loigu jt**

Buratino on tegelane vene kirjaniku Aleksei Tolstoi lasteraamatust "Kuldvõtmeke ehk Buratino seiklused", kelle tegelaskuju on loodud Itaalia kirjaniku Carlo Collodi pika-

ninalise puunuku Pinocchio otsesel eeskujul. Seekordne lugu Buratinost jutustatakse väikestele vaatajatele tantsukeeles.

"Mare Tommingase lavastuses on Buratino kuldvõtmekeste otsingud, kaotamised ja leidmised rullitud lahti nii klassikalises kui ka vabatantsus. Lavastuses osalevate Vanemuise tantsu- ja balletikooli õpilaste esituses ei ole eriti tunda lapselikkust, nad tantsivad oskuslikult. Loomulikult on lavastuses lapselikku rõõmu ja siirust, mille tõttu on lastelavastusi alati värskendav vaadata – seal meenub, kui lihtne on tunda rõõmu pisiasjadest ning kui siiras võib maailm olla."

Marianne Pisukov "Buratino seikleb tantsude keeles", Tartu Postimees

Esietendus 14. veebruaril 2013
Teatri Kodu

Pjotr Tšaikovski

PÄHKLIPUREJA

Ballett

Libreto Elsa Beskovi lasteraamatu "Petters och Lottas jul" ("Petteri ja Lotta jõulud"), ainetel Pär Isberg ja Erik Näslund

Koreograaf-lavastaja **Pär Isberg** (Rootsi)

Muusikajuht ja dirigent **Lauri Sirp**
Lavakujundus **Bo-Ruben Hedwall** (Rootsi)

Kostüümid **Ann-Mari Anttila** (Rootsi)
Valguskunstnik **Torkel Blomkvist** (Rootsi)

Osades **Matthew Jordan, Benjamin Kyprianos, Raminta Rudžionyte, Janika Suurmets, Rita Dolgiyh, Julia Kaškovskaja, Hayley Blackburn, Julia Litvinenko, Silas Stubbs jt.**

Pjotr Tšaikovski imekauni muusikaga jõulumuinasjutt on osake jõulutundest. Ballett, mida etendatakse igal aastal just jõulude ja aastavahetuse

paiku, äratav ühtviisi vaimustust nii lastes kui täiskasvanutes - süda põksub vaheldumisi põnevusest ja hingeliigutusest.

Kaks orbu, Petter ja Lotta, elavad koos oma tädi Pruuni, Rohelise ja Lillaga. See on nende esimene koosveedetud jõulu-aeg, kus lapsed saavad ise minna metsast jõulukuuske tooma ja seda hiljem ehtida. Jõuluettevalmistused on täies hoos. Paljugi sellest salapärasest saginast on lastele arusaamatu, kuna nad ei ole kunagi varem jõule pidanud. Tulevad külalised, ilmub Jõulusokk kingitustega...Lotta saab endale jõulusoku pea kujulised pähkli tangid ja Petter kepphobuse.

Kui külalised on ära läinud, on ka lastel aeg magama minna ja siis alles tõeliselt salapärased lood juhtuma hakkavad...

Esietendus 26. novembril 2006
Vanemuise suures majas

Disney ja Cameron Mackintoshi

MARY POPPINS

Muusikal kahes vaatuses

P. L. Traversi raamatu „Mary Poppins“ ja Walt Disney samanimelise filmi (1964) ainetel

Originaalmuusika ja laulusõnad **Richard M. Sherman ja Robert B. Sherman**
Libreto **Julian Fellowes**

Uued laulud, täiendav muusika ja laulusõnad **George Stiles ja Anthony Drewe**
Koostöös **Cameron Mackintoshiga**

Lavastaja **Georg Malvius** (Rootsi)

Muusikajuht ja dirigent

Tarmo Leinatamm

Kunstnik **Iir Hermeliin**

Kostüümikunstnik **Ellen Cairns**

(Šotimaa)

Valguskunstnik **Palle Palmé** (Rootsi)

Koreograaf **Cedric Lee Bradley** (USA)

Osades **Hanna-Liina Vösa või Nele-Liis Vaiksoo, Andres Mähar või Karol Kuntsel, Merle Jalakas või Eve Kivisaar, Hannes Kaljupärv või Veikko Täär, Kristiina Raahel Uiga, Kaspar Kiisk, Külliki Saldre või Merle Jääger, Lauri Liiv või Simo Breede, Jaan Willem Sibul, Karmen Puis, Siiri Koodres, Katrin Kapinus, Janek Savolainen, Endel Kroon jt.**

Idatuul toob Bankside perekonda Kirsipuude alleel uue lapsehoidja, ülimalt edeva, eneseteadliku ja maa-
giliste võimetega Mary Poppinsi. Bankside võsud Michael ja Jane satuvad koos temaga uskumatutesse seiklustesse. Paraku jääb Mary üksnes niikauaks, kuni tuul pöördub...

Eesti keeles, inglise- ja soomekeelsete subtiitritega

Esietendus 25. novembril 2011
Vanemuise suures majas

Richard Rodgers & Oscar Hammerstein

HELISEV MUUSIKA

Muusikal kahes vaatuses

Lavastaja **Ain Mäeots**

Muusikajuht ja dirigent **Tarmo Leinatamm**

Kunstnik **Riina Degtjarenko** (Eesti Draamateater)

Kostüümikunstnik **Gerly Tinn**

Valguskunstnik **Palle Palmé** (Rootsi)

Koreograaf **Antton Laine** (Soome)

Osades **Hanna-Liina Vösa, Jüri Lumiste või Raivo E. Tamm, Jaan Willem Sibul või Ain Mäeots, Eva Püssa või Maria Kallaste, Liisa Pulk, Karmen Puis, Külliki Saldre või Kais Adlas, Raivo Adlas, Karol Kuntsel või Rasmus Kull jpt.**

Liigutav lugu noorest naisest, kes satub guvermandiks lehestunud kapten von Trappi paljulapselisse perre, on läbi Hollywoodi filmiversiooni (peaosades Julie Andrews ja Christopher Plummer) tuntud ja armastatud terves maailmas. Imekaunis muusika, head näitlejatööd ja lugu, mis paneb kaasa elama ja liigutab hinge-
põhjani – see ongi „Helisev muusika“.

Eesti keeles, inglise- ja soomekeelsete subtiitritega

Esietendus 27. novembril 2010
Vanemuise suures majas

2013 SEPTEMBER

2.-8.09 DRAAMAFESTIVAL

K	4. 9	🕒 19	MARIA STUARDA	VM
P	8. 9	🕒 12	ARMUNUD KASTIS Esiatendus!	TK
T	10. 9	🕒 19	MUSTA PORI NÄKKU	SM
T	10. 9	🕒 19	HÄRRASMEES	Sadam
K	11. 9	🕒 18	ARMUNUD KASTIS	TK
K	11. 9	🕒 19	KALENDRITÜDRUKUD	SM
N	12. 9	🕒 19	KADUNUD KÄSI	Sadam
N	12. 9	🕒 19	GREASE	SM
R	13. 9	🕒 19	GREASE	SM
R	13. 9	🕒 19	HOOAJA AVAKONTSERT	VKM
R	13. 9	🕒 19	VIHMAMEES	VM
L	14. 9	🕒 19	THRILLER – Tribute to Michael Jackson	SM
L	14. 9	🕒 19	REMONDIMEES	Sadam
P	15. 9	🕒 12	ARMUNUD KASTIS	TK
P	15. 9	🕒 16	THRILLER – Tribute to Michael Jackson	SM
T	17. 9	🕒 19	PAPLID TUULES	VM
K	18. 9	🕒 19	PAANIKA	Sadam
N	19. 9	🕒 11	ARMUNUD KASTIS	TK
N	19. 9	🕒 18	ARMUNUD KASTIS	TK
N	19. 9	🕒 19	MARIA STUARDA	VM
N	19. 9	🕒 19	ÜKSILDANE LÄÄS	Sadam
R	20. 9	🕒 19	CABARET	SM
R	20. 9	🕒 19	REMONDIMEES	Sadam
L	21. 9	🕒 12	PETTSON JA FINDUS	TK
L	21. 9	🕒 19	VIHMAMEES	VM
P	22. 9	🕒 12	PETTSON JA FINDUS	TK
P	22. 9	🕒 16	MUSTA PORI NÄKKU	SM
N	26. 9	🕒 11	PETTSON JA FINDUS	TK
N	26. 9	🕒 18	PETTSON JA FINDUS	TK
N	26. 9	🕒 19	ELLING	Sadam
R	27. 9	🕒 11	PETTSON JA FINDUS	TK
R	27. 9	🕒 19	TRUBADUUR (reserveeritud)	SM
L	28. 9	🕒 19	HEA PÕHJATUULE VASTU Esiatendus!	VM
L	28. 9	🕒 19	PAANIKA	Sadam
P	29. 9	🕒 16	KALENDRITÜDRUKUD	SM
P	29. 9	🕒 16	HÄRRASMEES	Sadam

RINGREISID

E	2. 9	🕒 19	PAPLID TUULES	Rakvere Teater
T	3. 9	🕒 19	PAPLID TUULES	Ugala Teater
K	4. 9	🕒 19	PAPLID TUULES	Paide Kultuurikeskus
N	5. 9	🕒 19	PAPLID TUULES	Võru KANNEL
R	6. 9	🕒 19	PAPLID TUULES	Salme Kultuurikeskus
L	7. 9	🕒 19	PAPLID TUULES	Salme Kultuurikeskus
P	8. 9	🕒 19	PAPLID TUULES	Endla teater
L	14. 9	🕒 19	HOOAJA AVAKONTSERT	Riia Toomkirik

2013 OKTOOBER

T	1. 10	🕒 19	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM
K	2. 10	🕒 11	KESSU JA TRIPP	TK
K	2. 10	🕒 18	KESSU JA TRIPP	TK
K	2. 10	🕒 19	REMONDIMEES	Sadam
N	3. 10	🕒 19	PAPLID TUULES	VM
R	4. 10	🕒 19	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM
R	4. 10	🕒 19	ELLING	Sadam
L	5. 10	🕒 19	RAIMONDA Esiatendus!	SM

L	5. 10	🕒 19	VIHMAMEES	VM
L	5. 10	🕒 19	TAPPA LAULURÄSTAST	Sadam
P	6. 10	🕒 12	ARMUNUD KASTIS	TK
P	6. 10	🕒 16	HÄRRASMEES	Sadam
P	6. 10	🕒 19	MUSTA PORI NÄKKU	SM
T	8. 10	🕒 19	GREASE	SM
K	9. 10	🕒 11	KUNKSMOORIMÄNG	TK
K	9. 10	🕒 19	CABARET	SM
K	9. 10	🕒 19	OBLMOV	Sadam
N	10. 10	🕒 11	PETTSON JA FINDUS	TK
N	10. 10	🕒 19	RAIMONDA	SM
N	10. 10	🕒 19	PAPLID TUULES	VM
N	10. 10	🕒 19	ELLING	Sadam
R	11. 10	🕒 11	PETTSON JA FINDUS	TK
R	11. 10	🕒 19	PAPLID TUULES	VM
R	11. 10	🕒 19	PAANIKA	Sadam
L	12. 10	🕒 12	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK
L	12. 10	🕒 19	VIHMAMEES	VM
P	13. 10	🕒 12	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK
P	13. 10	🕒 16	KADUNUD KÄSI	Sadam
P	13. 10	🕒 19	TRUBADUUR	SM
T	15. 10	🕒 11	ARMUNUD KASTIS	TK
N	17. 10	🕒 11	KESSU JA TRIPP	TK
N	17. 10	🕒 19	KALENDRITÜDRUKUD	SM
N	17. 10	🕒 19	TAPPA LAULURÄSTAST	Sadam
R	18. 10	🕒 19	THRILLER – Tribute to Michael Jackson	SM
R	18. 10	🕒 19	REHEPAPP Esiatendus!	VM
R	18. 10	🕒 19	KADUNUD KÄSI	Sadam
L	19. 10	🕒 12	PETTSON JA FINDUS	TK
L	19. 10	🕒 19	MUSTA PORI NÄKKU	SM
L	19. 10	🕒 19	REHEPAPP	VM
L	19. 10	🕒 19	REMONDIMEES	Sadam
P	20. 10	🕒 12	KUNKSMOORIMÄNG	TK
P	20. 10	🕒 16	GREASE	SM
T	22. 10	🕒 19	ELLING	Sadam
K	23. 10	🕒 12	DETEKTIIV LOTTE	SM
K	23. 10	🕒 19	THRILLER – Tribute to Michael Jackson	SM
K	23. 10	🕒 19	ÜKSILDANE LÄÄS	Sadam
N	24. 10	🕒 11	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK
N	24. 10	🕒 18	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK
N	24. 10	🕒 19	HELISEV MUUSIKA	SM
N	24. 10	🕒 19	CASANOVA	VM
R	25. 10	🕒 19	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM
L	26. 10	🕒 12	MARY POPPINS	SM
L	26. 10	🕒 19	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM
L	26. 10	🕒 19	PAANIKA	Sadam
P	27. 10	🕒 12	DETEKTIIV LOTTE	SM
P	27. 10	🕒 12	KESSU JA TRIPP	TK
P	27. 10	🕒 16	PAPLID TUULES	VM
P	27. 10	🕒 19	RAIMONDA	SM
P	29. 10	🕒 19	TAPPA LAULURÄSTAST	Sadam
K	30. 10	🕒 19	CABARET	SM
K	30. 10	🕒 19	ELLING	Sadam
N	31. 10	🕒 19	JEVGENI ONEGIN	VM
N	31. 10	🕒 19	HÄRRASMEES	Sadam

RINGREISID

R	11. 10	🕒 19	GREASE	NOKIA KM
L	12. 10	🕒 13	GREASE	NOKIA KM
L	12. 10	🕒 19	GREASE	NOKIA KM

2013 NOVEMBER

R	1. 11	🕒 19	MARIA STUARDA viimast korda hooajal!	VM
L	2. 11	🕒 19	VIHMAMEES viimast korda!	VM
L	2. 11	🕒 19	REMONDIMEES	Sadam
P	3. 11	🕒 12	KULDVÖTMEKESE LUGU	TK
P	3. 11	🕒 16	ÜKSILDANE LÄÄS	Sadam
P	3. 11	🕒 19	CABARET	SM
T	5. 11	🕒 11	ARMUNUD KASTIS	TK
K	6. 11	🕒 11	KESSU JA TRIPP	TK
K	6. 11	🕒 15	APPI! OOPER!? 1. tund	SM fuajee
N	7. 11	🕒 19	KULDNE KLASSIKA	VKM
N	7. 11	🕒 19	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM
R	8. 11	🕒 19	CASANOVA	VM
L	9. 11	🕒 12	KESSU JA TRIPP	TK
L	9. 11	🕒 19	MINU JÄREL, SELTSIMEES! Esiendus!	SM
L	9. 11	🕒 19	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM
N	9. 11	🕒 19	ARMASTUSEGA, BESS	Sadam
P	10. 11	🕒 16	REHEPAPP	VM
P	10. 11	🕒 16	OBLMOV	Sadam
T	12. 11	🕒 12	MARY POPPINS	SM
T	12. 11	🕒 19	MINU JÄREL, SELTSIMEES!	SM
K	13. 11	🕒 11	KESSU JA TRIPP	TK
K	13. 11	🕒 15	APPI! OOPER!? 1. tund	SM fuajee
K	13. 11	🕒 19	CABARET	SM
K	13. 11	🕒 19	PAANIKA	Sadam
N	14. 11	🕒 19	TRUBADUUR viimast korda hooajal!	SM
N	14. 11	🕒 19	TAPPA LAULURÄSTAST	Sadam
R	15. 11	🕒 11	KUNKSMOORIMÄNG	TK
R	15. 11	🕒 19	RAIMONDA	SM
R	15. 11	🕒 19	TAPPA LAULURÄSTAST	Sadam
L	16. 11	🕒 12	TOTU KUUL Esiendus!	VM
L	16. 11	🕒 19	MINU JÄREL, SELTSIMEES!	SM
P	17. 11	🕒 12	PETTSON JA FINDUS	TK
P	17. 11	🕒 16	MUSTA PORI NÄKKU	SM
P	17. 11	🕒 16	CASANOVA	VM
P	17. 11	🕒 16	HÄRRASMEES	Sadam
T	19. 11	🕒 12	HELISEV MUUSIKA	SM
T	19. 11	🕒 12	TOTU KUUL	VM
T	19. 11	🕒 19	MUSTA PORI NÄKKU	SM
T	19. 11	🕒 19	PAPLID TUULES	VM
T	19. 11	🕒 19	REMONDIMEES	Sadam
K	20. 11	🕒 11	KUNKSMOORIMÄNG	TK
K	20. 11	🕒 19	MARY POPPINS	SM
K	20. 11	🕒 19	KADUNUD KÄSI	Sadam
N	21. 11	🕒 12	DETEKTIIV LOTTE	SM
N	21. 11	🕒 19	THRILLER – Tribute to Michael Jackson	SM
N	21. 11	🕒 19	JEVGENI ONEGIN	VM
N	21. 11	🕒 19	ÜKSILDANE LÄÄS	Sadam
R	22. 11	🕒 12	TOTU KUUL	VM
R	22. 11	🕒 18	ARMUNUD KASTIS	TK
R	22. 11	🕒 19	THRILLER – Tribute to Michael Jackson	SM
R	22. 11	🕒 19	PAPLID TUULES	VM
R	22. 11	🕒 19	PAANIKA	Sadam
L	23. 11	🕒 12	TOTU KUUL	VM
L	23. 11	🕒 19	MINU JÄREL, SELTSIMEES!	SM
L	23. 11	🕒 19	REHEPAPP	VM
N	23. 11	🕒 19	ARMASTUSEGA, BESS	Sadam
P	24. 11	🕒 16	ELLING	Sadam
P	24. 11	🕒 19	RAIMONDA	SM

T	26. 11	🕒 18	KULDVÖTMEKESE LUGU	TK
T	26. 11	🕒 19	KALENDRITÜDRUKUD	SM
T	26. 11	🕒 19	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM
K	27. 11	🕒 18	LOTTE JÕULUPIDU	SM
N	28. 11	🕒 12	LOTTE JÕULUPIDU	SM
N	28. 11	🕒 19	GREASE	SM
N	28. 11	🕒 19	UTOOPIA RANNIK. III osa Esiendus!	VM
N	28. 11	🕒 19	HÄRRASMEES	Sadam
R	29. 11	🕒 11	PETTSON JA FINDUS	TK
R	29. 11	🕒 12	GREASE	SM
R	29. 11	🕒 19	GREASE	SM
R	29. 11	🕒 19	UTOOPIA RANNIK. III osa	VM
R	29. 11	🕒 19	KADUNUD KÄSI viimast korda!	Sadam
L	30. 11	🕒 19	JEVGENI ONEGIN	VM

RINGREISID

R	1. 11	🕒 19	THRILLER – Tribute to Michael Jackson	NOKIA KM
L	2. 11	🕒 19	THRILLER – Tribute to Michael Jackson	NOKIA KM
R	8. 11	🕒 19	KULDNE KLASSIKA	Estonia KS

2013 DETSEMBER

P	1. 12	🕒 12	TOTU KUUL	VM
P	1. 12	🕒 16	PÄHKLIPUREJA	SM
T	3. 12	🕒 12	LOTTE JÕULUPIDU	SM
T	3. 12	🕒 18	LOTTE JÕULUPIDU	SM
T	3. 12	🕒 19	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM
T	3. 12	🕒 19	PAANIKA	Sadam
K	4. 12	🕒 12	MARY POPPINS	SM
K	4. 12	🕒 12	TOTU KUUL	VM
K	4. 12	🕒 15	APPI! Ooper!? 2. tund	SM fuajee
K	4. 12	🕒 18	TOTU KUUL	VM
K	4. 12	🕒 19	MINU JÄREL, SELTSIMEES!	SM
N	5. 12	🕒 11	PETTSON JA FINDUS	TK
N	5. 12	🕒 14	PETTSON JA FINDUS	TK
N	5. 12	🕒 19	ELLING	Sadam
R	6. 12	🕒 11	PETTSON JA FINDUS	TK
R	6. 12	🕒 19	KALENDRITÜDRUKUD	SM
R	7. 12	🕒 19	ÕHTU STRAUSSIGA	VM
L	7. 12	🕒 12	KULDVÖTMEKESE LUGU	TK
L	7. 12	🕒 15	KULDVÖTMEKESE LUGU	TK
L	7. 12	🕒 19	MUSTA PORI NÄKKU	SM
N	5. 12	🕒 19	ÕHTU STRAUSSIGA	VM
P	8. 12	🕒 12	KESSU JA TRIPP	TK
P	8. 12	🕒 15	KESSU JA TRIPP	TK
P	8. 12	🕒 16	PÄHKLIPUREJA	SM
P	8. 12	🕒 19	PAPLID TUULES	VM
P	8. 12	🕒 19	OBLMOV	Sadam
T	10. 12	🕒 12	LOTTE JÕULUPIDU	SM
T	10. 12	🕒 12	TOTU KUUL	VM
T	10. 12	🕒 19	CABARET	SM
T	10. 12	🕒 19	REMONDIMEES viimast korda!	Sadam
K	11. 12	🕒 12	PÄHKLIPUREJA	SM
K	11. 12	🕒 15	APPI! Ooper!? 2. tund	
K	11. 12	🕒 18	LOTTE JÕULUPIDU	SM
K	11. 12	🕒 18	KULDVÖTMEKESE LUGU	TK
K	11. 12	🕒 19	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM
N	12. 12	🕒 12	HELISEV MUUSIKA	SM
N	12. 12	🕒 12	TOTU KUUL	VM
N	12. 12	🕒 18	ARMUNUD KASTIS	TK
N	12. 12	🕒 19	MINU JÄREL, SELTSIMEES!	SM

N	12. 12	🕒 19	JEVGENI ONEGIN	VM
N	12. 12	🕒 19	ARMASTUSEGA, BESS	Sadam
R	13. 12	🕒 11	PETTSON JA FINDUS	TK
R	13. 12	🕒 12	LOTTE JÕULUPIDU	SM
R	13. 12	🕒 14	PETTSON JA FINDUS	TK
R	13. 12	🕒 18	LOTTE JÕULUPIDU	SM
R	13. 12	🕒 19	CASANOVA	VM
R	13. 12	🕒 19	ELLING	Sadam
L	14. 12	🕒 12	LOTTE JÕULUPIDU	SM
L	14. 12	🕒 12	KESSU JA TRIPP	TK
L	14. 12	🕒 19	HELISEV MUUSIKA	SM
L	14. 12	🕒 19	PAPLID TUULES	VM
L	14. 12	🕒 19	HÄRRASMEES	Sadam
P	15. 12	🕒 12	ARMUNUD KASTIS	TK
P	15. 12	🕒 16	PÄHKLIPUREJA	SM
P	15. 12	🕒 16	TAPPA LAULURÄSTAST	Sadam
T	17. 12	🕒 12	LOTTE JÕULUPIDU	SM
T	17. 12	🕒 18	LOTTE JÕULUPIDU	SM
T	17. 12	🕒 18	TOTU KUUL	VM
T	17. 12	🕒 18	PETTSON JA FINDUS	TK
T	17. 12	🕒 19	PAANIKA	Sadam
K	18. 12	🕒 12	TOTU KUUL	VM
K	18. 12	🕒 19	THRILLER – Tribute to Michael Jackson	SM
K	18. 12	🕒 19	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM
K	18. 12	🕒 19	OBLMOV viimast korda!	Sadam
N	19. 12	🕒 19	KALENDRITÜDRUKUD	SM
N	19. 12	🕒 19	ÕHTU STRAUSSIGA	VM
N	19. 12	🕒 19	ÜKSILDANE LÄÄS	Sadam
R	20. 12	🕒 19	MUSTA PORI NÄKKU	SM
R	20. 12	🕒 19	PAPLID TUULES	VM
R	20. 12	🕒 19	HÄRRASMEES	Sadam
L	21. 12	🕒 12	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK
L	21. 12	🕒 18	ADVENDIKONTSERT	Jaani kirik
L	21. 12	🕒 19	MINU JÄREL, SELTSIMEES!	SM
R	27. 12	🕒 19	CABARET	SM
L	28. 12	🕒 19	GREASE	SM
P	29. 12	🕒 12	PÄHKLIPUREJA	SM
E	30. 12	🕒 19	VANEMUISE AASTALÕPUBALL	SM / VKM

RINGREISID

K	4. 12	🕒 19	UTOOPIA RANNIK. III osa	Ugala
N	5. 12	🕒 19	LOTTE JÕULUPIDU	Nokia KM
R	6. 12	🕒 13	LOTTE JÕULUPIDU	Nokia KM
R	6. 12	🕒 19	LOTTE JÕULUPIDU	Nokia KM
L	7. 12	🕒 13	LOTTE JÕULUPIDU	Nokia KM
L	7. 12	🕒 19	LOTTE JÕULUPIDU	Nokia KM

2014 JAANUAR

R	3. 1	🕒 19	ÕHTU STRAUSSIGA	VM
L	4. 1	🕒 12	TOTU KUUL	VM
L	4. 1	🕒 19	JEVGENI ONEGIN	VM
P	5. 1	🕒 12	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK
P	5. 1	🕒 16	PAPLID TUULES	VM
P	5. 1	🕒 18	PÄHKLIPUREJA	SM
T	7. 1	🕒 18	DETEKTIIV LOTTE	SM
K	8. 1	🕒 19	CABARET	SM
K	8. 1	🕒 19	ELLING	Sadam
N	9. 1	🕒 19	PAANIKA	Sadam
R	10. 1	🕒 18	KUNKSMOORIMÄNG	TK
R	10. 1	🕒 19	MUSTA PORI NÄKKU	SM

R	10. 1	🕒 19	HÄRRASMEES	Sadam
L	11. 1	🕒 12	KUNKSMOORIMÄNG	TK
L	11. 1	🕒 19	MEMORY 2014	SM
L	11. 1	🕒 19	CASANOVA	VM
P	12. 1	🕒 12	TOTU KUUL	VM
P	12. 1	🕒 16	MEMORY 2014	SM
P	12. 1	🕒 16	ARMASTUSEGA, BESS	Sadam
T	14. 1	🕒 19	MARY POPPINS	SM
K	15. 1	🕒 19	HELISEV MUUSIKA	SM
K	15. 1	🕒 19	RUMM JA VIIN	Sadam
N	16. 1	🕒 12	DETEKTIIV LOTTE	SM
N	16. 1	🕒 19	MINU JÄREL, SELTSIMEES!	SM
N	16. 1	🕒 19	REHEPAPP	VM
R	17. 1	🕒 11	KESSU JA TRIPP	TK
R	17. 1	🕒 19	PÄHKLIPUREJA	SM
R	17. 1	🕒 19	TAPPA LAULURÄSTAST	Sadam
L	18. 1	🕒 12	KESSU JA TRIPP	TK
L	18. 1	🕒 19	KALENDRITÜDRUKUD	SM
L	18. 1	🕒 19	ÜKSILDANE LÄÄS	Sadam
P	19. 1	🕒 12	PETTSON JA FINDUS	TK
P	19. 1	🕒 16	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM
P	19. 1	🕒 16	PAANIKA	Sadam
T	21. 1	🕒 12	TOTU KUUL	VM
T	21. 1	🕒 18	ARMUNUD KASTIS	TK
T	21. 1	🕒 19	TAPPA LAULURÄSTAST	Sadam
K	22. 1	🕒 11	ARMUNUD KASTIS	TK
K	22. 1	🕒 15	APPI! OOPER!? 1. tund	SM fuajee
K	22. 1	🕒 19	MINU JÄREL, SELTSIMEES!	SM
K	22. 1	🕒 19	CASANOVA viimast korda!	VM
N	23. 1	🕒 11	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK
N	23. 1	🕒 18	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK
N	23. 1	🕒 19	MUSTA PORI NÄKKU	SM
N	23. 1	🕒 19	PAPLID TUULES	VM
R	24. 1	🕒 19	GREASE	SM
R	24. 1	🕒 19	UTOOPIA RANNIK. III osa	VM
R	24. 1	🕒 19	RUMM JA VIIN	Sadam
L	25. 1	🕒 19	GREASE	SM
L	25. 1	🕒 19	UTOOPIA RANNIK. III osa	VM
P	26. 1	🕒 12	PÄHKLIPUREJA	SM
P	26. 1	🕒 16	ÜKSILDANE LÄÄS	Sadam
P	26. 1	🕒 19	CABARET	SM
T	28. 1	🕒 19	MINU JÄREL, SELTSIMEES!	SM
T	28. 1	🕒 19	JEVGENI ONEGIN	VM
K	29. 1	🕒 11	PETTSON JA FINDUS	TK
K	29. 1	🕒 15	APPI! OOPER!? 1. tund	SM fuajee
K	29. 1	🕒 18	PETTSON JA FINDUS	TK
K	29. 1	🕒 19	ELLING	Sadam
N	30. 1	🕒 19	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM
N	30. 1	🕒 19	RUMM JA VIIN	Sadam
R	31. 1	🕒 19	EVITA	SM
R	31. 1	🕒 19	HÄRRASMEES	Sadam

RINGREISID

R	3. 1	🕒 19	GREASE	Nokia KM
L	4. 1	🕒 13	GREASE	Nokia KM
L	4. 1	🕒 19	GREASE	Nokia KM
R	10. 1	🕒 19	MEMORY 2014	Ugala
L	18. 1	🕒 14	MEMORY 2014	Estonia KS
L	18. 1	🕒 19	MEMORY 2014	Estonia KS
P	19. 1	🕒 16	MEMORY 2014	Jõhvi KM

2014 VEEB RUAR

L	1. 2	🕒	19	EVITA	SM
P	2. 2	🕒	12	ARMUNUD KASTIS	TK
P	2. 2	🕒	16	MINU JÄREL, SELTSIMEES!	SM
P	2. 2	🕒	16	REHEPAPP	VM
T	4. 2	🕒	11	KESSU JA TRIPP	TK
T	4. 2	🕒	19	CABARET	SM
T	4. 2	🕒	19	ÜKSILDANE LÄÄS	Sadam
K	5. 2	🕒	11	KESSU JA TRIPP	TK
K	5. 2	🕒	15	APPI! Ooper! 2. tund	SM fuajee
K	5. 2	🕒	19	GREASE	SM
K	5. 2	🕒	19	TAPPA LAULURÄSTAST	Sadam
N	6. 2	🕒	11	PETTSON JA FINDUS	TK
N	6. 2	🕒	19	GREASE	SM
N	6. 2	🕒	19	PAPLID TUULES	VM
R	7. 2	🕒	11	PETTSON JA FINDUS	TK
R	7. 2	🕒	19	MUSTA PORI NÄKKU	SM
R	7. 2	🕒	19	OOPERIGALA	VKM
R	7. 2	🕒	19	HÄRRASMEES	Sadam
L	8. 2	🕒	12	KUNKSMOORIMÄNG	TK
L	8. 2	🕒	19	HELISEV MUUSIKA	SM
L	8. 2	🕒	19	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM
L	8. 2	🕒	19	ELLING	Sadam
P	9. 2	🕒	12	TOTU KUUL	VM
P	9. 2	🕒	16	KALENDRI TÕDRUKUD	SM
P	9. 2	🕒	19	JEVGENI ONEGIN	VM
T	11. 2	🕒	19	MARY POPPINS	SM
K	12. 2	🕒	15	APPI! Ooper! 2. tund	SM fuajee
K	12. 2	🕒	19	RUMM JA VIIN	Sadam
K	12. 2	🕒	19	ÕHTU STRAUSSIGA viimast korda!	SM
N	13. 2	🕒	11	VÄIKESE ONU SAAGA	TK
N	13. 2	🕒	19	HELISEV MUUSIKA	SM
R	14. 2	🕒	11	VÄIKESE ONU SAAGA	TK
R	14. 2	🕒	19	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM
R	14. 2	🕒	19	HÄRRASMEES	Sadam
L	15. 2	🕒	12	KESSU JA TRIPP	TK
L	15. 2	🕒	19	KAUNITAR JA KOLETIS	SM
L	15. 2	🕒	19	PAPLID TUULES	VM
L	15. 2	🕒	19	ÜKSILDANE LÄÄS	Sadam
P	16. 2	🕒	12	TOTU KUUL	VM
P	16. 2	🕒	12	KESSU JA TRIPP	TK
P	16. 2	🕒	16	CABARET	SM
T	18. 2	🕒	11	PETTSON JA FINDUS	TK
T	18. 2	🕒	12	DETEKTIIV LOTTE	SM
T	18. 2	🕒	19	MINU JÄREL, SELTSIMEES!	SM
K	19. 2	🕒	11	ARMUNUD KASTIS	TK
K	19. 2	🕒	19	KALENDRI TÕDRUKUD	SM
K	19. 2	🕒	19	REHEPAPP	VM
K	19. 2	🕒	19	TAPPA LAULURÄSTAST	Sadam
N	20. 2	🕒	19	KAUNITAR JA KOLETIS	SM
N	20. 2	🕒	19	RUMM JA VIIN	Sadam
R	21. 2	🕒	11	KUNKSMOORIMÄNG	TK
R	21. 2	🕒	19	MUSTA PORI NÄKKU	SM
R	21. 2	🕒	19	JEVGENI ONEGIN	VM
L	22. 2	🕒	12	DETEKTIIV LOTTE	SM
L	22. 2	🕒	19	EVITA	SM
L	22. 2	🕒	19	PAANIKA	Sadam
P	23. 2	🕒	16	EVITA	SM
P	23. 2	🕒	16	TAPPA LAULURÄSTAST	Sadam
T	25. 2	🕒	18	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK

K	26. 2	🕒	11	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK
K	26. 2	🕒	18	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK
N	27. 2	🕒	12	MARY POPPINS	SM
N	27. 2	🕒	19	HÄRRASMEES	Sadam
R	28. 2	🕒	19	RAIMONDA	SM

RINGREISID

L	22. 2	🕒	19	UTOOPIA RANNIK. III osa	Ugala
P	23. 2	🕒	19	UTOOPIA RANNIK. III osa	RO Estonia

2014 MÄRTS

L	1. 3	🕒	19	FANNY JA ALEXANDER Esiendus!	VM
P	2. 3	🕒	12	KUNKSMOORIMÄNG	TK
P	2. 3	🕒	16	CABARET	SM
P	2. 3	🕒	16	PAANIKA viimast korda!	Sadam
T	4. 3	🕒	11	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK
T	4. 3	🕒	18	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK
K	5. 3	🕒	12	MARY POPPINS	SM
K	5. 3	🕒	19	WERTHER	VM
N	6. 3	🕒	19	RAIMONDA	SM
N	6. 3	🕒	19	FANNY JA ALEXANDER	VM
R	7. 3	🕒	11	KESSU JA TRIPP	TK
R	7. 3	🕒	19	MADISONI MAAKONNA SILLAD Esiendus!	Sadam
L	8. 3	🕒	12	TOTU KUUL	VM
L	8. 3	🕒	19	MADISONI MAAKONNA SILLAD	Sadam
P	9. 3	🕒	12	ARMUNUD KASTIS	TK
P	9. 3	🕒	16	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM
P	9. 3	🕒	16	ELLING viimast korda!	Sadam
T	11. 3	🕒	12	DETEKTIIV LOTTE	SM
T	11. 3	🕒	12	TOTU KUUL	VM
T	11. 3	🕒	19	EVITA	SM
T	11. 3	🕒	19	TAPPA LAULURÄSTAST	Sadam
K	12. 3	🕒	11	VÄIKESE ONU SAAGA	TK
K	12. 3	🕒	19	MINU JÄREL, SELTSIMEES!	SM
K	12. 3	🕒	19	REHEPAPP	VM
K	12. 3	🕒	19	RUMM JA VIIN	Sadam
N	13. 3	🕒	11	PETTSON JA FINDUS	TK
N	13. 3	🕒	19	MUSTA PORI NÄKKU	SM
N	13. 3	🕒	19	PAPLID TUULES	VM
R	14. 3	🕒	19	CABARET	SM
R	14. 3	🕒	19	ÜKSLIDANE LÄÄS	Sadam
L	15. 3	🕒	12	VÄIKESE ONU SAAGA	TK
L	15. 3	🕒	19	KAUNITAR JA KOLETIS	SM
L	15. 3	🕒	19	FANNY JA ALEXANDER	VM
L	15. 3	🕒	19	MADISONI MAAKONNA SILLAD	Sadam
P	16. 3	🕒	12	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK
T	18. 3	🕒	11	PETTSON JA FINDUS	TK
T	18. 3	🕒	19	HELISEV MUUSIKA	SM
T	18. 3	🕒	19	MADISONI MAAKONNA SILLAD	Sadam
K	19. 3	🕒	11	ARMUNUD KASTIS	TK
K	19. 3	🕒	19	MINU JÄREL, SELTSIMEES!	SM
K	19. 3	🕒	19	WERTHER	VM
N	20. 3	🕒	11	KESSU JA TRIPP	TK
N	20. 3	🕒	18	KESSU JA TRIPP	TK
N	20. 3	🕒	18	DETEKTIIV LOTTE	SM
N	20. 3	🕒	19	PAPLID TUULES	VM
N	20. 3	🕒	19	ÜKSLIDANE LÄÄS	Sadam
R	21. 3	🕒	19	EVITA	SM
L	22. 3	🕒	12	MARY POPPINS	SM
L	22. 3	🕒	12	TOTU KUUL	VM

L	22. 3	🕒 19	UTOOPIA RANNIK. III osa	VM
L	22. 3	🕒 19	KARJÄÄR	Sadam
P	23. 3	🕒 12	PETTSON JA FINDUS	TK
P	23. 3	🕒 15	PETTSON JA FINDUS	TK
P	23. 3	🕒 16	RAIMONDA	SM
P	23. 3	🕒 16	UTOOPIA RANNIK. III osa	VM
P	23. 3	🕒 19	KARJÄÄR	Sadam
T	25. 3	🕒 19	MUSTA PORI NÄKKU	SM
T	25. 3	🕒 19	HÄRRASMEES	Sadam
K	26. 3	🕒 19	EVITA	SM
K	26. 3	🕒 19	HEA PÖHJATUULE VASTU	VM
N	27. 3	🕒 11	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK
R	28. 3	🕒 19	KAUNITAR JA KOLETIS	SM
R	28. 3	🕒 19	FANNY JA ALEXANDER	VM
R	28. 3	🕒 19	RUMM JA VIIN	Sadam
L	29. 3	🕒 19	GREASE	SM
L	29. 3	🕒 19	FANNY JA ALEXANDER	VM
L	29. 3	🕒 19	MADISONI MAAKONNA SILLAD	Sadam
P	30. 3	🕒 12	VÄIKESE ONU SAAGA	TK
P	30. 3	🕒 16	GREASE	SM
P	30. 3	🕒 16	WERTHER	VM
P	30. 3	🕒 19	KARJÄÄR	Sadam

RINGREISID

R	7. 3	🕒 19	EVITA	NOKIA KM
L	8. 3	🕒 19	EVITA	NOKIA KM

2014 APRILL

T	1. 4	🕒 19	MUSTA PORI NÄKKU	SM
K	2. 4	🕒 11	PETTSON JA FINDUS	TK
K	2. 4	🕒 14	PETTSON JA FINDUS	TK
K	2. 4	🕒 19	MADISONI MAAKONNA SILLAD	Sadam
K	2. 4	🕒 19	RAIMONDA	SM
N	3. 4	🕒 11	ARMUNUD KASTIS	TK
N	3. 4	🕒 19	MINU JÄREL, SELTSIMEES!	SM
R	4. 4	🕒 19	GREASE	SM
R	4. 4	🕒 19	REIGI ÕPETAJA Esietendus!	VM
L	5. 4	🕒 19	GREASE	SM
L	5. 4	🕒 19	KARJÄÄR	Sadam
P	6. 4	🕒 12	PETTSON JA FINDUS	TK
P	6. 4	🕒 16	RUMM JA VIIN viimast korda!	Sadam
P	6. 4	🕒 19	MINU JÄREL, SELTSIMEES!	SM
K	9. 4	🕒 12	TOTU KUUL	VM
N	10. 4	🕒 11	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK
N	10. 4	🕒 18	PETTSON JA FINDUS	TK
N	10. 4	🕒 19	PAPLID TUULES	VM
R	11. 4	🕒 11	PETTSON JA FINDUS	TK
R	11. 4	🕒 19	REIGI ÕPETAJA	VM
L	12. 4	🕒 12	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK
L	12. 4	🕒 19	PAPLID TUULES	VM
L	12. 4	🕒 19	KAKS VANA NAIST Esietendus!	Sadam
P	13. 4	🕒 16	HEA PÖHJATUULE VASTU	VM
T	15. 4	🕒 11	KESSU JA TRIPP	TK
T	15. 4	🕒 12	DETEKTIIV LOTTE	SM
T	15. 4	🕒 19	CABARET	SM
T	15. 4	🕒 19	KAKS VANA NAIST	Sadam
K	16. 4	🕒 11	VÄIKESE ONU SAAGA	TK
K	16. 4	🕒 19	MUSTA PORI NÄKKU	SM
K	16. 4	🕒 19	WERTHER	VM
K	16. 4	🕒 19	HÄRRASMEES	Sadam
N	17. 4	🕒 19	EVITA	SM

N	17. 4	🕒 19	KAKS VANA NAIST	Sadam
T	22. 4	🕒 11	KESSU JA TRIPP	TK
T	22. 4	🕒 19	FANNY JA ALEXANDER	VM
T	22. 4	🕒 19	TAPPA LAULURÄSTAST	Sadam
K	23. 4	🕒 19	FANNY JA ALEXANDER	VM
K	23. 4	🕒 19	MADISONI MAAKONNA SILLAD	Sadam
N	24. 4	🕒 11	VÄIKESE ONU SAAGA	TK
N	24. 4	🕒 19	FANNY JA ALEXANDER	VM
N	24. 4	🕒 19	MADISONI MAAKONNA SILLAD	Sadam
R	25. 4	🕒 19	REIGI ÕPETAJA	VM
R	25. 4	🕒 19	KARJÄÄR	Sadam
L	26. 4	🕒 19	HELISEV MUUSIKA	SM
L	26. 4	🕒 19	PAPLID TUULES	VM
P	27. 4	🕒 12	PETTSON JA FINDUS	TK
P	27. 4	🕒 16	MINU JÄREL, SELTSIMEES!	SM
P	27. 4	🕒 19	BALLETIGALA	Sadam
T	29. 4	🕒 18	TOTU KUUL	VM
K	30. 4	🕒 19	HÄRRASMEES	Sadam

RINGREISID

L	12. 4	🕒 13	DETEKTIIV LOTTE	NOKIA KM
P	13. 4	🕒 13	DETEKTIIV LOTTE	NOKIA KM
T	29. 4	🕒 19	UTOOPIA RANNIK. III osa	Vene Teater
K	30. 4	🕒 19	UTOOPIA RANNIK. III osa	Vene Teater

2014 MAI

R	2. 5	🕒 19	HEA PÖHJATUULE VASTU	VM
R	2. 5	🕒 19	KARJÄÄR viimast korda!	Sadam
L	3. 5	🕒 19	CATS Esietendus!	SM
L	3. 5	🕒 19	PAPLID TUULES	VM
L	3. 5	🕒 19	KAKS VANA NAIST	Sadam
P	4. 5	🕒 16	CATS	SM
P	4. 5	🕒 16	KAKS VANA NAIST	Sadam
T	6. 5	🕒 19	CATS	SM
K	7. 5	🕒 19	CATS	SM
N	8. 5	🕒 19	HELISEV MUUSIKA viimast korda!	SM
R	9. 5	🕒 19	FANNY JA ALEXANDER	VM
R	9. 5	🕒 19	MADISONI MAAKONNA SILLAD	Sadam
L	10. 5	🕒 19	FANNY JA ALEXANDER	VM
P	11. 5	🕒 16	MADISONI MAAKONNA SILLAD	Sadam
R	16. 5	🕒 19	HOOAJA LÖPPKONSERT	VKM
K	21. 5	🕒 19	CATS	SM
N	22. 5	🕒 19	CATS	SM
R	23. 5	🕒 19	CATS	SM
L	24. 5	🕒 19	CATS	SM
P	25. 5	🕒 16	CATS	SM

RINGREISID

L	10. 5	🕒 13	CATS	NOKIA KM
L	10. 5	🕒 19	CATS	NOKIA KM
P	11. 5	🕒 13	CATS	NOKIA KM
L	17. 5	🕒 19	HOOAJA LÖPPKONSERT	ESTONIA KS
R	30. 5	🕒 19	CATS	NOKIA KM
L	31. 5	🕒 13	CATS	NOKIA KM
L	31. 5	🕒 19	CATS	NOKIA KM

SM – Suur maja VM – Väike maja Sadam – Sadmateater
KM – Kontserdimaja TK – Teatri kodu

Muudatused mängukavas

Ikka juhtub, et kõik ei lähe plaanipäraselt. Hädavajalikuks osutunud muudatustest mängukavas annab teater teada oma kodulehel ja teeb oma parima, et info jõuaks külastajateni. Käesolev mängukava sisaldab infot seisuga 15.08.2013.

Sinu tark valik Tartus!

Luba endale üks linnapuhkus iidse ülikoolilinnas ja
Eesti kultuuri hällis - otse Tartu südames!

Tutvu parimate pakkumistega hotellide
London ja Pallas kodulehtedel:

www.londonhotel.ee

www.pallas.ee

LONDON
HOTELL

Hotell London
Rüütli 9 · Tartu
Tel: +372 7 305 555
london@londonhotel.ee
www.londonhotel.ee

PALLAS
HOTELL

Hotell Pallas
Riia 4 · Tartu
Tel: +372 730 1200
pallas@pallas.ee
www.pallas.ee

RESTORAN

KLUBI

KONVERENTS

CATERING

LASTEKOHVIK

SUVETERRASS

Sinu elu parimate hetkede korduvlinastus

Esinduslik restoran
Säravaim ööklubi
Lustakas lastekohvik
Hubane suvekohvik
Avar konverentsikeskus
Kvaliteetne catering teenus

Restoranis Atlantis ootab Teid hea
teenindus, hõrgutavad maitseelamused
ja kauneimad meloodiad!

Club Atlantis - Sinu elu säravamad hetked,
kehade veetlev liikumise rütm muusikas,
müstika ja maagia maailmas, kus klient on
kuningas ning peol pole lõppu...

Restoran Atlantis
P-N 12 - 00
R, L 12 - 01

Club Atlantis
T-N 11 - 04
R, L 11 - 05

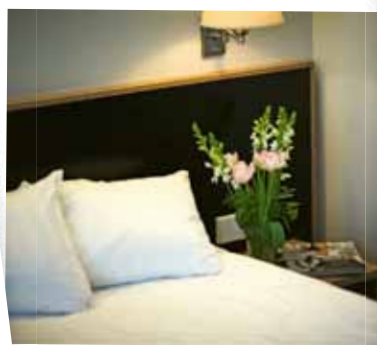
ATLANTIS

NARVA MNT.2 TARTU 51009 7 385 495 WWW.ATLANTIS.EE

Teater Vanemuine tänab
ASi Giga, Tartu linna ja Kultuuriministeeriumi

Konverentsi- ja peokeskus
seminaridest
pidulike bankettideni

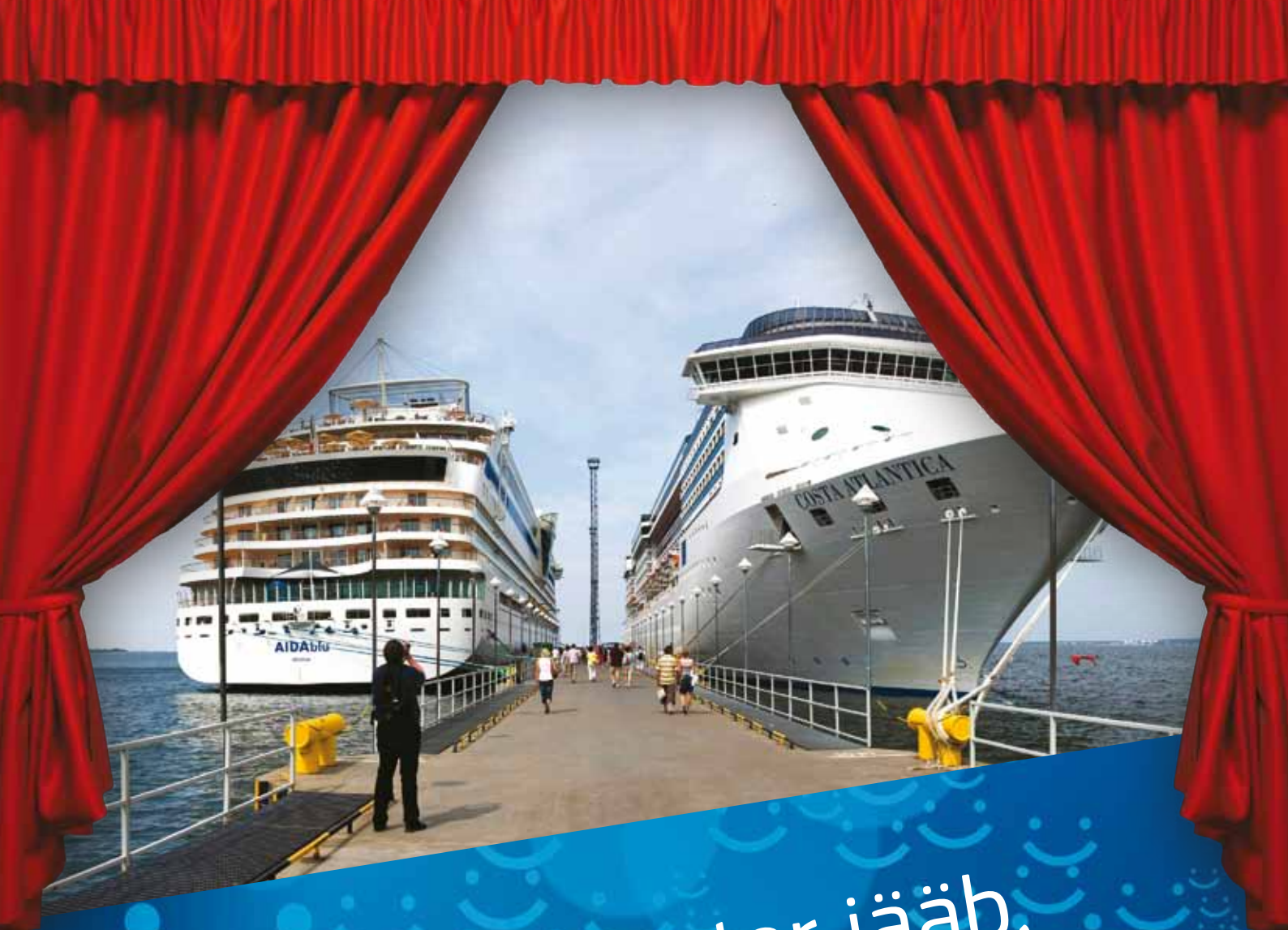
Hotell linna südames
205 mugavat tuba,
suurepärane vaade ja rahulik miljöö

Restoran vaatega Emajõe
Toiduelamused buffeest
galaõhtusöögini

Spa
suur valik massaaže,
spa-ja iluhoolduseid

Teater on, teater jääb,
teater
olema peab!

Tallinna Sadam toetab Eesti kultuuri.

www.ts.ee

TALLINNA **SADAM**
Heade sõnumite sadam

Toome teatri- elamuse lähemale

VINA MAIPO

„Maipo linnas on sajandeid räägitud, et linna viinamarjaistanduste imepäraselt hea käekäik on ühe kindla traditsiooni teene. Igal aastal kogunevad Maipo elanikud kirikusse, et oma põldude eest palvetada. Üllatuslikult ongi viinamarjaistandused alates päevast, mil see komme alguse sai, kaitstud olnud.“

EHTNE PÜHENDUMUS

KINDLAD GARAĀŽIUKSED
kinema
WWW.KINEMA.LV

ISSN 2228-1177

Hind 2 €